

Začasni ukrep družbenega varstva

Delegati zbora krajevnih skupnosti in združenega dela so na torkovi seji sprejeli predlog sklepa o uvedbi začasnega ukrepa družbenega varstva v Lenininem tozdu Mizarstvo v Ljutomeru. Ker je šlo za motnje v samoupravnih odnosih in ker so bili huje oškodovani družbeni interesi, so delegati sklenili, da v tej temeljni organizaciji začasno omejijo samoupravne pravice delavcev pri odločanju o medsebojnih razmerjih, in sicer glede sklenitve delovnega razmerja, razporejanja delavcev, delovnega časa, odgovornosti za delovne obveznosti, prenehanje delovnega razmerja in pri varstvu pravic delavcev. Začasni ukrep družbenega varstva v tem tozdu bo trajal eno leto.

D. L.

NASLOV

Leto XXXVII

Št. 27

Murska Sobota
11. julij 1985

CENA 40 DIN

SOBOŠKO GOSPODARSTVO PO ŠESTIH MESECIH

Zaostajanje za republiškim povprečjem

Osrednjo vsebinsko točko na zadnji predpočitniški seji so delegati vseh treh zborov soboške občinske skupščine namenili oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe ter uresničevanju občinske resolucije v letošnjem prvem polletju. Gospodarska gibanja v občini so po šestih mesecih nekoliko ugodnejša (vsaj tako kažejo ocene) kot ob četrtletju, vendar z rezultati še vedno ne morejo biti zadovoljni. Porabljena sredstva še naprej naraščajo hitreje od celotnega prihodka, temu ustrezen pa je tudi manjši dohodek. Indeksi rasti so zaradi močnega porasta cen sicer dokaj visoki, vendar so, če odmislimo cene, realna gospodarska gibanja izredno neugodna. Družbeni proizvod je realno nižji za 6 odstotkov, industrijska proizvodnja se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem znižala za 1 do 2 odstotka, produktivnost pa je manjša za 6 do 7 odstotkov. Za 5 do 6 odstotkov zaostajajo tudi realni osebni dohodki, poslabšali sta se akumulativna in reprodukativna sposobnost, vsa gibanja pa so pod republiškim povprečjem, kar kaže na to, da se razkorak v razvitosti med občinami in republiko še naprej povečuje.

Po prvih ocenah je polletje zaključilo z izgubo 6 organizacij združenega dela, vse več pa je takih, ki poslujejo na robu rentabilnosti. Položaj je sicer od področja do področja, pa tudi od

ene organizacije združenega dela do druge različen, so pa delegati podprli stališča izvršnega sveta, ki se zavzema za to, da je treba v vseh organizacijah, kjer se srečujejo s težavami, pripraviti ustrezne ukrepe za izboljšanje položaja. Če želijo v občini doseči z resolucijo načrtovano 3-odstotno rast, je treba poživiti rast indu-

strijske proizvodnje, izvesti ustrezne ukrepe za pospešitev izvoza, ki skoraj povsod, razen v Murt, zaostaja za načrtovanjem, v kmetijstvu, ki je v tem trenutku v velikih težavah, pa ob sprejemanju ustreznih notranjih ukrepov še naprej vztrajati pri odpravljanju objektivnih vzrokov na ravni republike.

Ker v občini močno naraščajo vse oblike porabe, in to nad dovoljenim obsegom in v nasprotju z rastjo dohodka, bo tudi tem vprašanjem potrebno nameniti posebno pozornost. V organizacijah združenega dela, kjer osebni dohodki naraščajo hitreje od dovoljenih, bodo morali do konca leta to rast uskladiti. L. Kovač

OB ROB PONEDELJKOVEMU
SKUPŠČINSKEMU ZASEDANJU
V MURSKI SOBOTI

Da so se dopusti že začeli in da so pred nami skupščinske počitnice, je potrdilo tudi zadnje zasedanje vseh treh zborov soboške občinske skupščine. Zbor združenega dela je bil takorekoč na robu sklepčnosti, saj se je od 70 seje udeležilo le 37 delegatov, le nekaj boljše pa je bila prisotnost delegatov zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora. To v tem poletnem času sicer ni nobena posebnost, pa tudi samo zasedanje bi poteklo po ustaljeni praksi, če se ne bi zataknilo pri dvanajsti, to je zadnji točki dnevnega reda, določenega za to sejo.

Šlo je pravzaprav za vprašanje, ki so ga dodatno uvrstili na dnevni red že na prejšnjem zasedanju, vendar se delegati takrat o njem niso mogli odločiti, ker niso imeli mnenja svojih delegacij. Poročilo izvršnega sveta skupščine občine Murska Sobota o odmiku zazidalnega načrta za naselje ob Ledavi (sporne parcele za Šifartjevim mlinom, op. p.) so zato skupaj z drugim gradivom, ki se navezuje na to problematiko, poslali v obravnavo v delegacije, da bi zavzeli do njega svoje stališče in pooblastili delegate, da to stališče na seji tudi zastopajo.

Do tu je teklo vse lepo in prav, po ustaljeni delegatski praksi, do zagat

pa je prišlo v delegatskih klopeh, ko bi se delegati morali odločiti. Čeprav je bilo na dnevnem redu omenjeno poročilo izvršnega sveta, so delegati niti vodstvo skupščine niso vedeli, kaj bi pravzaprav radi, so se odločili za predlog, da glasujejo o poročilu izvršnega sveta. S posamičnim izjavljanjem so delegati zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora poročilo izvršnega sveta sprejeli, delegati zbora združenega dela pa se bodo zaradi nesklepčnosti (nekateri so namreč med tem sejo zapustili) o njem izrekli na prihodnji seji.

zato o tem ne bi mogli odločiti. Po dveh neuspešnih glasovanjih v zboru krajevnih skupnosti so ugotovili, da o stališču družbenopolitičnega zbora ne morejo glasovati, ker o tem nimajo mnenja svojih delegacij.

Ko je že vse kazalo, da te točke dnevnega reda ne bodo mogli pripeljati do konca, saj je bilo vse skupaj videti premalo odgovorno in niti delegati niti vodstvo skupščine niso vedeli, kaj bi pravzaprav radi, so se odločili za predlog, da glasujejo o poročilu izvršnega sveta. S posamičnim izjavljanjem so delegati zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora poročilo izvršnega sveta sprejeli, delegati zbora združenega dela pa se bodo zaradi nesklepčnosti (nekateri so namreč med tem sejo zapustili) o njem izrekli na prihodnji seji.

Ob vsem tem, kar smo videli in slišali na tej delegatski skupščini, se zastavlja nekaj vprašanj. Če je že prišlo do odločitve, da je ta problematika tako aktualna, da je potrebno o njej razpravljati na dveh sejah skupščine (navsezadnje bo morala priti še tretja

Iskati nove stične interese

Katere so dobre in katere slabe strani gospodarskega sodelovanja med Železno županijo na Madžarskem in Pomurjem oziroma Slovenijo? To vprašanje je bilo v ospredju razgovora med predstavniki medobčinske gospodarske zbornice in sozd ABC Pomurka s predsednikom županijskega sveta Zoltanom Borsom in predstavnikom županijske gospodarske zbornice Györgyom Stizem, ki sta preteklo sredo obiskala Pomurje.

Ugotavljali so, da večletni uspešni poslovni odnosi naše strani z blagovnico Borostyankó v Szombathelyu v zadnjem času zaostajajo za možnostmi. Zatika se predvsem pri uvozu z Madžarske zaradi zahtev našega trga, in tako v prvi polovici tega leta od tam — v okviru te menjave — nismo uvozili še ničesar. Predvidevno pa je, da bo znašala menjava od milijon do 1,5 milijona ameriških dolarjev v vsako smer. Blagovnica ima sicer še vedno velik interes za nakup izdelkov slovenske industrije; le-ta se nekoliko zmanjšuje za kozmetiko, tople pade in podobno, povečuje pa za tehnično blago, predvsem za belo tehniko. Na drugi strani pa blagovnica težko najde blago za izvoz v Slovenijo, saj je pri njih vse več blaga na tako imenovani črni listi.

Obe strani pa sta z zadovoljstvom ugotovili, da bo v celoti uresničen dogovor o pridelovanju sladkorne pese v Železni županiji za tovarno sladkorja v Ormožu, in sicer na površini 800 hektarjev. Okrog 1200 hektarjev površin s sladkorno peso pa so za našo tovarno posejali v županiji Zala. Slovenija ima poseben interes, da bi na podoben način uredili tudi pridelavo oljnic na Madžarskem za naše potrebe. V tem primeru bi mnogo lažje rešili

oskrbo szombathelyske blagovnice z izdelki slovenske industrije.

Precej smo si obetali tudi od višjih oblik gospodarskega sodelovanja, zlasti s kooperacijami med podjetji na obeh straneh meje. Začetno dobro sodelovanje med Soboto (tozdr Obrtništvu) in mizarskim podjetjem iz Kormenda pa je letos skoraj v celoti zamrlo, ker na Madžarskem ni bilo dovolj interesa za nakup dražjega (seveda tudi kakovostnejšega) oblačilnega pohištva. Ne izpolnjuje se tudi kooperacijska pogodba med tovarnama čevljev Planika Turmische in Sabaria Szombathely. Na vse to sicer vplivajo težavnejše gospodarske razmere, vendar, bi morali, kot je poudaril Zoltan Bors, dosedanje stike obdržati in iskati nove stične interese medsebojnega sodelovanja. Ob tem je tudi on omenil možnost zaposlovanja naših delavcev v bližnjih tovarnah na Madžarskem, predvsem v novem kovinskopredelovalnem obratu Raba-Gyar v Monostru, ki ga bodo odprli prihodnje leto. To pobudo bo treba seveda vestransko proučiti.

Gosta iz Madžarske sta poleg ABC Pomurke bo iskala tudi turniško Planiko, drugi dan pa sta imela pogovore s predstavniki izvršnega sveta SR Slovenije.

JOŽE GRAJ

ZAGATE V DELEGATSKIH KLOPEH

kem odločitev v obeh primerih lahko realna in poštena? Najbrž ne, to pa potrjuje tudi izjava ene od delegatov, ki je ob glasovanju izjavila, da ji stvar ni pač niso jasne in se zato ne more odločiti. Ob vsem tem pa najbolj preseneča odločitev delegatov družbenopolitičnega zbora. Ti na ločeni seji sredi prejšnjega tedna poročila izvršnega sveta niso sprejeli, ko so se o njem izrekli na skupni seji vseh zborov, pa so ga sprejeli. Smo potem dovolj zreli za sprejemanje odločitev, če smo pripravljeni v manj kot tednu dni svoje mnenje povsem spremeniti?!

Pa še nekaj v vsem tem nekoliko preseneča, namreč občutek, da reševanje problemov, na katere je bilo opozorjeno, ne teče v tisti smeri, kot bi moralo. Preveč časa in moči izgubljammo z iskanjem dodatnih lukenj v zakonskih predpisih, z namenom, da bi se krivde čim bolj znebili, ob tem pa pozabljamo na reševanje urbane stične problematike, ki je v tem primeru bistvena. Da ta resnično obstoji, potrjuje tudi več kot 300 odmkov v soboški občini v zadnjih nekaj letih. Ludvik Kovač

GRJAVA

Generacijam

za nami smo dolžni čistega vina

Osrednja občinska slovesnost ob dnevu borca v občini Ljutomer je bila v soboto popoldne na Grlavi. Ni naključje, da so izbrali za slavlje prav ta kraj, saj prav zgodovina, še posebej pa zgodovina NOB, kar narekuje odločitve o mestu praznovanja. 15. januarja 1945 so se namreč pri Prelogovi domačiji na Grlavi spopadli partizanski kurirji in vlasovci. V neenakem boju so trije borci žrtvovali svoja življenja, enega pa je sovražnik ujel. Da bi se vlasovci maščevali, so požgali Prelogovo domačijo, gospodar in gospodinja pa sta zgorela.

Proslavo je začel Franc Kardinar, predsednik vaškega odbora KK SZDL Grlava. Najprej je orisal dosežke krajevnih skupnosti in dogodke med NOB pri Prelogovi domačiji, nato pa je besedo prevzela Ela Urlih-Atena, slavnostna govornica, ki je bila v vojnem času zadolžena za ljutomersko območje. V svojem govoru je orisala varnostne razmere danes, gospodarske in politične težave ter obsodila malodušje in nedelavnost pri sprejemanju pomembnih odločitev in izvajanju načrtov za gospodarsko ustalitev in dolgoročno načrtovanje. Orisala je tudi pomen Prlekije in Stajerske med NOB:

»Okoli 250 žrtev našizma, od tega 58 padlih borcev NOB v ljutomerski občini, je krvav dokument tega boja, o katerem zgodovinarji še niso rekli zadnje besede. Slava in tragedija Prelogove domačije na Grlavi, Ribičevega mlina v Cezanjevcih se je raznesla širom po Sloveniji ter hrabrila borce in aktiviste NOB. Zgodovinarji bodo nujali temeljitje proučiti vsa dogajanja tudi na teh tleh, da bi bil de-

lež prebivalcev severovzhodne Slovenije objektivno ocenjen. Številu borcev in aktivistov OF, domačinov in nas, ki smo vam bili poslani v pomoč od pokrajinskega ali centralnega vodstva NOB, je treba pristeti še veliko število prebivalstva, organiziranega v terenske, okrožne in druge odbore OF, v organizacijah protifašistične mladine in žena, v narodno zaščitno, kurirsko službo s skrajno nevarnimi nalogami in vojaškimi ovirami, kot sta bili reki Drava in Mura. V velikem navdušenju nad vojaškimi zmagami in v pričakovanju pravih bojnih spopadov partizanov z oboroženimi okupatorjevimi formacijami smo zanemarjali ali zmanjševali pomen množičnega aktivističnega dela, požrtvovalnega junštva kurirjev in vseh tistih posameznikov, ki so vsakodnevno satorirali ukrepe in naprave okupatorjev, spodbujali njegovo moč in učinkovitost delovanja tega sicer brezhibnega vojaškega stroja. V nadaljevanju je Ela Urlih-Atena spregovorila o pomenu so-

delovanja domačinov, ki so nudili zatočišče partizanom in aktivistom, in nadaljevala:

»Streljanje talcev ni streljanje talcev, marveč okruten zločin nad pripadniki NOB. Seveda pa ne smemo med pripadnike NOB prištevati vsakega, ki se je skrnil pred okupatorjem, ki je vedel, kdo so in kje so partizani, pa se vendarle ni aktivno vključil v njihovo delovanje. Tem bomo seveda odrekli, da bi si samovoljno gradili slavo za usluge. Ne, sebi in drugim, naši vojni generaciji in generacijam za nami smo dolžni naliti čistega vina. Resnico in nič več in nič manj. Zgodovinarjem pa smo borci in aktivisti dolžni pomagati po najboljši vesti in znanju, kajti tudi to je delež zgodovinski slovenskega in jugoslovanskega naroda.»

V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole iz Veržaja, po proslavi pa je bilo srečanje nekdanjih borcev in aktivistov NOB ljutomerske občine. Dušan Loparnik

DAN BORCA NA VANEČI

Razsežnosti zgodovinskega »NE«

»NE okupaciji je pomenil narodnoosvobodilni boj. NE obupavanju nad posledicami vojne je pomenil načrtno obnovo in gospodarski razvoj.

NE ohranitvi ali krepitvi vpliva državnega aparata je pomenil samoupravljanje. NE blokovski delitvi sveta je pomenil neuvrženost. NE zaprtosti in zaverovanosti vase je pomenil vzajemnost in solidarnost. NE birokraciji ljudske oblasti je pomenil delegatski sistem,« je pred najmanj dva tisoč zbranimi na proslavi dneva borca in 40. obletnice osvoboditve minuli četrtek pri domu borcev in mladine na Vaneči naglasil slavnostni govornik Rudi Cipot, sekretar občinskega komiteja ZKS Murska Sobota, in nadaljeval:

»Danes govorimo o tem, kaj je bilo včeraj, ob tem pa ne čutimo meje, ki bi nas delila na obdobja. Dihamo vsi skupaj v svobodi, ki nam ni bila dana in ne prinesena iz bogatih dežel. Ni pa zadosti, če nečemu in nekemu še tako glasno rečemo NE, če ob tem vsakokrat ne vemo, kako in kaj moramo storiti. Vendar smo doslej v iskanju svoje poti zmeraj znali narediti pravi korak. Trajanje naše revolucije se kaže v prizadevanjih, da bi skladno z ustavo in zakonom o združenem delu spremenili položaj našega delavca in kmeta, da bi od borca in nosilca odpornosti med vojno postal dejanski in odločilni nosilec vsake akcije, s katero utrjujemo položaj samoupravno združenega dela.»

Med udeleženci proslave, pripravljene pod pokroviteljstvom občinskih konferenc SZDL Murska Sobota in Lendava, je bilo tudi par sto borcev Prekmurske brigade — od približno 450 še živih — ki je bila, po besedah njenega komisarja Miroslava Lipuša-Miša, izrečenjena na skupščini skupnosti borcev čete in brigade, najmočnejša tovrstna vojaška enota ob koncu vojne v Sloveniji. Stela je čez 1400 borcev, skupaj s tremi strelskimi bataljoni, brigadno artilerijo, zalednimi in prišibatnimi enotami. Sodelovala je v zadnjih bojih do 15. maja in s tem upravičila svoj namen in pomen. »Ta čas ne bo nikoli podvržen

— Pripadnikom Prekmurske čete in brigade so na proslavi podelili spominke oblikja.

niti staranju niti pozabi, to je naša revolucija, ki še ni končana,« je menil komisar Miša.

Po bogatem in pestrem kulturnem programu prizadevnih organizatorjev so družbenopolitičnim organizacijam občin Murska Sobota in Lendava ter soboški osnovni šoli s prilagojenim programom, poimenovani po Prekmurski brigadi, podelili plakete. (B. Z.)

Tudi na Filipinih je napeto. V Manili je prejšnji teden več kot šest tisoč demonstrantov pred ameriškim veleposlaništvom zahtevalo, naj se ZDA ne vmešavajo v filipinske notranje zadeve

Silos polni skrbi

Strokovnjaki Organizacije OZN za kmetijstvo in prehrano (FAO) so izračunali, da se bodo letošnje neprodane zaloge žitaric v svetu povečale od lanskih 265 milijonov ton na blizu 300 milijonov ton letos. Za pšenico trdijo, da je bomo letos našli nekaj čez 520 milijonov ton. Največji proizvajalec pšenice je Sovjetska zveza, kjer bodo letos pridelali okoli 88 milijonov ton (pa še vendarle za 13 milijonov ton premalo), potem so na drugem mestu države Evropske gospodarske skupnosti z 75 milijoni, ZDA z 70, Kanada s 26, Avstralija s 15,5, Argentina z 11,5 milijona ton.

Da bi Američani spravili v promet čim večji del svojega pridelka pšenice, so pred kratkim za 40 odstotkov zvišali uvozne carine za evropske testenine. Toda, to ne bo dovolj in v silosih, polnih pšenice je vedno več tudi skrbi. Čeprav ameriški farmer zemljo najboljše in najbolj produktivno obdeluje, mu to nič ne pomaga. Ker ne more prodati svojih pridelkov, se mora zadolževati. Ocenjujejo, da znašajo ti dolgovi trenutno okoli 200 milijard dolarjev (toliko kot sta na mednarodnem tržišču kapitala dolžni največji svetovni dolžniki Brazilija in Mehika skupaj). Ameriška vlada daje letno okoli

20 milijard dolarjev, da bi ohranila nekatere deficitarne, vendar nujno potrebne agrarne programe, plačuje pa tudi veliko denarja nekaterim farmerjem, da zemlje sploh ne bi obdelovali. Tudi Evropska gospodarska skupnost ima s subvencioniranjem kmetijskih proizvodov letno za 16 milijard dolarjev stroškov. Razviti del sveta ima torej dovolj (in preveč) pšenice, vendar kupuje predrage izdelke. Piko na i vsemu temu so prispevali Japonci, ki so v zadovoljivi meri razvili proizvodnjo riža za domače potrebe, pa čeprav pri kilogramu za štirikrat dražje, kot če bi kupovali pšenico na svetovnem trgu.

POVRAČILNI UKREPI?

Tisti hip, ko se je končala 17-dnevna drama ameriških potnikov z ugrabljenega letala na bejrutskem letališču, je ameriški predsednik Reagan zagrozil s povračilnimi ukrepi, čeprav je še pred tem moral Libanonu zagotoviti, da po osvoboditvi talcev ne bo uporabil vojaške sile. Ukrep, kateremu pa se Američani niso odrekli, je prepoved pristajanja letal libanonskih letalskih družb na ameriških letališčih. Libanon je protestiral in pri tem zahteval posredovanje varnostnega sveta OZN. Toda ZDA so šle še dlje: ameriški podpred-

sednik Bush je ob svojem obisku v državah Zahodne Evrope začel akcijo za blokado bejrutskega letališča. V zahodnih državah so sicer podprli ameriška prizadevanja za boj proti zračnemu terorizmu, vendar se ne ogrevajo za blokado bejrutskega letališča, kajti bojijo se povračilnega ukrepa arabskih držav, ki bi utegnile prepovedati pristajanje svojih letal na zahodnoevropskih letališčih. Kritiki najnovejših Reaganovih potez v zvezi z Libanom trdijo, da bodo tako ZDA v Libanonu zgubile še zadnje prijatelje, propadli pa bodo tudi vsi do-

sedanji diplomatski napori nekaterih arabskih držav, da bi pripadniki libanonske ekstremistične muslimanske organizacije Hezbollah izpustili 7 ameriških državljancev, ki jih imajo že nekaj mesecev skrite nekje v Libanonu. Ameriška javnost zahteva povračilne ukrepe za dogodke okrog ugrabljenega letala, to pa bi najbrž pomenilo smrtno obsodbo omenjenih sedem Američanov v Libanonu in nov val terorističnih akcij. Mnogi Američani imajo ob vsem tem v spominu še ne tako staro grožnjo muslimanskih organizacij, ki trdijo, da v primeru maščevanja, lahko takoj pričnejo uprizorjati bombne atentate in podobne akcije svojih samomorilskih odredov na samih ameriških tleh.

Kandidat z enimi samimi hlačami

Na Hrvaškem — pa tudi drugod — je zadnje čase veliko polemik o tem, kakšna naj bo izbira kandidatov za volitve prihodnje leto. Nekateri se ogrevajo za to, da bi pri tem morali upoštevati tudi kandidatovo premoženjsko stanje. Ta radikalizem — nekateri ga imajo za demagogijo — je do neke mere razumljiv, saj v časih zniževanja življenjske ravni, delovni ljudje kažejo večjo občutljivost za socialne razlike, zato marsikoga upravičeno ali neupravičeno sumijo zaradi bogatenja. Funkcionarji so pri tem še posebej predmet takšnih ocen. Ali bomo po tej logiki iskali takšne kandidate, ki so revni kot cerkvene miši in ki bodo občanom dokazali, da imajo ene same hlače? Ljudstvo ni tako naivno — piše v Vjesnikovi prilogi Sedam dana — da bi v vodstva zahtevalo samo reveže: bolj ga moti to, če vidi, da mu voditelji prodajajo meglo in fraze... Sicer pa, vsemu bi se lahko izognili, če bi kandidirali mlade, ti tako ali tako nič nimajo.

Bolgarija spada s svojim podnebjem med tiste dežele, kjer limone na prostem ne uspevajo, zato so se odločili za vzgojo limon v rastlinjaki. Uspehi niso izostali — do kilogram težki sadeži, ki jih vidite na našem posnetku — niso nobena redkost

RAČUN BREZ KRČMARJA

Po novem mora Beograjčan plačati stanarino ne glede na vse pomanjkljivosti stanovanja, sicer ga brez pardona izselijo in niti zasilnega bivališča mu ne dajo. Dobesedno: kdor tri mesece zaporedoma ne plača stanarine, bo izseljen brez kakršne koli procedure. Praviloma pa bi moralo biti stanovanje urejeno tako, da ne bo razloga za kakršno koli reklamacijo glede višine stanarine oziroma urejenosti stanovanja.

Tako se dogaja, da stanovalec ne preostane nič drugega kot plačanje stanarine, čeprav jim je stanovanje smrtno nevarno, kot je to primer z 877 stanovanji v krajevni skupnosti »Crveni barjaki« na Batajnici. Tamkaj se je v toliko stanovanj vselilo toliko delavskih in kmečkih družin, ki so dobile ključke od svojih delovnih organizacij, ne da bi vedeli da vselitvenega dovoljenja ta poslopja ne dobijo, kot se je izkazalo po tem, ko je stanovanjska poslopja pregledal ustrezni kontrolni zavod mesta.

PISMO IZ BEOGRADA

Ta zavod je nameč ugotovil, da graditelji niso gradili po gradbeni dokumentaciji in je zato narejenih niz pomanjkljivosti v gradnji in instalacijah, zaradi česar ni bilo pozimi niti gretja stanovanj niti gretja vode, čez balkone se je vlivala deževnica v sobe in dvigala nov parket itd. Zdaj pa so stanovalci dobili račune za plačanje ne samo stanarine temveč tudi za gretje in toplo vodo, ki je ni bilo, da ne govorimo o neuporabnih dvigalih in škodi, ki jih je povzročala deževnica.

Zanimivo je kajpak, da je stanovanjska skupnost izdala račune za stanovanje v pravno neobstoječih stanovanjih, stanovalec, ki pravno pravzaprav ne obstoja, namesto da bi reševala probleme na zakonit način in čez zakonite postopke reklamacij, ki so naznačeni že v ugotovitvah omenjenega nadzornega zavoda, pristojnega za odobravitve vselitve v stanovanjska poslopja. Prav tako je zanimivo, da so delovne organizacije izdale odloke o dodelitvi stanovanj in ključke preden so ugotovila sposobnost vselitve v stanovanja, ki so jih dala izgraditi in katerih kakovost bi morale pravzaprav najprej same ugotoviti.

Namesto da bi vsakdo svojo dolžnost izvršil, se je zgodilo, da so bili stanovalci ogoljufani za kakovost stanovanja in prepuščeni vsi zimo mrazu in slabemu vremenu, kajti niti okna niti vrata niso bila vgrajena tako, da bi jih ščitila pred neurji in vetrovi, vsa pritoževanja pa so ostala neodzvana, kakor da se gredo pogovora z gluhim.

Šele zdaj, ko jih je razburila poplava računov za storitve, ki jih niso dobili, so dobili od sis za stanovanje občine Zemun pojasnilo, da ta skupnost ničesar ni mogla storiti brez uporabnega dovoljenja, kajti ta organizacija, da o zakonu ne more intervenirati brez omenjenega dovoljenja. Lahko pa kajpak izda račune za storitve, ki jih ni bilo in stanovalec, ki jih pravno (po zakonu) tudi ni, čeprav dejansko so vseljeni na zakonit način, če naj tako jemljemo dovoljenja za vselitev, ki so jih dobili od svojih delovnih organizacij.

Vprašanje je torej, koga štiti proti komu republiški zakon o stanovanjskih zadevah, ko omogoča tistim, ki ne zagotavljajo primernih stanovanj izseljevanje stanovalec, ki tri mesece ne plačajo stanarine, čeprav je očitno, da take stanarine ne more od njih terjati nihče.

V tem množičnem primeru zagotovo ne bo moglo priti do omenjene zakonske izselitve skoraj tisoč družin, vendar je vprašanje: kako rešujejo taka vprašanja še vedno zelo svarljivo. Ko si sis za stanovanja umiva roke češ da ne more storiti ničesar, in namesto ukrepov predlaga sestanek za razgovor z predstavniki delovnih organizacij, ki so bili udeleženi v graditvi omenjenega naselja, se nehoti vsiljuje pomislek ali ni na ta način samoupravljanje splejano na slepi tir?

Zakaj je namreč treba iskati nekakšnih novih, izrednih načinov rešitve vprašanj, ki so rešljiva na uobičajeni način kakovostnega dela sleherne delovne organizacije, ki je za svoje polovično delo bila plačana kot da je opravila delo najbolj kakovostno, ali vsaj povprečne kakovosti?

To je nemara mogoče prav zaradi tega, ker stanovalci morajo plačati stanarino, sicer bodo na ulici. Strah pred ulico namreč prisiljuje tudi prizadete stanovalec, da plačujejo stanarino za neustrezno stanovanje in da odrekajo plačilo le za gretje in ostalo, kar niso dobili, a to je potuha organizacijam, ki so si izborile monopol nad ljudmi.

Viktor Sirec

globus

MOSKVA — Ob precejšnji meri presenečenja je pred dnevi vrhovni sovjet ZSSR izbral za novega šefa sovjetske države Andreja Gromika (76), doglodelnega sovjetskega zunanjega ministra. S tem so pretrgali nekdanjo prakso, ki jo je leta 1977 uveljavil Leonid Brežnjev, da je generalni sekretar CK KPSZ hkrati tudi predsednik prezidija vrhovnega sovjeta.

BUDIMPEŠTA — Na Madžarskem trenutno dela 35 podjetij na podlagi skupnih vlaganj tujega in domačega kapitala. Tujci največ vlagajo v trgovino, turizem in gospodarska podjetja.

BONN — V prvih šestih mesecih letošnjega leta so bile zahodnonemška industrija in vladne ustanove 160-krat turca teroristov, ki so v svojih napadih uporabljale bombe ali razstrelivo oziroma netile požare.

ISLAMABAD — Neka Pakistanka je rodila sedmerčke, štiri fante in tri deklice.

DŽAKARTA — Na indonezijski severni Sumatri je požar uničil 20 tisoč plantaž kavčuka in palmovega olja.

KAIRO — Skoraj polovico od 22 milijonov Sudancev ogroža lakota, je izjavil predstavnik OZN.

MOSKVA — Predstavniki sovjetskega zunanjega ministrstva je potrdil, da so se za srečanje med generalnim sekretarjem CK KPSI Mihailom Gorbačovom in ameriškim predsednikom Ronaldom Reaganom dogovorili za 19. in 20. november v Ženevi.

SEUL — Južnokorejski proizvajalci avtomobilov trdijo, da so njihovi avtomobili tako kakovostni, da bi lahko izrinnili japonske zahtevne- ga ameriškega trga. O konkurenci pa pove tudi naslednja primerjava: delovna ura v korejski tovarni avtomobilov stane 2 dolarja, v japonski 12 in v ameriški 24 dolarjev.

globus

200 milijonov za slovo

V Belgiji so pred kratkim sprejeli zakon o tujcih, ki prepoveduje nadaljnje priseljevanje tujcev. Samo v Bruslju je na milijon prebivalcev 250 tisoč tujcev, v nekaterih občinah je tujcev več kot domačinov, številne pa so tudi tiste občine, ki imajo tujcev le nekaj manj kot polovico. Na eni od zadnjih sej pred poletnimi počitnicami je belgijska vlada sklenila, da bo dala tistim tujim delavcem, ki že leto dni nimajo dela in ki se bodo odločili, da za stalno zapustijo Belgijo, nekakšno »do-

to« v slovo: 80 do 200 milijonov v naši vrednosti. Združenje tujih delavcev v Belgiji ob tem vladnem sklepu meni, da se Belgijci hočejo »za majhen denar« znebiti tujcev, ne da bi se pri tem ozirali na njihove zasluge pri gospodarskem napredku države pred leti. Veliko tujcev, predvsem tistih iz Sredozemskih dežel, ima velike družine, to pa je nekatere belgijske občine zaradi socialnih dajatev spravilo v nezavidljiv položaj.

Artuković zahteva odškodnino

Andrija Artuković, nekdanji notranji minister v ustaški vladi nekdanje Nezavisne države Hrvatske, ki ga je ameriški tisk pred časom imenoval »bal-kanski kralovec«, čaka na konec sodnega postopka o njegovih izročitvi Jugoslaviji. Zvezno sodišče je 4. marca razsodilo, da ga bodo izročili naši državi la je sedaj zaprt v Missouriju. V pritožbenem postopku, ki sedaj teče, so njegovi odvetniki vložili tožbo pred zveznim sodiščem v Washingtonu proti ZDA in Jugoslaviji. Zahtevajo izpustitev iz zapore in 10 milijonov dolarjev odškodnine.

V pritožbi je zapisano, da so v primeru Artuković »kršene državljanske in ustavne pravice«, Jugoslavija pa je obtožena, ker je ponovno zahtevala izročitev tega zločince.

Zgodovinska sporočila za današnje rabo

GORNJA RADGONA — Kot ugotavljajo v kadrovske službi Avtoradgona, se odsotnost z dela kljub raznoraznim opozorilom ne zmanjšuje, celo narašča. Vzroke gre iskati predvsem v slabi organizaciji dela in še drugih slabostih v delovni organizaciji, zlasti nagrajevanju, slabi organizaciji dela, vodenju in medsebojnih odnosih. V prvih štirih mesecih je bilo v bolniškem staležu vsak dan 5,7 odstotka zaposlenih.

MURSKA SOBOTA — V ponedeljek se je sestala komisija za vzgojo in izobraževanje pri občinski konferenci SZDL. Obravnavali so spremembe samoupravnega sporazuma o štipendiranju, ki ga je na svoji zadnji seji dala v razpravo skupščina delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma. Člani so podprli predvidene spremembe, hkrati pa so se zavzeli, da se pri dodeljevanju štipendij v prihodnje (pri dijakih) bolj upošteva bivanje v dijaških domovih.

GORNJA RADGONA — Po daljši obdelavi tajskega tržišča so v Avtoradgoni dobili naročilo državnega podjetja za elektrifikacijo za vzorčno bivalno enoto. Na Tajskem so bivalno enoto preskusili in naročili še dve vzorčni enoti. Ker se tajske državno podjetje pripravlja na elektrifikacijo dežele, bi to lahko pomenilo možnost prodaje večjih količin bivalnih enot v to državo.

MURSKA SOBOTA — Na zadnji seji regijske komisije za oceno naložb pri Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje so člani obravnavali pet naložbenih programov organizacij združenega dela. Tako so dali zeleno luč za nakup in montažo opreme za razširitev vozne avtomatske telefonske centrale v Ljutomeru in Mačkovicah, razširitvi zmogljivosti sušilnice v Lipovcih in gradnji proizvodnih prostorov v Delozi v Veliki Polani. Za sklepanje na prihodnji seji pa so zaradi nekaterih pomanjkljivosti preložili gradnjo obrata za izdelavo pločevinastih sklopov in kabin v delovni organizaciji Agroservis v Murski Soboti.

MURSKA SOBOTA — Konec prejšnjega tedna se je sestel koordinacijski odbor za plan in stabilizacijo pri predsedstvu OK SZDL. Podoben odbor v republiki je namreč oblikoval operativni program, na osnovi katerega naj bi ostreje nastopili proti tistim gospodarskim subjektom, ki so neupravičeno dvignili cene svojih izdelkov. Tudi v soboški občini so se dogovorili za ustrezno politično akcijo, pri tem pa menili, da jo je treba zastaviti nekoliko širše, posebno pozornost pa posvetiti predvsem razmerom gospodarstva v posameznih organizacijah združenega dela. Kljub precejšnjemu dvigu cen je v nekaterih stanje še vedno zaskrbljujoče, zato je prav odpravljanju nekaterih slabosti potrebno posvetiti vso skrb.

do tedna

Naprej z lastnim razvojnim oddelkom

Kot kaže so v Avtoradgoni le ugotovili, da brez lastnega razvoja in znanja ne gre, ali pa jih v to sili položaj na tržišču. Zavedli so se, da je konkurenca v tehnoloških rešitvah in industrializaciji proizvodnje precej prej njimi. Z ustanovitvijo razvojno tehničnega oddelka bo potrebno rešiti kadrovske vprašanje. Znano je, da je bilo odhajanje visoko usposobljenih kadrov v preteklosti za to delovno organizacijo velik problem, nekateri pa so bili razporejeni po posameznih tozidih. Tako bodo sedaj kadre, ki so bili prej razporejeni, ponovno vrnil k razvoju, hkrati pa bodo poskušali oddelke krepiti s kadri od zunaj.

To pa bo za sabo potegnili tudi nekatere druge organizacijske spremembe v delovni organizaciji. Tako predvidevajo združitev Proizvodnje bivalnih enot in Proizvodnje nadgradenj. Z združitvijo v en tozid naj bi prišlo do pozitivnih premikov v organiziranosti in vodenju proizvodnje. S tem pa naj bi se povečala učinkovitost in dvignila produktivnost v delovni organizaciji. V proizvodnem delu delovne organizacije pa pripravljajo še eno novost, in sicer ustanavljanje delovnih skupin. Z delovnimi skupinami naj bi dosegli boljše informiranje, višjo produktivnost in delovno disciplino ter uresničevanje načela nagrajevanja po delu. Samoupravna delovna skupina bo predstavljala tehnološko celoto.

J. Votek

Na zahodu Madžarske v slikovitem in zgodovinskem gradiščanskem mestecu Köszegu je bil od prvega pa do petega julija letošnji mednarodni kulturnozgodovinski simpozij Modinci 85. Pomembno srečanje zgodovinarjev in drugih strokovnjakov, ki proučujejo družbeno dogajanje v preteklih obdobjih, je bilo že sedemnajsto, zato udeleženci in organizatorji s ponosom govorijo o tradiciji. Sodelovale so vse udeležence — dežele panonskega dela srednje Evrope: Hrvaška, Slovenija, Madžarska in avstrijska Gradiščanska ter Štajerska. Začetek je bil slavnosten, pripadel pa je predsedniku madžarskega parlamenta Istvanu Sarlosu.

Osnednja tema letošnjega srečanja znanstvenikov petih sosednjih dežel je bila Država in družba med vojnama v panonskem prostoru. To pomeni, da so se lotili zelo razburkanih časov po prvi svetovni vojni, ko so na razvalinah stare Avstro-Ogrske nastajale nove države, predvsem države z izrazito nacionalnimi potezami, med njimi seveda tudi Jugoslavija. Dr. Boris Frlec, ki je bil v imenu slovenske vlade na začetku simpozija, je z naslednjimi besedami ocenil obdobje, ki so ga obdelovali zgodovinarji v Köszegu:

»Tema, ki ste jo izbrali to pot, je izredno pomembna in zanimiva, kajti ves naš prostor je ob koncu prve svetovne vojne in habsburške monarhije zajel silovit vrtnec spreminjanj. Za vse nas je bilo konec dolgotrajne in pogosto mučne skupne zgodovine,

ne, za vse se je začnela nova usoda. Panonski in obrobni prostor so preplavili valovi rdeče proletarske revolucije, spreminjale so se meje, odločale pripadnosti, v krčih se je iz monarhične ostaline porajala vizija sodobne demokratične in republikanske države. Svetovna kriza, ki ji naš prostor seveda ni ušel, je potem poglobila silovita notranja nasprotja, tako da je čas, ki se je prva leta po vojni še zdel nekako neutrejeno srečen, postal vse hujša mora in nato tudi zares prijel v kataklizmo. Vmes smo si nabrali nekaj novih medsebojnih hipotek, zbrisali sicer nekaj starih, vendar nekaj drugih tudi poglobili. Skratka, neprijeten, toda važen spomin, ki ga velja razčiščevati in pregledovati: saj nismo samo iz sedanjosti in prihodnosti...«

Tajnik letošnjega simpozija dr. György Tilcsik iz Szombathelya

Svet mesta Köszeg je zaslužnim pionirjem mednarodnega kulturnozgodovinskega simpozija podelil častne diplome, med njimi tudi zaslužnemu profesorju dr. Vane-ku Šiftarju.

se tako kot drugi udeleženci strinja, da je ta oblika strokovnega sodelovanja v tem delu srednje Evrope izredno pomembna. Nekateri trdijo, daje pomembnost trojna: prva je za stroko, druga je v medsebojnem spoznavanju in tretja v izžarevanju, ki ga imajo rezultati skupnega dela. To so temeljni in argumenti za boljše sodelovanje držav, za večjo odprtost meja in duha. »S tem, da spoznavamo zgodovino drug drugega, se narodi bolje spoznavajo,« pravi dr. Tilcsik. »Tako prihaja do dragocenega človeškega in strokovnega stika, gradi

Dr. Boris Frlec je bil na simpoziju v imenu slovenske vlade (drugi z leve).

se most, ki nas popelje z ene na drugo stran.«

Običajno so se ob koncu simpozija že tudi dogovorili za temo prihodnjega srečanja. Tokrat ni bilo tako, zato smo prosili za pojasnilo našega predstavnika dr. Bruna Hartmana.

»Prihodnje leto smo organizatorji simpozija Slovenci. Nismo se še odločili, kje bo simpozij; razmišljamo pač o nekem kraju v severnem delu Slovenije. Tema za prihodnji simpozij pa naj bi bila Mladi na zahodnem panonskem obrobju iščejo svoje mesto v družbi. Po našem predlogu naj bi na to temo razpravljali za obdobje do druge svetovne vojne. Moram pa takoj povedati, da smo imeli pravkar sejo organizacijskega komiteja, na kateri so kolegi iz Avstrije in Madžarske imeli precej pridržkov, češ da ni mogoče v tako kratkem času obdelati tako zapletene problemati-

ke, kot je problematika mladine. Kako se bomo o tem odločili, zdaj ne moremo povedati, sklenili smo, da bomo v jeseni zadevo vsestransko preučili in se potem odločili za temo.«

Kljub velikemu pomenu simpozij v naši republiki po mnenju poznavalcev ni bil ustrezno vrednoten. Dr. Hartman je zagotovil, da se bo to zdaj spremenilo. Cela vrsta institucij — od Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Mariborske univerze in Univerzitetne knjižnice pa do različnih samoupravnih interesnih skupnosti in seveda izvršnega sveta, vsi ti bodo podpisali samoupravni sporazum, v katerem bodo opredelili prisotnost Slovenije na tem simpoziju. Postavljen bo programski svet in iz njega bo izšel organizacijski del, ki se bo vključil v mednarodni organizacijski komite kulturnozgodovinskega simpozija Modinci. Jože Šabjan

Komisija za medsebojna delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE GORNJI PETROVCI 69203 PETROVCI

razpisuje

prosta dela in naloge:

— **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU za nedoločen čas.**

Začetek del in nalog je 1. september 1985.

Na voljo je garsonjera.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za medsebojna delovna razmerja na OS Gornji Petrovci 15 dni po objavi razpisa.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po preteku razpisnega roka.

Pred 40 leti je vzhajala krvava zarja

Štefan Mesarič

Ob osvoboditvi in vzpostavitvi prve oblasti OF v M. Soboti

Uvodoma na kratko opišem, kako sem se znašel 3. aprila 1945 v Murski Soboti.

Marca 1944 se nas je šesterica v Budimpešti dogovorila, da se odpravimo na pot in poskušamo preko veze v Medžimurju priti do partizanskih enot. Z menoj so bili še Gabrieličič, Hiti, inž. Jandl, Skledar in Rusanov. Z vladkom smo se odpeljali do Körmen, kjer so Jandl, Rusanov in Skledar ostali, Gabrieličič, Hiti in jaz pa smo nadaljevali vožnjo do Sobote, kjer sem nameraval pri učitelju Milanu Ferjanu preveriti, če vzpostavljena veza preko Medžimurja deluje. Želeli smo se tudi posloviti od domačih, nato pa se vrniti v Körmen in vsa skupina od tam naprej proti Medžimurju. Toda naše načrte so prekržili madžarski žandarji, ki so nas 3. aprila 1944 sredi noči aretirali na domovih in odpeljali v soboške zapore. Po nekaj dneh so nas skupaj z drugimi aretiranci odpeljali v zapore v Budimpešto, od tam pa v internacijo v Nagy Kanizs, nato v Garany (na sedenem delu Slovaške, vzhodno od Košic) in končno v taborišče v Kiš Tarči severno od Budimpešte. Od tam sem skupaj z Antaličem (doma iz Ljutomerja) 6. novembra 1944 pobegnil. V taborišču v Kiš Tarči smo zvedeli tudi za množične aretacije zavednih Slovencev oktobra 1944 v Murski Soboti. Preko raznih zvez — inž. Andrejca v Budimpešti, Ilonke Sočić v Szombathelyu, Sesardiča v Macencu in Bauma v Trnovcu (Medžimurje) — nama je uspelo priti do Varaždina. Tam sva dobila vezo za odhod v partizane (preko Dvanajščaka in Danice

Dečko) Pri viničarju v Križovijan cestici sva čakala na partizanske kurirje, s katerimi naj bi nadaljevala pot do partizanske baze v Moslavini. Žal so pred prihodom kurirjev za naju zvedeli ustaši na Vinici in sva sredi noči morala kraj zapustiti. Zatekla sva se k učitelji Hribarjevi v Nedeljišču in poizkušala preko nje ponovno vzpostaviti zvezo s partizani. Žal tudi to pot brez uspeha.

Bilo je 20. decembra 1944, ko sva se z Antaličem razšla. On se je odpravil proti Ljutomeru, jaz pa proti Soboti.

Imel sem srečo, saj sem uspel neopazno priti domov in se skriti v sobi, kjer je bivala moja mati. V sosednji sobi je bival nemški polkovnik, v drugi sobi pa neka madžarska profesorica. V materini sobi sem si improviziral skrišališče, ki me je obvarovalo ob raznih racijah pred nemško-madžarsko žandarmerijo in njilaši, ki so mater spraševali po meni, ker je bila za menoj razpisana tiraličca. Vedeli so, da sem pobegnil iz taborišča, poleg tega pa so me evidentirali kot vojaškega dezerterja.

Takoj po mojem prihodu domov sem vzpostavil vezo z Brankom Šerbecem, ki je nekaj mesecev živel ilegalno v M. Soboti. Zveze med nama sta vzdrževali maza Dušana Gabrieličiča in Rozinka Čerova. Tako skrit v domači hiši sem dočkal dan osvoboditve.

Dopoldne 3. aprila 1945 je bilo slišati v bližini M. Sobote topovsko streljanje. Prestrašeno mam sem odpeljal v klet v zaklonišče. Nismo bili dolgo v kleti, ko se odpru vrata in vstopi

Branko Šerbec v spremstvu nekaterih sošolcev-gimnazijcev (Miki Lajniček, Toto Krapec in še nekateri). Šerbec mi vrže puško in vzklikne: »Rusi so tu!« Takoj smo se odpravili v mesto, ki je bilo prazno. Srečali smo prve ruske izvidnice, s katerimi smo se navdušeno pozdravljali. Istočasno so zadnje nemške enote zapuščale M. Soboti in se umikale proti Radgoni, ne da bi v mestu nudile Rusom kakršenkoli odpor. Najprej smo obiskali arhitekta Ferija Novaka, ki je stanoval v bližini Sokolskega doma in nas je že čakal pred hišo.

V sosesčini pri Cifru je pristopil k meni neki madžarski oficir in mi predal svoje orožje. Tako sem prišel do revolverja. Nato smo se odpravili proti Delavskemu domu, kjer se nam je pridružilo še nekaj aktivistov (Čer, Novak) in mladincev. Tu smo v nekem prostoru našli na skladišče orožja. Puške so bile nametane križem krašem. Tisti, ki še niso imeli orožja, so lahko izbirali. Ob prebiranju pušk pa je prišlo do nesreče, sprožila se je ena od pušk in zadela Tota Krapca v trebuh. Iz sosesčine smo takoj poklicali zdravnika, dr. Vučaka, ki je po pregledu ponesrečenca takoj odredil prevoz v bolnišnico. Pred delavskim domom sem ustavil ruski džip in prosil vojak, da so nam pomagali prepeljati ranjenca v bolnico. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je Tota še isti dan umrl. V Delavskem domu smo zasedli nekaj pisarn in za naše potrebe vzpostavili zašitno administracijo. Lahko rečem, da je bila oblast v mestu v imenu OF prevzeta. Isti ljudje, ki smo čez nekaj dni sestavljali me-

stni odbor OF (Karel Jug, inž. Feri Novak, profesor Močan, Branko Šerbec, Mara Kocmur, Ilonka Sočić in Štefan Mesarič), smo tega seveda neuradno predstavljali že prvi dan v osvobodjeni Soboti. Ko se je priključila, čez kak dan ali dva, še partizanka Breda (Rozika Zorčič), je ta postala prva sekretarka istega odbora OF mesta M. Sobota. Kmalu je Breda odšla v Lendavo za okrajno sekretarko OF, v M. Soboti pa je postala sekretarka OF Mara Kocmurjeva. Ko je Mara odšla v partijsko šolo, so dolžnost sekretarja mestnega odbora OF poverili meni. To dolžnost sem opravljal do jeseni 1945 do volitev v ljudske odbore. Po volitvah sem odšel v Ljubljano na nadaljevanje študija.

Pa se vrnimo k dogodkom 3. aprila 1945 v M. Soboti. Prvi naš ukrep, ko smo zasedli nekaj prostorov v Delavskem domu, je bil, da smo določili stražarska mesta pri važnejših objektih v mestu in pri skladiščih ter pomembnejših objektih postavili stražarje. Ko sem se popoldne vračal iz Delavskega doma proti domu, je bilo mesto kot izumrlo. Ob prihodu v takratno Slomškovo ulico v bližini trgovine s čevlji Peko, pa sem zagledal kakih 15 ljudi, ki so se z vozički pomikali od katoliške cerkve in bližnji tej trgovini. V skupini sem prepoznal prebivalce zaselka »Bakše«, ki so ocenili, da je napočil pravi trenutek, da izpraznijo trgovino s čevlji, katere lastnik je bil Joško Brumen (znana hiša, kjer so našli zatočišče prekmurski partizani in aktivisti OF). Brumen je bil takrat v koncentracijskem taborišču v Nemčiji. Ko sem spoznal njihove

ve načrte, sem potegnil pištolo in jim zagrozil, da bom streljal, če se takoj ne vrnejo domov. Obrnili so se brez besed in odšli proti Rakičanu.

Ko sem prišel domov, sem najprej poiskal jugoslovansko zastavo, na katero mi je mati prisila rdečo peterokrako zvezdo in sem jo imel že nekaj dni skrito v peči. Odnese sem jo na podstrešje in jo izobesil.

Proti večeru smo se ponovno zbrali v Delavskem domu in preverili, če so stražarji zasedli stražarska mesta. Ta večer sta nas obiskala tudi aktivista OF Štefan Kuhar in Gusti Lutar, oba iz Pucanec. Lutar nam je iz sosednje trgovine z železnino preskrbel radijski aparat. Namestili smo ga v naši pisarni v Delavskem domu in na ta način omogočili dežurnim aktivistom poslušanje poročil. Medtem se je pri nas doma na dvorišču nabralo že precej ruskih vojakov in vojakinj, ki so se tam kar utaborili, proste sobe v naši hiši pa so zasedli ruski oficirji. Ko sem se ponoči vrnil domov, me je pri vhodu na dvorišče zaustavil klic: »Kto idjot?« Odgovoril sem mu: »Hajjajin« nakar me je ruski stražar pustil v hišo. Z ruskimi oficirji, ki so prespali pri nas, smo se pogovarjali pozno v noč in nazdravljali osvoboditvi.

Naslednje jutro sem se odpravil v Delavski dom, kjer me je že čakal Karel Jug, s katerim sva se odpravila na ogled mostu čez Lendavo, ki je bil porušen in smo ga morali vsaj toliko usposobiti, da so lahko peljala čez eno lažja vojaška vozila. Čeprav sem stražarju pred Delavskim domom naročil, da do najine vrnitve ne sme

pustiti nikogar v notranjost zgradbe, sem po vrnitvi z ogleda mostu naletel na pisano družino kakih 25 občanov v pritličnih prostorih Delavskega doma. Med zbranimi je bil tudi sreški načelnik v predvojni Jugoslaviji, dr. Bratina, in medvojni župan mesta M. Sobota, Lipič. Šlo je za prevzem oblasti. S pištolo v roki sem zbrane razgal. Ta dan je prišel v Delavski dom tudi tovarnar Benko. Prišel se je prijaviti in povedati, da je na razpolago, če bi ga potrebovali. Napotil sem ga domov, rekoč, da ga bomo že poklicali, če ga bomo potrebovali.

Med prvimi partizani, ki so ta dan, to je 4. aprila 1945, prišli v osvobodeno Soboti, je bil Franček Majcen, ki je med nami prevzel vodstvo nadaljnjih akcij. Ta dan se je v soboškem gradu zbrala skupina ljudi, na čelu z Janezom Titanom, in to z namenom, da se pogovorijo o prevzemu oblasti. Franček Majcen jih je pozval, naj se razidejo in je nato sam organiziral prvi miting v Soboti. Na tem mitingu je spregovoril občanom tudi sam in jim povedal, kako bo z novo oblastjo in kako naj se ljudje vedejo, dokler je v bližini fronta.

Postopoma so začeli prihajati v Soboti tudi drugi partizani iz Prekmurske partizanske čete, med njimi Ferdo Godina, Franček Mirtič, Ela Letonja-Atena in drugi. S prihodom delegacije SNOS se je formirala vojska in civilna oblast v Murski Soboti.

S tem prispevkom sem želel nekoliko osvetliti in natančno prikazati dogodke v M. Soboti prve dni ob osvoboditvi, o katerih je bilo v tem podlistku že precej napisanega.

MED SLOVENC V »RADGONSKEM KOTU«

Ko smo pred kratkim v Žetincih na avstrijskem Štajerskem, le streljaj od mejnega prehoda v Gederovcih, kramljali s Potjanijevu mamko — se razume da v slovenščini! — nikakor nismo mogli prepoznati misli na dvajseta leta tega stoletja in tedanje razmere ob severni meji. Napeto vzdušje spriču hudih bojov na tako imenovanem braniku slovenstva, današnjem »Radgonskem kotu«, decembra 1918 se je nekoliko poleglo šele na pomlad 1919, ko so čete generala Maistra zasedle Prekmurje približno do današnje državne meje. Žal je bil akončna odločitev v Saint Germainu 10. septembra 1919 za nas usodna, saj se je morala jugoslovanska vojska 26. avgusta 1920 umakniti z zasedenega radgonskega pasu.

ZMAGOSLAVJE IN UMIRANJE

Da imajo Potjanijevi v Žetincih slovenske korenine, ni dvoma, živijo in delajo pa kot velik del prebivalstva na tem območju, ki ga je zajel val ponemčevanja in se mu je bil primoran ukloniti. Večina jih ali kmetuje ali dnevno migrira v službe v bližnja večja krajevna in mestna središča, najraje v Radgono.

Tu so bili radgonski Nemci — če se spet vrnemo v dvajseta leta — pijani zmagooslavja, vendar ne

za dolgo. Kmalu je Radgona zamrla, ker ni imela več svojega bogatega južnega in vzhodnega zaledja. Prej živahno vrvenje je v tem starem znamenitem mestecu, kjer je bilo mogoče videti, predvsem v Dogi ulici in na Glavnem trgu, nad trgovinami in obrtniški delavnicami večinoma slovenska imena — na primer Kodolič, Verbovec, Kržišnik, Majcen, Pretnar, Fekonja, Rožman, Simonič, Kuzmič, Zemljarič, Kovačič, Klenovšek, Kramberger, Lednik, Strašek, Vogrinčič

MEJE SO TU, LJUDJE PA »GLIHNI«

in podobna — kmalu zamrlo. Tako so bili kasneje Radgončani srečni, če so smeli čez murski most po živila v Gornjo Radgono, ki se je v nekaj mesecih iz prejšnjega pomembnega trga razvila v živahno mesto. Žal pa so hkrati začele umirati še leta 1918 takorekoč povsem slovenske okoliške vasi Potrna, Žetinci, Dedonci, Zenkovi, Trnova, Pri-dova in Slovenska gorica.

ma pa govorimo nemško. Redki znajo brati, kar je napisano »po vašem«. Ob velikih praznikih dobivajo nekateri pisma iz Amerike. Pišejo jim sorodniki, ki so že nekdanji odšli tja. Večkrat ne znajo prebrati vsega, kar je napisano: ali v angleščini ali v prekmurščini. O naših sezonskih delavcih, ki dnevno (ali tedensko) prihajajo na delo k tamkajšnjim kmetom, je sogovornik povedal,

je tu zaposlenih kakih 20 delavcev, nekaj baje tudi iz Slovenije.

Kaj pa kultura? Prihajajo v te kraje slovenski časopisi, revije ali knjige? Kako je z običaji, na primer svatovanji? »Nihče ne dobiva slovenskih časopisov, revij ali knjig, ker tako dobro ne razumejo slovenščine. Pri gostovanjih pa tudi ni kot pri vas. Opravimo jih kar v gostilni in ne recimo na skednju, kot sem to nekoč videl na vaši strani v Sodiščinih. Igrajo in pojejo v nemščini.«

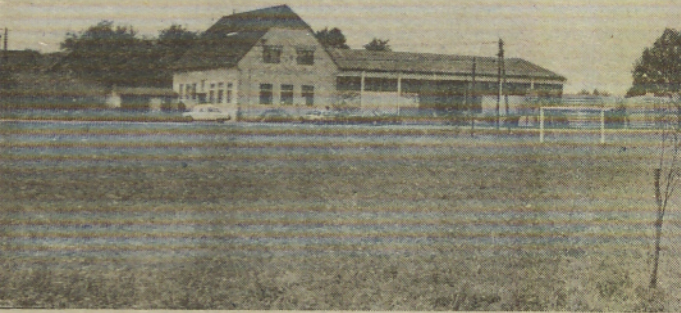
NACIONALIZEM NI ZDRAV

Nekaj podobnega smo v avstrijski Radgoni zvedeli od 65-letnega upokojenca Hansa Swobode, čigar starši so menda z Madžarske, ki je poznavaško dodal, da imajo v Celovcu slovensko gimnazijo in se lahko uči slovenščino kdor hoče. »K nam na avstrijsko Štajersko v Radgono je pred drugo svetovno vojno prihajalo veliko Slovencev in Slovenk. Tu so bili v službah in večkrat se je slišala slovenska pe-

sem. Nekateri smo se jih učili. Takrat pravzaprav ni bilo meje kot danes in smo jo lahko prosto prehajali.«

Očitno demokratično nastrojen Swoboda se je nostalgijo razgovoril o časih, ko je še obstajala avstro-ogrska monarhija in med drugim omenil, da s eje tudi Josip Broz Tito boril za avstrijskega cesarja. »V vojnem arhivu na Dunaju obstaja o tem dokument, iz katerega je še razvidno, da je za to dobil posebno srebrno odlikovanje. S soprogo Jovanko sem ga videl ob otvoritvi mostu v Gornji Radgoni in takrat je dejal: meje so tu, ljudje pa »glihni!« Tito je vedel, da noben nacionalizem ni zdrav. Tega se tudi mladina vse bolj zaveda. Danes je meja odprta in lahko hodimo po nakupih: mi k vam, vi k nam. To je dobro. Na našem območju je še nekaj krajev, kjer pretežno starejši govorijo slovensko. Mlajši ljudje pa že manj.« je dodal Hans Swoboda, upokojenec iz avstrijske Radgone.

Branko ŽUNEC

— V Radgaskinem obratu v Žetincih je zaposlenih tudi nekaj Slovencev.

MIHAEL KUZMIČ

»AMERIČKO SLOVENSKO DEMOKRAČKO DRUŠTVO«

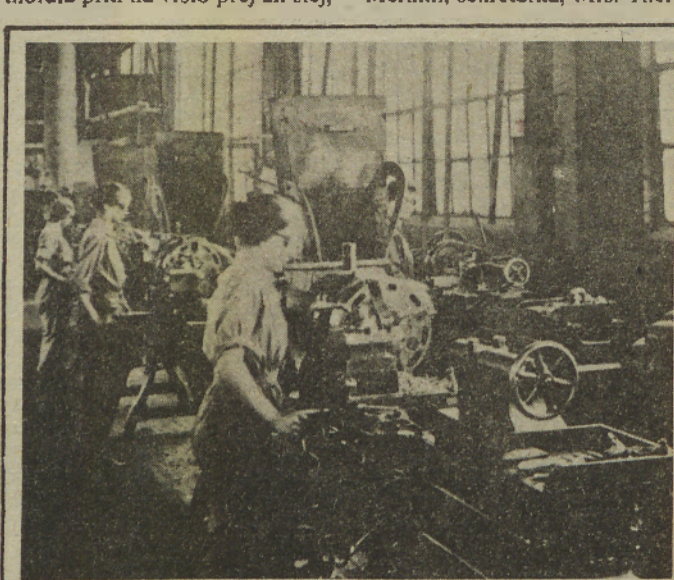
Šele proti koncu leta 1920 so naši prekmurški rojaki v Betlehemu ustanovili svoje politično društvo z gornjim nazivom, kar je sorazmerno pozno, če ga primerjamo z ustanovitvijo dobrodelnih in cerkvenih društev in organizacij, katerih začetek sega v prva leta tega stoletja. Dovoljenje za redno delovanje pa so dobili komaj leta 1933. O ustanovitvi demokratičnega društva in o njegovih prvih časih; ustanoviteljih in voditeljih imamo zelo malo podatkov. Ravno tako pa je malo znanega tudi o njihovem programu, dejavnosti in usmeritvi. Kot premišljeni ljudje so na začetku postavili dobre temelje in pozneje niso bila potrebna bistvena odstopanja od začrtane poti. Leta 1973 je imelo društvo okrog 700 članov. Leta 1982, ko sem obiskal Betlehem, so imeli še zmeraj redne mesečne seje v obeh jezikih: v prekmurški slovenščini in angleščini. Novejših podatkov pa nimam pri roki.

Poglejmo v leto 1948, v januar, ko je imelo društvo svoj redni mesečni sestanek, na njem pa so tudi izbirali nove voditelje društva. O poteku sestanka je izčrpano poročal Amerikanski Slovencev glas (št. 4, str. 1—2): iz novinarskega poročila veje dihanje društva z vsemi njegovimi zahtevnimi opravili in usmeritvijo pomagati rojakom pri njihovih socialno-gospodarskih in političnih potrebah.

Redni mesečni sestanek AMERIKANSKI SLOVENCOV DEMOKRATSKOGA KLUBA (tako je bilo preimenovano Američko slovensko demokračko društvo) je bil v nedeljo, 18. januarja 1948, na njem pa je bilo okrog 100 članov obeh spolov. Predsednik kluba Mike Rogač se je takoj na začetku vsem članom zahvalil za prihod na sestanek, čeprav je bilo vreme zelo mrzlo in razmere na cestah neugodne. »Gyülejš (sestane) je v najlepšem redu tekao doli, kak pri vsaki priliki tega kluba, gde ljudstvo vsigdar v največji tihoči poslušne govornike od začetka do konca, štera lejpa navada je jako dobro ime spravila našemi narodi v cejloj okroglini ino na tou se politikuške dostakrat zezavajo v svoji gouvoraj, ar na drugi narodov gyulejšaj ljudstvo nema navade mirovno poslušati govornikov, brezi vojemanja, či je političen gyulejš, ali pa cerkveni banket.«

Predsednik kluba je zbranim članom sporočil, da je prispelo za cel ducat pošte od mestnih in okrožnih veljakov, ki so bili na novembrskih volitvah izbrani na vodilne položaje. Po predsedniku kluba se iskreno zahvaljuje vsem članom, da so jim v političnem boju pomagali in zanje volili. Ugotavljajo, da je v Betlehemu in vsej širši okolici, grofiji Northampton, malo tako sloviti in aktivnih klubov. Po pregledu rekočih zadev, ki so se nabrale čez mesec in so jih večinoma sproti uspešno rešili, je prišla na vrsto točka dnevnega reda: Volitve novega vodstva, Frank Lepoša je

predlagal, naj vsi dotedanji funkcionarji ostanejo na svojih mestih, »ka šteri čestnice tak dobro opravljajo svoje delo, tisti se morejo obdržati v čestni«. Predsednik Rogač se je ponovno podaljšanju mandata (zdaj že devetega po vrsti) odpovedoval z utemeljitvijo, da mora prepustiti mesto kakšnemu mlajšemu človeku, kajti nova generacija bo morala priti na vrsto prej ali slej,

AMERIČKO SLOVENSKO DEMOKRAČKO DRUŠTVO se je borilo za pravice naših rojakov. Ne samo moški, tudi ženske so bile zaposlene in včasih dobesedno garale za stroji, ki niso bili ravno za nežne roke.

da zamenja starejšo. Poleg tega je povedal, da zanemara lastno delo, ker mora zelo pogosto na sprejeme, na obiske k politikom in na različna srečanja, kar je povezano z njegovo funkcijo. Pa tudi žena mu čedalje bolj očita, da nič časa ne posveča družini in ga niti ob nedeljah ni doma. Stalna potovanja pa ga tudi precej stanejo. Toda po dolgem in prepričljivem govoru Johna Hašaja in ob soglasni želji vseh prisotnih članov je sprejel, da bo predsednik še v naslednjem mandatu. Skupaj z njim pa so bili znova iz-

voljeni tudi vsi prejšnji »častniki«.

Mike Rogač, predsednik, Joseph Casar, predsednik, Ernest J. Matuš, sekretar (ko je bil v vojaški službi, ga je nadomeščala žena), Joseph Horvát, pejsznik, Stephen Kranjec, paznik, Alexander Kardoš, notarš, Frank Svetec in Paul Miholič, račune pregledajouči, John Pörš, Charles Kranjec, Balas Lopert, Stephen Perša, Stephen Grebenar, Frank Filo, John Matuš in Anton Bratkovič, direktorji.

Tudi vodstvo ženskega oddelka Amerikanski Slovencev demokratičnega kluba je bilo znova izvoljeno, obenem pa malce dopolnjeno z novimi članicami, tako da so ga zdaj sestavljale:

Mrs. Ernest J. Matuš, predsednica, Mrs. Charles Kuhar, podpredsednica, Miss Margaret Merklin, sekretarka, Mrs. There-

sa Bokan, blagajničarka, Mrs. Stephen Kranjec, nadzornica.

Predsednik Mike Rogač se je v imenu vseh, katerih so podaljšali mandate ali pa jih na novo izvolili, prisrčno zahvalil, obenem pa jih je prosil, naj bi v bodoče še bolj redno prihajali na mesečne seje, kot so dotlej. Po tistem je Stephen Kranjec predlagal, naj ne bi imeli več rednih mesečnih sestankov ob ponedeljkih, ker ljudje pridejo iz službe in vselej niso razpoloženi še za sestanek. Dogovorili so se, da bodo imeli redna mesečna srečanja vsako

da ni več tako kot včasih, ko so jih delodajalci z avtomobili čakali že na mejnih prehodih. »Zdaj jih najbolj rabijo za zidar-ska opravila. Dnevno zaslužijo tudi po 700 šilingov. Če bi kmetje morali za ta dela najeti zidar-skega mojstra, pa bi mu morali plačati okrog 1800 šilingov. Oblasti ta »šešt na črno« preganjajo in zgodilo se je že, da so koga »spakirali« domov. O žetinskem obratu Radenske smo pri Majcenovih zvedeli le to, da

četrti nedeljo v mesecu, in sicer popoldne ob dveh kot po navadi v Slovenski dvorani. V razpravi je predsednik sporočil članom, da si klub prizadeva, da bi spravili dva mlada Prekmurca v javne mestne službe, in sicer enega za davčnega ocenjevalca, drugega pa za policista. V pristojnost kluba spada tudi nudenje pomoči pri osebnih, družinskih problemih, za kar dobivajo vsak teden precej prošnji. Veliko zadev lahko rešijo takoj in člani so jim zato hvaležni. Na svojih mesečnih sejah ne govorijo samo o goli politiki. O njej je beseda samo dvakrat na leto, ko se bliža čas volitev in političnega shoda. »Naš klub mesto politiziranja dosta bole potrebna i hasnovita dela skončava, poprejkno za cejli narod. Politikuške se naj samij borijo, či ščejo dobre česti meti i radi naj bodejo, či voutamo na nje. Za naše juše i dostojnosti se pa mi moramo boriti ino tou gordanje z dobrim nashajom opravla Slovenski Demokratski Klub.«

V razpravi so odkrili, da je na seznamu samo 150 članov, ki redno plačujejo članarino. To pa ni vznemirljivo, kajti članarino plačajo tisti, ki so sami, družine pa tudi plačajo enak znesek — torej, če bi sešteli člane družin, bi bila številka neprimerno višja.

Vseeno so se odločili, da pripravijo poseben program, po katerem bi se naj število članov v kratkem času dvignilo na 1000. Za izvedbo programa so bili določeni naslednji člani: Frank Lepoša, John Hašaj, Mike Pozvek, Fred Recek, Balas Lopert, Frank Filo, Charles Kranjec, Mrs. Rose Čahuk, Mrs. Julia Barbarič, Mrs. Helena Duh, Mrs. Vilma Kereo in več drugih. Navdušenje za akcijo je bilo izredno veliko, in če bodo uspeli povečati število članov kot želijo, bo lahko Slovenski demokratski klub veliko bolj delal in opravljal svoje poslanstvo med prekmurškimi rojaki.

S posebnim zadovoljstvom je predsednik na koncu seje izjavil, da prekmurški Slovenci slovijo v vsej pokrajini kot zvesti državljani; v svojem okolju nimajo fašistov in kakršnekoli vrste kriminalcev; izpolnjujejo zakone in po najboljših močeh pomagajo pri doseganju splošnih družbenih ciljev.

Po končanem sestanku »so kotrige ešče dugo vkuper ostale v veseljo družbi, ka je pivina bila voobslužavana ino vsi so prijetno ta spunjajali nikelko vör«.

Pol obljubljenega so naredili

V delovni organizaciji »Avtoradgona« so se odločili, da bodo dvodnevni zaslužek namenili za dokončno ureditev in opremo kirurškega oddelka pomurske bolnišnice. Polovico obljubljenega so uresničili že zadnjo soboto v juniju.

J. Kaučič

Komisija za delovna razmerja pri delovni skupnosti upravnih organov občine Murska Sobota

RAZPISUJE

naslednja prosta dela in naloge:

1. Vodja oddelka za odmero davkov in prispevkov pri upravi za družbene prihodke
Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne, ekonomske ali upravne smeri ter 2 leti delovnih izkušenj.
2. Upravnega inšpektorja pri sekretariatu za občo upravo
Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj.
3. Pripravnika z visoko izobrazbo — pravne smeri pri sekretariatu za občo upravo

Za opravljanje razpisanih del in nalog se sklne delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa komisiji za delovna razmerja pri delovni skupnosti upravnih organov občine Murska Sobota.

K lastnoročno napisani prijavi priložite dokazilo o izpolnjevanju pogojev navedenih v razpisu, življenjepis in kolek za 8 dni.

Kandidati bodo o izidu izbire pisno obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

Izidi blagovno-denarne loterije, ki je bila v Nedelišču 30. junija 1985

Dobitek	Št. karte	Dobitek	Št. karte	Dobitek	Št. karte
1.	030521	43.	034251	85.	015968
2.	027211	44.	015437	86.	066709
3.	032287	45.	004644	87.	072687
4.	104471	46.	027433	88.	024884
5.	011247	47.	036065	89.	071239
6.	035799	48.	119061	90.	068652
7.	109475	49.	117679	91.	013807
8.	000276	50.	069593	92.	116148
9.	043439	51.	018497	93.	070534
10.	094708	52.	116590	94.	073201
11.	079371	53.	071978	95.	048972
12.	118798	54.	024473	96.	010069
13.	113000	55.	070149	97.	074847
14.	002028	56.	109255	98.	100823
15.	031615	57.	101691	99.	090473
16.	080510	58.	054009	100.	044786
17.	060286	59.	110634	101.	115725
18.	099230	60.	072292	102.	105677
19.	099195	61.	027097	103.	048946
20.	045163	62.	092909	104.	062605
21.	103658	63.	026557	105.	090794
22.	109982	64.	007201	106.	108248
23.	022120	65.	087670	107.	117855
24.	074671	66.	100248	108.	024892
25.	067321	67.	045390	109.	058752
26.	041233	68.	116511	110.	004590
27.	031509	69.	018011	111.	072950
28.	040267	70.	069385	112.	104970
29.	057497	71.	078800	113.	103039
30.	034768	72.	065052	114.	071771
31.	015176	73.	012621	115.	049528
32.	084507	74.	103577	116.	002637
33.	083042	75.	052341	117.	045267
34.	037342	76.	104463	118.	040776
35.	092326	77.	080192	119.	082276
36.	005905	78.	044572	120.	003827
37.	044978	79.	090464	121.	040060
38.	029803	80.	059482	122.	108613
39.	074526	81.	103617	123.	027763
40.	060994	82.	048030	124.	019154
41.	078514	83.	038827	125.	102851
42.	118046	84.	043950	126.	096027

Srečni izžrebanci lahko dvignjo dobitke do 30. avgusta 1985 do 18. ure, in sicer do 15. julija ob sredah in sobotah od 15.00 do 20.00, od 16. julija do konca določenega roka pa ob sobotah tudi od 15.00 do 20.00 na igrišču nogometnega kluba BORAC Nedelišče.

GRADOVI V POMURJU

ČESAR NI ZMOGLA VOJNA, JE STORILA NAŠA BREZBRIZNOST

JE RADGONSKI GRAD ŽE PROPADEL?

Radgonski grad je bil v zgodovini pomembna točka, od koder je bilo mogoče obvladovati prostor na prehodu iz Slovenskih goric v Panonsko nižino. Prvič ga listi zgodovine omenjajo v znanem Otokarjevem urbariju (1265—1267) kot ščitnika 34 vasi radgonske graščine na Murskem polju in v Slovenskih goricah. Njegov izvor izvedenci povezujejo s slovanskim plemičem Ratikojem (od tu ime Ratigojsburg).

Skozi stoletja je doživel mnogo dozidav, vendarle pa nikoli toliko udarcev kot v zadnjih desetletjih. Topovske krogle ob koncu 2. svetovne vojne so mu sicer prizadele velike rane, pa si je opomogel. Kot da so bili v prvih povojnih časih spomini v ljudskih srcih dovolj globoki tudi za usode zgodovinskih spomenikov. Grad so restavrirali, mu zacelili rane in v njegove prostore se je vrnilo življenje. Dihal je tudi še v času nižje radgonske gimnazije in kasneje, vse do leta 1974, ko je bil hram učenosti radgonskih osnovnošolcev.

Potem pa, kot že ničkolikokrat... Ko zraste novo, se na staro pozabi. V prazno poslopje, ki je naenkrat ostalo brez »graščaka«, se je vselilo nekaj družin, delavci iz drugih republik... Za nekoč mogočno zgradbo ni skrbel nihče, le sneg, veter in dež so

močno najedali nekoč zdrave zidove in njihovo notranjost.

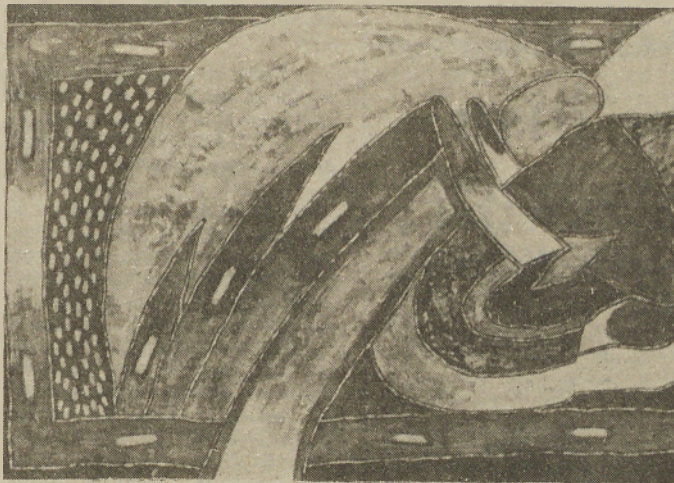
Pred kratkim je zajokal glasno, v eni izmed grajskih soban se je porušil strop. Zaman! Klic vpiljočega v puščavi... Tako kot za predloge pred leti, ko bi bilo grad še mogoče rešiti (za proizvodno ali turistično—gostinsko dejavnost), ne seže njegova usoda več nikomur — razen tistih nemočnih, ki ljubijo njegovo tišino in v skrhanu mogočnost — do srca.

Pa se radi ponašamo, da smo omikan narod. Kako smo v nekaterih primerih v zmoti, nam odkrije že bežen pogled čez naše meje, ne le razvitega Zahoda... In če je zgodovina del kulture naroda, te pa gotovo ne sestavljajo zgolj kategorizirane kulturnozgodovinske zapuščine, nismo majhni le zaradi naše malostevilnosti.

Vlado Paveo

RAZSTAVE IN NAGRADE

Akademski slikar Lojze Logar iz Radenec je v zadnjem času zelo dejaven, kar potrjujejo nagrade in priznanja, ki jih je prejel: 3. odkupna nagrada na evropskem bienalu grafike v Baden-Badnu (ZR Nemčija) za ciklus Flora, odkupna nagrada na mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani in na bienalu slikarstva SETAL v Švici (skupaj z Apolonijem Zvestom in Zmagom Jerajem) ter razstavi Slovenski slikarji v Clevelandu (ZDA) in Pogledi na 80. leta v Sarajevu. bb

LOJZE LOGAR: ZAKAJ JE PADEL SLON V DAVIDOV BAZEN, 1984, slika na papirju.

O SEMINARJU LETNE LITERARNE ŠOLE RADENCI 85 ALI

O poskoku iskrice novih spoznanj

Pogled skozi okvir seminarja: Čas: od 1. do 6. julija. Teme: Slovenski roman sedemdesetih in osemdesetih let (Denis Poniž), Razmerje med gledališko literaturo in uprizoritvijo (Peter Božič), Temeljna vprašanja gledališkega jezika (Vili Ravnjak), Mlada slovenska literatura — Zbirka ALEPH (Janez Strehovec), Pesniški navdih v bajkah južnih Slovanov (Samo Simčič), Orfizem in moderna umetnost (Metka Zupancič), O stripu (Tone Rački), O umetniškem jeziku (Metka Zobec), Vprašanja politizacije literature (Tone Peršak), Alternativna ruska literatura (Drago Bajt). Število udeležencev: približno 60.

O namenu:

Kot je povedal eden izmed prvih pobudnikov literarne šole, Peter Božič, je seminar ena od mnogih oblik literarnega gibanja Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Namenjen je predvsem mentorjem, ki na osnovnih in srednjih šolah vodijo literarne krožke, gledališke skupine, uredniške odbore za izdajanje glasil... »Na seminarju so udeleženci izmenjali praktične izkušnje iz svojih okolij. Na tej vsebinski ravni so bila vsaj v preteklosti predavanja, na katerih so mentorji pridobivali najodobnejša znanja o mentorstvu. Tudi v tej šoli smo spregovorili o načinih dela v šolah, ki naj bi mladim ljudem pomagali izoblikovati lastno osebnost in doživljajski svet tako, da jim bralna kultura ne bi bila tuja. Poleg tega smo obravnavali splošne literarne teme v zvezi s poznavanjem zgodovinskega konteksta, v katerem se odvija slovenska literatura. Sem sodijo predavanja, ki sledijo najodobnejši evropski in jugoslovanski literaturi,« je dejal Peter Božič.

Opis dela:

ZKOS poskuša na eni strani nuditi vrsto teoretičnih znanj, ki naj bi udeležence obogatila z bistvenimi novostmi v slovenski in evropski literaturi, na drugi strani s praktičnimi dejavnostmi. Zato so udeleženci delali po skupinah v literarni in gledališki delavnici ter uredniško-gledališki skupini. Hkrati pa so potekale

tudi druge dejavnosti. Naj omenim prikaz filma Leta odločitve in zanimiv razmišljujoči pogovor z režiserjem Boštjanom Vrhovcem, srečanje s pesniki in pisatelji mariborske podružnice Društva slovenskih pisateljev, ogled kulturno-zgodovinskih znamenitosti Murske Sobote in obisk študijske knjižnice ter številne sponatane ali pripravljene literarne večere.

Spominsko-sklepna razmišljanja:

Terjajo čas in podoživljanje doživetega, vidnega in slišnega. Pa najsigabodi o romanu 70-ih in 80-ih let, kot izjemnem pojavu, katerega odmevnost se ne zadržuje le znotraj literature, ampak sega tudi dlje, v družbo: o predvajanem filmu Leta odlo-

čitve, ki je zanimiv tudi po tem, da je šele po prvotnem scenariju avtor le-tega napisal tudi roman; o vplivu kritike in načina življenja na ustvarjalnost pesnika, o čemer so veliko govorili v literarni delavnici; o predstavitvi del v idilični okolici Kapele na literarnem večeru; o predstavitvi pravljice o Rdeči kapici, ki je nastajala na samosvoj, enkratni način, tako da je posamezni igralec izdelal svojo verzijo, nakar so jo prestavili v sodoben čas, jo aktualizirali in uprizorili na travniku, razsvetljenem s svečami...

Slehernemu udeležencu literarne šole bo NEKJE NEKAJ ostalo. In prav ta nekaj je lahko nekaj največjega.

MILAN SKLEDAR

Kulturni koledar

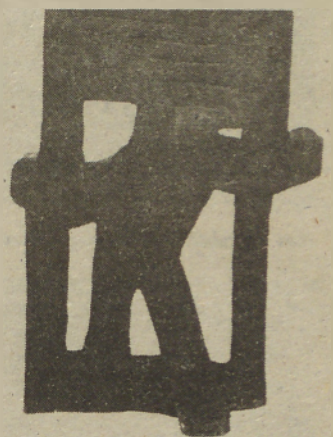
Razstave

MURSKA SOBOTA — V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec na ogled 7. jugoslovanski bienale male plastike. Razstava je odprta od 8. do 13. in od 17. do 19. ure ob delavnikih, v soboto od 8. do 12. ure in v nedeljo od 9. do 12. ure.

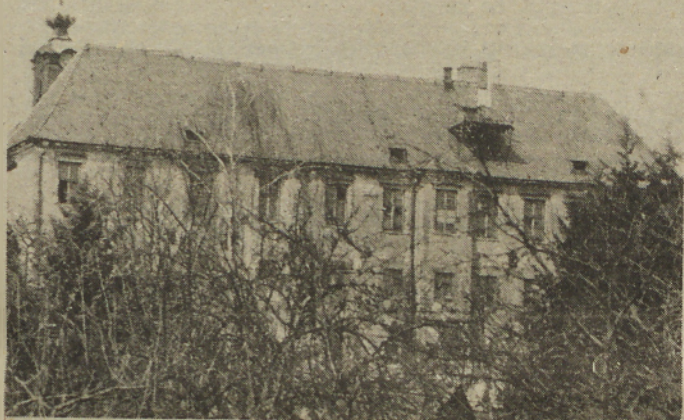
LJUTOMER — V Galeriji Ante Trstenjak so na ogled likovna dela stalne zbirke omenjene galerije.

LEDAVA — V Galeriji Ledava so razstavljene intarzije Jeneza Bošnjaka, skulpture Bogomila Kotnjeka in keramike Jožefa Totha.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin je na ogled razstava del akademskega slikarja Franca Mesariča iz Murske Sobote.

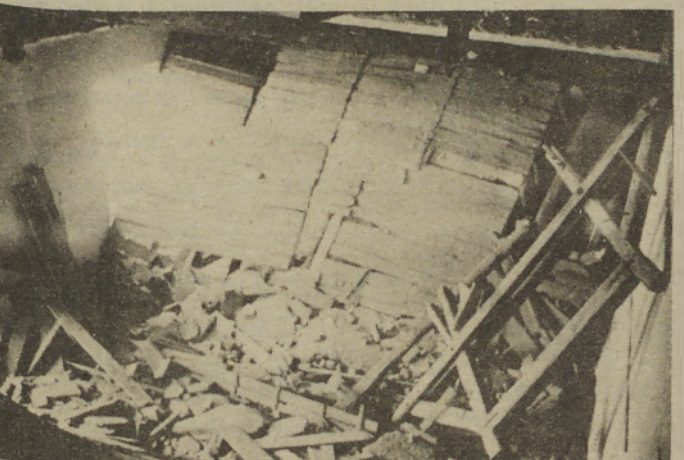
BRANKO RUŽIČ: NOSILEC OKNA, 1984, les, 30 cm (Odkupna sgrada skupščine občine Murska Sobota)

Medtem ko mogoče, tik nad mejno reko Mure, kaže s severne in avstrijske smeri še kar mično odobo, razkriva njegovo klavno obleko pogled iz naše notranjosti. Približno takole je izgledal (seveda mnogo lepši) v sredini 16. stoletja. Glavna stavba obsega 4 dele, ki so razvrščeni okoli osrednjega dvorišča. Na južni strani se en trakt podaljšuje proti zahodu in tvori zunanje dvorišče, katerega tri strani je nekoč zapiralo obzidje.

V 18. stoletju so k obzidju prislonili še nove enonadstropne trakte, na kar se nanaša plošča ob prvem zunanjen renesančnem portalu, kjer soobranjene luknje za dvigni most. Ta plošča nas spominja, da je dal 1775. grof Herberštajn grad obnoviti. Iz tega velikega spodnjega dvorišča pridemo na manjše gorje preko notranjega portala (na sliki), ki je opremljen z dvojnim grbom moža in žene.

Vse do 1931 je bil radgonski grad bogato opremljen s stilnim pohištvom iz 17. in 18. stoletja, s kozičnico, arhivom, rokokojškimi in klasičnimi pečmi, pokrajinskimi slikami iz 16. stoletja... Takrat pa ga je banovinska uprava prodala. Počasi je šlo vse po zlu. Danes je njegova notranjost klavna in ni čudno, če se stanovanči izogibajo naključnih obiskovalcev, ki jih pritegne njegova lepa lega in od daleč še navidezna mogočnost.

SOBOŠKA KNJIŽEVNA MLADINA

Na pobudo iniciativnega odbora in OK ZSMS Murska Sobota, je bil 1. julija v Klubu mladih zbor literatov, na katerem je bila ustanovljena Književna mladina Murske Sobote. Zbor je izbral člane poyezovalnega odbora, ki bo v naslednjem letu usklajeval delo KM MS (Franc Rajnar, Oto Kuzmič, Drago Kuhar, Lajoš Bence, Milan Vincetič, Franci Just, Feri Lainšček), izvolil glavnega in odgovornega urednika založniško-popularizacijskega programa (Milan Vincetič in Drago Kuhar) ter sprejel program dela za leto 1986.

Razlogi za ustanovitev Književne mladine Murske Sobote so vidni iz kratkega poročila iniciativnega odbora, ki so ga sestavljali Drago Kuhar, Milan Vincetič in Feri Lainšček. Le-to med drugim pravi, da literarna dejavnost v občini doslej ni bila organizirana na ustrezni vrednostni ravni. Kot posledico tega ponavadi navajamo, da mladi literati pač niso imeli možnosti objavljanja, javnega nastopanja, vključevanja v javno življenje nasploh in vključevanja v samoupravna telesa. Prav tako niso imeli možnosti organiziranega pridobivanja kritičnega in vrednostnega odnosa do literature. Posledice

so vidne in boleče, kajti Prekmurje ta hip premore izredno malo mladih literatov, posebno še tistih, ki bi se lahko enakopravno vključevali v literarno življenje mladih v Sloveniji. Problem pa je seveda veliko širši, saj sega v sklop odnosa do pisane besede nasploh. KM MS naj torej ne bi bila samo gojišče literatov, ampak množično gibanje, ki bi zganilo vse sfere kulturniškega in kulturnega življenja.

Bodimo mladi in govorimo naravnost — je poudaril iniciativni odbor — birokratski in samoupravni aparat v občini na tem področju deluje skrajno konvencionalno in togo, še najmanj imajo možnost odločati neposredni ustvarjalci, razen zgledega dela Pomurske založbe, ki pa se seveda v to področje lahko vključuje šele v procesu knjižne produkcije, enostavno nikogar in nikjer konkretno ne zanima, ali imajo mladi možnosti za delo in razvoj, enak pa je tudi odnos do neizkoriščenih možnosti organiziranega literarnega življenja nasploh. Naše geslo torej bodi: tu smo, ustvarjalno se vključimo v družbeno življenje, to je naša pravica in dolžnost! In naše dolžnosti so resnično velike, čeprav nekateri nimajo ključa, po katerem bi jih izmerili: k razma-

hu literarnega ustvarjanja, k poživiti kulturniškega dogajanja, k dvigu kulturne ponudbe, hoditi moramo po poti kulturnega osveščanja! V skladu z vsem tem, v imenu tistih, ki jim ni vseeno, kako bomo živeli jutri, smo dolžni postavljati vprašanja, terjati nanje odgovore, zahtevati, da se stvari čimprej uredijo. Zakaj je bila zadušena pobuda za revijo Premik? Zakaj je Vestnikova priloga Odmevi izšla enkrat samkrat? Zakaj gledališka dejavnost v občini zgolj živi? In tako naprej, od konkretnih primerov do nezaželenih stanja v splošnem.

Kajti, kako je mogoče, da odgovorni delavci v kulturi javno zatrjujejo, da je literarno življenje mladih tu in zdaj naravnost idealno, medtem ko mladi literati, kakor glas vpiljočega v puščavi, nenehno in z argumenti poučarjajo, da je položaj kritičen in usoden za prihajajoče rodove?

Novoustanovljena Književna mladina Murske Sobote si je za leto 1986 postavila naslednji program: organizirati literarno dejavnost v občini na vseh področjih, ki jih ne pokrivajo literarni odbori, ZKO in druge po družbenih dogovorih predvidene institucije. To naj pomeni predvsem uveljavljanje kritičnega in vrednostnega odnosa do literature, kajti ta je zdaj ljubiteljski in laičen. Uveljaviti nekonvencionalen način približevanja literature porabnikom, približati stalno avantgardno-eksperimentalno gledališko dejavnost vsem vzgojno-izobraževalnim ustanovam in omogočiti zasledovanje modernih prizadevanj na literarnem področju.

—aa

Neposreden prenos

BBC je tudi JRT ponudila neposreden prenos koncerta z odprti prizorišč v Londonu in New Yorku, organiziranega v pomoč žrtvam lakote v Afriki. Koncert bo 13. julija 1985 od 13.00 do 04.00. V Londonu bo prizorišče koncerta na stadionu v Wembleyu, v ZDA pa na stadionu Johna F. Kennedyja v Philadelphiji.

V akcijo za prenos tega koncerta, prirejenega v humane namene se je vključila tudi SOZD »SMELT«, ki je dala prispevek v sklad za pomoč lačnim v Afriki. Ta prispevek je pogoj, da jugoslovanska TV lahko prenaša ta vrhunski glasbeni dogodek. V odmoru ob preklopu z enega stadiona na drugega bodo predvajali tudi posnerek jugoslovanske pesmi »Čez milijon let«, ki jo bo napovedal voditelj jugoslovanske TV.

Prenos bo 13. julija 1985 od 13.00 do 04.00 na 11. TV mreži.

PESEM OD SRCA

Pokrovitelj regijskega srečanja v Turnišču je bila Planika, tozdr Tovarna obutve v Turnišču, ki je hkrati tudi edina, ki premore oktet v združenem delu v občini Lendava. Kljub dobri kulturni naravnosti v tem delovnem kolektivu, ki je lahko vzor drugim v občini, je bil v uvodnih besedah Jože Kolarič vodja tega delovnega kolektiva, zelo kritičen do odnosa do naših kultur-

nih dobrin. Vse preveč je pohlepnosti za materialnimi dobrinami, pozabljamo pa na kulturno osveščenost našega delovnega človeka.

Na koncu so še skupno zapeli dve pesmi, in sicer lansko skupinsko pesem v Sentiernerju Teče mi vodica in letošnja Vinsko. Tako so se pevci razšli z nepozabnimi vtisi.

Štefan Prša

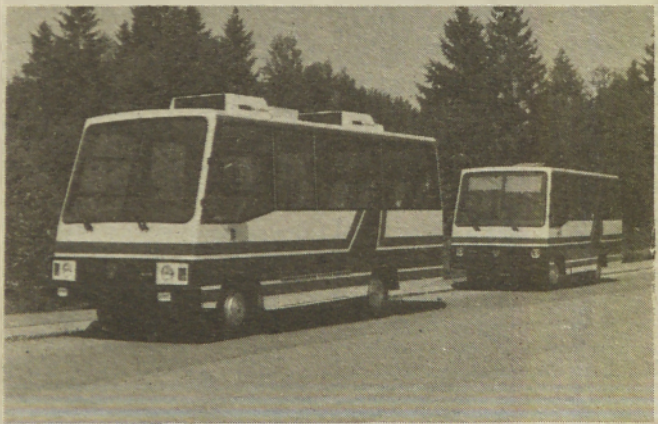

Skupni nastop vseh sodelujočih oktetov, ki so zapeli na turniškem odru pod vodstvom pevovodje Jožeta Koceta iz Planike Foto: Š. Prša

Minibus in montažna hiša

V delovni organizaciji Avtoradgona so pred kratkim predstavili nove razvojne dosežke. Lahke montažne hiše, izdelane bivalnih enot, z izdelavo katerih so že začeli, predstavljajo v programu delovne organizacije razširitev ponudbe bivalnih enot. Osnovna značilnost tega projekta je, da ga v celoti izdelajo v tovarni, s tem

TAM bi v sodelovanju moral pripraviti šasijo iz svojega novega dostavnega programa, Avtoradgona pa karoserijo. Toda TAM je pri tem nekoliko v zamudi, zato so se v Avtoradgoni odločili, da bodo nekaj časa delali nove minibus na zastareli šasiji TAM 75, ki naj bi bila vmesna stopnja do razvoja

Nov tip minibusa, katerega karoserijo so izdelali v Avtoradgoni.

Tip montažne hiše, ki jih že izdelujejo za Jamanko.

pa je poenostavljena montaža. Hišo je moč sestaviti v 4 urah s 4 delavci. To pa, kot pravijo v delovni organizaciji, pomeni pocenitev proizvodnje, saj je v preteklosti prav delo na terenu v veliki meri obremenjevalo ceno celotnega izdelka. »S tem programom želimo pokriti povpraševanje v latinskoameriških državah in v deželah Bližnjega vzhoda ter severne Afrike, katerim je program namenjen,« pravi inženir Kolbl, vodja razvoja. Prednost pa je tudi ta, da je te bivalne enote možno na lahek način prilagoditi sistemu, kar si naročnik želi (vrtec, stanovanje, ambulanta itd.).

Minibuse so začeli razvijati v Avtoradgoni že v začetku leta 1980 skupaj s Tamovo razvojno službo. K temu jih je vodila ugotovitev, da pri nas ni primerne minibus, ki bi zadovoljeval visoke standarde, ki jih imajo v razvitem svetu.

avtobusa visoke kakovosti. Z njimi naj bi pokrili potrebe avtobusnih in turističnih agencij. Hkrati pa se odpira velika možnost prodora na severnoafriško in bližnjevzhodno tržišče, ki ga TAM že dobro pokriva, pomanjkanje pa je čutili ravno pri vozilih nižje kategorije.

Univerzalni modularni sistem bivalnikov je nastal na osnovi povpraševanja kupcev iz Sovjetske zveze. Te zanimajo zlasti obsežnejši objekti. Doslej ni bilo moč spajati bivalnih enot v večje sisteme, zato so se odločili za novost, ki je že tako daleč, da izdelujejo prototip, ki ga bodo začeli izdelovati serijsko. Ta sistem omogoča montažo različno velikih objektov, poleg prtiličja pa je možno postaviti še dve etaži. V Avtoradgoni pričakujejo, da bodo ti sistemi našli na ugoden odmev na tržišču.

Janez Votek

BELTINCI

Najvišje samoupravljaljsko priznanje

Beltinki

Ob praznovanju 35-letnice samoupravljanja je bila v Beogradu slovesnost, na kateri so podelili priznanja organizacijam in posameznikom. Najvišje priznanje, listino s plaketo 27. junij, ki jih podeljuje skupščina združenja klubov samoupravljalcev Jugoslavije, je poleg petih posameznikov kot edina organizacija združenega dela iz Slovenije prejel tudi tozd Beltinka iz Beltince.

Tovarna otroških pletenin Beltinka iz Beltince, ki je tozd DO Rašica in zaposluje 396 delavcev — večinoma žensk, posveča posebno skrb razvoju samoupravnih odnosov. Z že uveljavljenimi oblikami izobraževanja v samoupravljanje vključujejo večinoma zaposlenih. Sprejete imajo vse potrebne samoupravne akte, ki so osnova za razvoj samoupravnih odnosov in njihovo uveljavitev. Izredno dobro so uveljavili sindikalne skupine kot temeljne celice samoupravnega odločanja.

Prav zaradi tega je delovanje samoupravnih organov zelo uspešno. Uvedli so različne oblike neposrednega informiranja. Skrbijo za pravočasno posredovanje dobro pripravljenih gradiv, ki so razumljiva najširšemu krogu za-

poslenih. Uvedli so neposredno obliko dela delegacij pred sejo, tako da je delovanje delegatov v samoupravnih interesnih skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih učinkovito. Razvili so dobro sodelovanje z ostalimi dejavniki v krajevni skupnosti, tako da ni akcije, v katero ne bi bili vključeni delavci Beltinke.

Prvi v soboški občini so dali pobudo za delovanje koordinacijskega odbora sindikatov v krajevni skupnosti. Družbenopolitična aktivnost delavcev Beltinke je zelo razvejena na najrazličnejših področjih dela, kjer se posebej uveljavljata sindikalna in mladinska organizacija, ki sta doslej tudi prejele občinski priznanji. Tako priznanje pa je dobilo tudi več delavcev Beltinke

Konstruktor, TOZD Gradbenik Lendava

Dobri stari časi, ko so gradbeni delavci delali predvsem v domači občini, so minili. Družbena stanovanjska gradnja ni več tako živahna, pa tudi gradnja industrijskih objektov je manj. Seveda pa rešitev iz takega stanja ni v zmanjševanju števila zaposlenih, odtujevanju osnovnih sredstev ..., ampak v pridobivanju del na drugih območjih, tudi v tujini.

V lendavskem Gradbeniku niso držali križem rok. Kot člani delovne organizacije Konstruktor Maribor že peto leto delajo tudi izven pomurskih gradbišč. Gradili so v Nemčiji, Iraku, na Madžarskem, kjer trenutno obnavljajo ameriško ambasado. Na gradbiščih izven Pomurja je stalno okrog 75 delavcev, sicer pa kolektiv Gradbenika šteje skupaj 440 delavcev. Lendavski gradbinci pa so se zelo dobro usidrali na Jadranu; na Krku in v Lošnju so že obnovili več stavb, zgradili pa so tudi nekaj novih. Na tamkajšnjem območju so si pridobili dokajšen ugled, saj so investitorji zelo zadovoljni tako s kakovostjo kakor tudi s pravočasnim dokončanjem del. Pomembno je, da so polno zaposleni tudi v zimskih mesecih (gradbišča na morju). Dela so si že zagotovili za prihodnjo zimo.

Ali delavci radi gredo na gradbišča izven Pomurja? Ne preveč! Kadar je treba na gradbišča v tujino, tedaj je ponavadi večja pripravljenost, manj pa posameznike mika na gradbišča po Jugoslaviji. To niti ne preseneča, saj je nemalo gradbenih delavcev, ki imajo njive, gorice ... in v popoldanskem času delajo na zemlji. Že res, da na terenu veliko več zaslužijo kot če delajo doma, pa vendar bi marsikateri raje ostal doma. V prejšnjem mesecu so posamezni zidarji zaslužili 72.000, tesarji 76.000, železokriv-

NE DRŽIJO KRIŽEM ROK

SODIŠČE V LENDAVI — Lendavski gradbinci ne grade le novih objektov, ampak obnavljajo tudi stare. Taka dela so opravljali na Madžarskem, v Lošnju ... pa tudi v Lendavi. Pred kratkim so lepo obnovili stavbo sodišča. (Slika). Foto: Š. S.

ci 66.000, strojniki 84.000, priučeni delavci 50.000 in »navadni« delavci po 43.000 dinarjev, seveda tisti, ki so delali izven Pomurja (v Lošnju). Poleg plače, h kateri so nekaj dodale nadure, delavci dobe tudi terenski dodatek: brezplačne štiri dnevne obroke hrane in prenočišče (velikokrat je to hotel!) ter 220 dinarjev drobiža. Višji pa so seveda dohodki, če delajo v tujini.

V prejšnjih letih je lendavski Gradbenik zgradil na območju občine (predvsem v Lendavi) letno po 18 stanovanj. Pač za toliko stanovanj so bila na voljo družbena sredstva, že nekaj let pa je taka gradnja v zatonu; letos sicer grade poslovno-stanovanjski objekt, vendar bo le 8 stanovanj. Ker tudi v prihodnje ne morejo računati na večjo stanovanjsko gradnjo, si prizadevajo dobiti druga dela. Tam okrog novega leta so končali z deli pri gradnji daljnovoda med Petišovci in Ljutomerom (postavili so temelje za 84 kovinskih stožev), v teh dneh so dogradili objekt Zlatoroga in skladišče za ureo, oboje v »mejah« Ina-Nafte v Lendavi. Prvi objekt so dogradili v 120 dneh, drugega pa v 70. Obe gradnji sta bili dokaj zahtevni. V teh dneh so v Petišovcih odprli razdelilno transformatorsko postajo, ki so jo lendavski gradbinci prav tako hitro zgradili. Sploh v zadnjih letih dosegajo vse krajše roke, kar je velika prednost tako zanje kot

za naročnike del. Krajši roki gradnje so seveda tudi posledica dobre priprave.

Lendavski Gradbenik je organiziran v več delovnih enot. Največja je seveda »gradbena operativna«, potem »mehanizacijska«, »proizvodnja in transport betona«, »prefabrikati«, »zaključna dela« in strokovna služba. V tem podjetju torej ne le da grade stanovanjske in druge objekte, ampak tudi izdelujejo (in prodajajo) beton, izdelujejo razne izdelke iz betona, prevažajo in drugo. Skratka: prizadevajo si za polno zaposlenost vseh članov kolektiva.

In prihodnost? Vanjo zro dokaj optimistično, čeprav se zavedajo, da težav ne bo manjkalo.

Še naprej bo treba delati izven Pomurja, še zlasti na Jadranu, kjer so se v močni konkurenci hrvaških podjetij že precej uveljavili, potem v tujini. Računajo zlasti na Madžarsko in Nemčijo. Bolj pa bodo zaposlili tudi delovno enoto »prefabrikati«, kjer naj bi popostrili izbiro izdelkov iz betona. Škoda, da se Gradbeništvo Pomurje Murska Sobota ni držalo dogovora o delitvi proizvodnje. Dogovorjeno je bilo, da bo prečne elemente za betonske konstrukcije izdeloval Gradbenik, ki je nato tudi kupil ustrezen stroj, potem pa so tak stroj kupili še v Gradbeništvo Pomurje in prevzeli proizvodnjo. Primer je na razsodišču.

Š. SOBOČAN

BREZPOSELNOST — PROBLEM ŠIRŠE DRUŽBENE NARAVE

Regija ne odstopa od jugoslovanskega povprečja

Nezaposlenost je danes nedvomno pereč problem gospodarstva. Da je tako, kažejo tile podatki: leta 1969 je bila stopnja odkrite nezaposlenosti 5 odstotkov, leta 1971 7 odstotkov, leta 1982 pa že 13,5 odstotka. Če pa k osebam, ki iščejo zaposlitev doma, dodamo še zaposlene v tujini, potem je bila stopnja nezaposlenosti leta 1982 kar 25,6 odstotka. Problem zaposlovanja pa se je zaostroval tudi na regionalni ravni. V Sloveniji je sicer znašal odstotek nezaposlenih leta 1982 le 1,4 odstotka, v lanskem letu pa že nekaj čez 5 odstotkov. V Pomurju pa znaša nezaposlenost (odkrita, prikrita in delavci zaposleni v tujini) okrog 28 odstotkov. Z rastjo nezaposlenosti se je slabšala tudi ustava nezaposlenih po strokovni izobrazbi in glede na spol. Leta 1971 je bilo med nezaposlenimi 14,3 odstotka nezaposlenih z visoko, višjo in srednjo izobrazbo, leta 1981 pa že 29,3 odstotka. Težave z nezaposlenostjo se zaostrojujejo tudi

zaradi hitrega naraščanja deleža mladih med nezaposlenimi. Leta 1965 je iskalo zaposlitev 28,4 odstotka oseb v starosti od 19 do 24 let, let za 1971 38,4, leta 1981 pa 49,2 odstotka. Skoraj polovica, ki išče danes zaposlitev, je stara od 19 do 24 let. (Podatki za jugoslovanski prostor so povzeti iz Uvoda v novo ekonomijo, Ljubljana 1985.)

Podatki, ki smo jih navedli, so za jugoslovanski prostor, toda, če jih primerjamo s podatki za našo regijo, lahko ugotovimo, da bistveno ne odstopamo od jugoslovanskega povprečja. Problem brezposelnosti se v regiji odpira kot problem širše družbene narave, ki je predvsem posledica nizke rasti družbenega proizvoda. Le-ta pa ne povzroča le nizke rasti zaposlovanja za dolgoročno ponudbo dela, temveč nezaposlenost že zaposlenih. Glede na produktivnost bi v letu 1983 potrebovali za 20 odstotkov manj delavcev, v lanskem letu pa glede na položaj naše industrije še več. V regiji še zmeraj zaposluje panoga, ki je verjetno dosegla že svoj optimum v zaposlovanju, to je tekstil, ki nasploh največ zaposluje tudi v jugoslovanskem prostoru, saj se je v lanskem letu za-

poslilo v tej panogi čez 18.000 delavcev. Mura pa je v Pomurju zaposlila v prvih devetih mesecih lanskega leta 247 delavcev, in če k temu dodamo še druge tekstilne obrate, je to spet največ v regiji. Poleg tega zaposlujejo tudi panoge, ki so tehnološko neintenzivne in imajo nizko organsko sestavo kapitala, to je kovinska industrija, ki pa bo glede na položaj, v katerem je, prenehala z zaposlovanjem. Po kvalifikacijski sestavi je to pretežno nekvalificirana delovna sila, ki prodaja svoje živo čelo, kar je tudi značilnost Mure, ki pa za razliko od ostalih delovnih organizacij ne temelji na zaprtosti in je prilagojena za menjavo s svetovnim trgom, ki predstavlja naraven in odprt sistem (čeprav na račun poceni delovne sile). To bo tako dolgo, dokler bo sistem temeljil na takšni tehnologiji, ki izkorišča poceni delovno silo. Ob osvetitvi mednarodnih razmerij vidimo, da je cena delavca pri nas 300 dolarjev na mesec, v razvitem svetu pa stane tak delavec že od 900 do 1200 delavcev. Dokler bo tekstilna industrija temeljila na sedanji tehnologiji in ceni delovne sile, do takrat tudi tako ugodni tokovi zaposlovanja delovne sile. Ob zavori le-teh se lahko najdemo pred velikim problemom. Značilnosti take enostranske kvalificirane delovne sile imajo v sebi več negativnih kot pozitivnih lastnosti. Predvsem je značilna neprilagodljivost, neintenzivnost in zaprtost, kar pa sodobni razvoj tehnologije zavrača. Pri taki sestavi zaposlovanja ni mogoče izvajati niti selektivnosti delovne sile v pozitivnem smislu. Tako je torej pri tekstilu problem zaposlovanja v regiji tudi za tiste, ki presegajo kvalifikacijsko raven zahtev te panoge.

Druge panoge gospodarstva, ki zaposlujejo, imajo prav tako ekstenzivno zaposlovanje. Ugotovimo lahko vedno večjo zaprtost gospodarstva. In v tem pogledu se vrtimo v začaranem krogu. Opazna je vse nižja rast produktivnosti dela, kar povzroča rast proizvodnih stroškov, to pa pomeni nizko konkurenčnost in potrebo zaščite pred tujo konkurenco in pomanjkanje dela. To je zlasti v kovinskopredelovalni industriji, kjer je velika neproduktivna zaposlenost, ki se je v preteklosti kazala v prislinskih dopustih (izrazit primer je bila Pانونija). Ob trenutnih prebliskih na trgu pa so delali nadure. Zmanjševanje nadurnega dela zato ne pomeni reševanja problema brezposelnosti, kajti to bi še povečalo latentno zaposlenost in zmanjšalo dohodek, ki je na račun dragih surovin in nizke produktivnosti že tako pičel.

Kot kaže se je položaj nekoliko spremenil, vendar v negativnem smislu, namreč: vse bolj je živa ideja o preusmerjanju presežka delovne sile v kovinskopredelovalni industriji nazaj v kmetijstvo (reagrarizacija). Živilskopredelovalna industrija pa po svoji sestavi in tudi tehnologiji ni tista, ki bi sprejela ta presežek delovne sile. Rešitev je iskati v intenziviranju osnovne kmetijske proizvodnje, ki rabi veliko delovne sile, kar v razvitem svetu ni novost. Ali pa v drobnejšem gospodarstvu, saj razviti — pa tudi sedanja Madžarska — zaposlujejo v tej panogi okrog 70 odstotkov delovne sile. Žal pa pri nas tega ni moč pričakovati, kajti administrativna omejenost še premočno zavira uresničitev te možnosti.

Janez Votek

LENDAVA

Elma v Zagrebu

500 delavcev temeljne organizacije združenega dela ELMA so se pred dnevi na referendumu izrekli za priključitev k Elektrokontaktu iz Zagreba. Lendavska ELMA bo v okviru te delovne organizacije, ki zaposluje preko 2000 delavcev, dobila boljše možnosti za gospodarnost, nastop na tujih trgih in socialno varnost. Doslej so bili v okviru ELME iz Črnuča, vendar so v proizvodnji stikali močno zaostali za potrebami tržišča, da o sodobni proizvodnji ne govorimo. Na referendumu so se za priključitev odločili preko 80 odstotkov delavcev, uspel pa je tudi v Zagrebu.

Janj D.

Komisija za delovna razmerja OŠ Fokovci razpisuje neustrezno zasedena dela in naloge

učitelja

MATEMATIKE—FIZIKE—TEHNIČNEGA POUKA.

Pogoji: PRU ali P

Delo za nedoločen čas. Nastop dela s 1. 9. 1985.

Družinsko stanovanje v stanovanjskem bloku. Prednost bodo imeli kandidati, ki bodo stanovali v kraju službovanja.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o strokovnosti v 8 dneh po objavi razpisa na tajništvo šole. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

17 milijard za večjo pridelavo

Eden od pomembnih pogojev za doseganje čim večje kmetijske proizvodnje so kakovostna zemljišča, ki jih je potrebno seveda ustrezno usposobiti. V preteklih letih smo v Sloveniji, in seveda tudi v Pomurju, namenili usposabljanju kmetijskih zemljišč posebno pozornost, saj je bilo samo v zadnjem srednjeročnem obdobju v Pomurju osušenih več tisoč hektarjev kmetijskih površin. Ker pa konec letošnjega leta preneha veljati sedanji zakon o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za usposabljanje zemljišč za družbeno organizirano kmetijsko pridelavo, je treba najti ustrezno rešitev, kako ta sredstva zagotavljati v novem srednjeročnem obdobju 1986—1990.

V osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o

kmetijskih zemljiščih je zato predvideno zagotavljanje sredstev za melioracije in z njimi neposredno povezana ureditvena dela za usposobitev zemljišč za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo. Pravzaprav se s tem zakonom uvaja obveznost zagotavljanja sredstev v te namene, saj bo le tako moč uresničiti razvojne cilje družbenega plana SR Slovenije, ki med drugim predvideva tudi pospeševanje preskrbljenosti s kmetijskimi pridelki.

Sredstva za te namene bodo prispevale vse temeljne organizacije in nosilci samostojnega osebnega dela v sorazmerju z velikostjo ustvarjenega dohodka, zbirala pa se bodo pri Zvezi vodnih skupnosti Slovenije. Osnova za določitev višine prispevka bo opredeljeni program usposablja-

nja kmetijskih zemljišč za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo, predvideno pa je, da naj bi v prihodnjih petih letih v Sloveniji tako zbrali sredstva za osuševanje 36 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč, na 8 tisoč hektarjih naj bi uredili namakanje, 60 tisoč hektarjev bi zajeli v agromelioracije, prav toliko hektarjev bi zajeli v komasacije, družbeni sektor pa naj bi v teh letih povečal svoje površine za novih 5 tisoč hektarjev. Za vse to

za povečanje produktivnosti dela in ekonomičnosti kmetijske proizvodnje za pomemben del kmetijskih zemljišč, ki so temelj pridelave hrane v naši republiki. Zakonodajalec se ob tem zavzema za celovite usposobitve kmetijskih zemljišč, od osuševanja in zlozob do namakanja, zlasti na tistih območjih, ki so posebej pomembna za pridelavo hrane, mednje pa spada tudi Pomurje. Na teh območjih je bilo namreč v preteklih letih izvedenih in za-

Po srednjeročnem programu območne vodne skupnosti Mura bi morali v letih 1981—85 v Pomurju osušiti blizu 6 tisoč hektarjev zemljišč, od tega v letu 1982 1.431, v letu 1983 1.398, v letu 1984 1.711 in v letu 1985 1.450 hektarjev. Na vodnem območju Mure je od skupnih 92.011 hektarjev kar 74.885 hektarjev melioracijskih površin. Melioracije izvajajo posamezne organizacije združenega dela, usklajevanje aktivnosti med njimi in med zvezo vodnih skupnosti pa vodi sozd ABC Pomurka, medtem ko se v pripravo dokumentacije in v določitev melioracijskih območij vključujejo tudi občinske kmetijske zemljiške skupnosti.

Posebno pozornost posvečajo v Pomurju tudi komasacijam, saj so v plan za tekoče srednjeročno obdobje zapisali, da bodo komasirali več kot 5 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč. Nekoliko v zmanjšanem obsegu pa poteka odkup zemlje. Opažajo namreč, da zanimanje za prodajo zemlje upada, družbena kmetijska posestva pa tako planov odkupa ne morejo uresničiti.

bi po cenah iz leta 1984 in ob enakem deležu teh sredstev pri naložbah kot doslej morali zagotoviti 17 milijard 500 milijonov dinarjev.

Tako obsežen program usposabljanja kmetijskih zemljišč je nujen, če želimo nadomestiti izpad zaradi urbanizacije in če seveda želimo ustvariti možnosti

četih največ hidromelioracij, da bomo lahko dosegli pričakovane rezultate teh posegov, pa je nujno zagotoviti možnosti za njihovo dokončanje ter pogoje za izvedbo drugih ukrepov, kot so zlozobe in namakanje.

L. Kovač

KMEČKE IGRE V GRADIŠČU — V KS Tišina že nekaj let uspešno organizirajo kmečke športnorekreativne igre. Tokrat so bile igre v Gradišču, udeležilo se jih je 9 ekip iz vseh vasi KS Tišina. Zmagala je ekipa iz Murskih Crncih s 60 točkami pred Tropovci 49 in Borejci 46 točk. Naslednje igre bodo v Murskih Crncih. frku

ZAŠČITIMO KROMPIRIŠČA PRED PLESNIJO

Letošnja pomlad je bila zelo hladna. Tudi mesec maj in junij sta bila za ta letni čas zelo hladna in mokra. Toliko padavin v teh mesecih dolgo nismo imeli. Ker so se tudi gnojila zelo podražila, so nekateri gnojili enostransko. Uporabljali so več dušičnih gnojil, kar pa ni zaželeno. Posebno gnojenje z dušikom in zelo dosti padavin je povzročilo bujno rast posevkov, saj so primeri, da so rastline visoke tudi 70—80 cm. Torej je zelo bujno razrastla cima — zeleni deli rastline. Gomolji pa se zaradi tega slabo razvijajo, oziroma je zelo malo nastavkov. Torej je število

gomoljev manjše, kot se pričakuje ob normalnem ali boljšem pridelku. Opaža se namreč, da so le trije ali štiri gomolji debelejši, vsi ostali pa so za ta čas zelo drobni. Ker je bilo padavin do sedaj zelo dosti, vreme pa je bilo zelo hladno, se vegetacija pri krompirju zavlačuje. Pričakovati je, da bodo tudi ti drobni nastavki dosegli svojo debelino gomoljev, če nasadov ne uničijo bolezn, ki se v tako bujnih nasadih hitro pojavijo. Najnevarnejša je krompirjeva plesen, ki lahko uniči tudi polovico pridelka. Do sedaj se še ni pojavila, ker je vreme hladno, tudi ponoči. Ker se pri-

bližujemo mesecu juliju, pričakujemo tudi toplejše vreme in s tem tudi možnosti za izbruh krompirjeve plesni. Največja nevarnost obstaja pri nočnih temperaturah okoli petnajst stopinj. Ta možnost sedaj obstaja, zato je nujno, da krompirišča zaščitimo pred napadom plesni. Za zaščito pred boleznijo je na razpolago več sredstev, in sicer: antracol, cuprablau, ridomil plus in še druga. Ta se največ uporabljajo. V času, ko je nevarnost za večji napad krompirjeve plesni, priporočamo, da uporabite: ridomil plus, in sicer 1,5 kg na/ha.

To je sistemik. Torej deluje ze-

lo učinkovito. Deluje tudi, če je posevek že napadla plesen, druga sredstva pa ne delujejo. Priporočamo le enkratno škropljenje z ridomilom v vsej rastni dobi. Njegovo delovanje traja od 15 do 21 dni, in to zelo učinkovito in zanesljivo. Vsa ostala škropiva uporabljamo z drugimi sredstvi, najbolje z antracolum, in sicer 4—5 kg na/ha. Škropimo tri- ali štirikrat, če hočemo ohraniti zdrav posevek. Plesen pa ni nevarna samo na njivi. Posledica plesni se pojavi tudi pozneje na gomoljih in taki gomolji niso obstojni v skladiščih, ker radi gnijejo. Vse zgoraj navedeno, močno gnojenje z dušikom, ogromno padavin in močno razrasle rastline, je za razvoj plesni ugodno, zato krompirišča v teh dneh dobro poskropimo. K sredstvom proti plesni lahko dodajamo tudi sredstva za uničevanje klorodnega hrošča. Ta se je zaradi hladnega vremena v letošnjem letu pojavil v manjšem obsegu. Vendar lahko pričakujemo, da se bo v toplejšem vremenu razširil. Zaradi tega uporabljamo sredstva proti hrošču, hkrati ko škropimo proti plesni. Za uničevanje hrošča uporabljamo ekalu, in sicer 1 liter na hektar. Uporabljajo se lahko tudi druga sredstva, ki pa jih še ne prodajajo, in to: volaton EC 21/ha.

Če bomo izbrali vse te možnosti, bomo ohranili zdrave posevke krompirja in dosegli dober pridelek tudi v neugodni letini. Nekateri sprašujejo, kje so vzroki, da so posevki krompirišč neizenačeni. Nekateri grmi so manjši od drugih zdravih grmov. Taki imajo tudi trdo listje, ki se obrača navzgor. To so posledice virusnih bolezni. Ta bolezen se ne da ozdraviti s škropljenjem. To je posledica slabega semena in je potrebno seme zamenjati vsaj vsako drugo ali tretje leto.

inž. Jože Bojnec

Obvestilo kmetijskega inštituta Slovenije

Zaradi slabega vremena v mesecu juniju je ostalo še precej travniškov nepokošenih. Tudi če bi izboljšanje vremena v naslednjih dneh omogočilo hitro spravilo, bo seno zaradi prepozne košnje imelo majhno »duost za krmiljenje. Pozno košeno seno vsebuje še posebno malo prebavljivih beljakovin. Tako seno lahko koristno uporabimo predvsem za manj intenzivno rejo živali in pa, če ga v obroku dopolnimo z boljšo krmno.

Ob trenutno še precej nezanesljivem pridelku in kakovosti silazne krmne bi kazalo izkoristiti vse možnosti, da slabo seno čim racionalneje izkoristimo in pridelamo v poletnem in jesenskem obdobju čimveč dobre krmne. To je še posebej važno za tista gospodarstva, kjer so pomemben del travinja prepozno pokosili.

Opozorjamo na naslednje ukrepe, ki bi lahko prispevali k omilitvi posledic prepozne košnje:

— V skladu z vremenskimi razmerami in drugimi možnostmi naj se travniki čimprej pokosijo. Seno naj se skupaj z drugim manj vrednim uskladišči tako, da

ga bo možno uporabiti za krmljenje v vsakem času, v skladu s kakovostjo druge krmne in potrebi živali. Koristno je, če seno ob skladiščenju solimo.

— Pozno košeno seno lahko tudi za intenzivno rejo koristno uporabimo, kot dodatno krmno k zelo dobri travi ali paši. V zimskem obdobju bomo pozno košeno seno porabili predvsem za telice v drugem letu starosti, deloma za zasušene krave in pitance, za krave po telitvi pa samo v skrajni sili.

— Z dognovitvijo travnikov takoj po košnji bomo zagotovili večji pridelek otave. Priporoča-

mo od 150 do 200 kg KANA na hektar ali okoli 300 kg nitrofoskala z večjo vsebnostjo dušika.

— Strnišča po žetvi čimprej obdelajte in zasejte s krmnimi rastlinami, ki dajejo dovolj velik pridelek dobro prebavljive krmne z veliko beljakovin. Priporočamo predvsem setev mnogocvetne ljujke, ki je primerna tudi za siliranje, in jare ogrščice za sveže krmiljenje v poznem jesenskem obdobju.

Kmetijske organizacije naj posebno na občutnejše prizadetih območjih razmislijo o ukrepih za dopolnitev slabe krmne v zimskem obdobju. Poseben poudarek naj bo dan oskrbi z beljakovinami in rudninami.

Prepozna košnja, zakoreninjenost pri nas na prevelikem številu gospodarstev, in slabo izkoriščanje kratkih obdobjev lepega vremena za spravilo trave pri prvem odkosu je osnovni vzrok težav, ki nas iz leta v leto tepejo pri spravilu krmne.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKIČAN, TOZD POLJEDELSTVO IN GOVEDOREJA LENDAVA

Rekordni pridelki

Sklad kmetijskih zemljišč v družbenem sektorju se v lendavski občini iz leta v leto krepi. Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, tozdr Poljedelstvo in govedoreja, ima na območju te občine 2500 hektarjev površine, od tega je vključeno v njivski kolobar 2240 hektarjev. Ostalo so travniki in 25 hektarjev rodnih vinogradov. Direktor Jože Magyar pripoveduje:

»Res je, obseg zemljišč nenehno povečujemo. V zadnjih desetih letih smo odkupili 1280 hektarjev, osušili smo 2130 hektarjev, obnovili 11 hektarjev vinogradov... Koruza za zrnje je pri nas vodilna poljščina, saj jo pridelujemo na 1125 hektarjih, koruza za siliranje pa imamo na 85 hektarjih. Druga poljščina, ki ji namenimo prav tako veliko pozornost, je pšenica, ki jo imamo zasejano na 605 hektarjih, sladkorno peso pa pridelujemo na 360 hektarjih. Na površini 65 hektarjev pa imamo oves.«

lavcev in sodobnih agrotehničnih ukrepov.«

»Koliko pa vas je pravzaprav zaposlenih?«

»V našem tozdu združuje delo 85 delavcev: 2 z visoko, 1 z višjo, 13 s srednjo izobrazbo, ostali pa so visokokvalificirani in kvalificirani, nekaj pa je polkvalificiranih delavcev. Pomagamo pa si še z občasnim zaposlovanjem, pač tedaj, ko smo na vrhuncu sezone in je treba čim prej pospraviti pridelke z njiv oziroma vinogradov. Pri nas opravljajo delovno prakso tudi dijaki srednjih šol.«

»Kako pa je z vinogradništvom?«

»Tudi obseg vinogradov nenehno krepimo in dosegamo nadpovprečne hektarske donose. Letos pa je pogled na vinograde žalosten: naše gorice je zelo prizadela huda zima, saj je škoda na nižinskih terasah od 70- do 100-odstotna. Zaradi tega bomo imeli samo letos 15 milijonov dinarjev manj prihodka, poleg tega pa bodo nastali še stroški za obnovo vinogradov.«

»Pa govedoreja?«

»Imamo 1100 do 1200 mlado pitanih goved. Živinoreja je vse manj donosna, kar pa seveda ne pomeni, da jo bomo zaradi takega trenutnega stanja opustili. Nasprotno! Čim prej želimo uresničiti že dlje časa načrtovano gradnjo nove farne za 1200 mlado pitanih goved in hleve bomo obnovili.«

»Dotaknila sva se že načrtov.«

»Da. Poleg gradnje hlevov si bomo prizadevali še bolj povečati naše proizvodne zmogljivosti (odkup zemlje, izsuševanja, povečati pridelke poljščin). Poleg tega pa bi radi v Lendavi čim prej zgradili prevzemni center za gozde in vinsko klet. Še v tem letu pa se bomo lotili gradnje tako imenovanega ekonomskega dvorišča v delovni enoti na Benici (strojne lope, skladišča in spremljajoči objekti). Vrednost naložbe je 90 milijonov dinarjev.«

S. SOBOČAN

JOŽE MAGYAR, direktor tozda Poljedelstvo in govedoreja Lendava, je za svoja družbenopolitična in gospodarska prizadevanja letos dobil državno odlikovanje: red dela s srebrnim vencem.

Foto: S. S.

»V kmetijstvu menda dosegate tudi rekordne pridelke?«

»Da. Leta 1982 smo pridelali povprečno 59,32 stota, lani pa smo dosegli rekord: 62,72 stota pšenice na hektar. Pri koruzi za zrnje smo dosegli rekord v 1982. letu, ko smo je na hektarju v povprečju pridelali 90,62 stota. V tistem letu smo imeli tudi rekordni pridelek sladkorne pese: 553 metrskih stotov na hektar. Lanški pridelki koruze in sladkorne pese tudi veliko ne zaostajajo za rekordnimi. Seveda so ti dosežki rezultat dela naši marljivih de-

POGLED
v trgovine
in na
tržnice

**OHROVT
IN CVETAČA**

zelenjava	M. Sobota	G. Radgona	Lendava	Ljutomer
solata	120—200			100
paradižnik	118—150			116,50
kumare	89—100	120	120	
paprika	300—400	80	80	
grah	147—200	350	350	358
koleraba	120—150			120
cvetača	197—250			
ohrovt	147—150			
sadje				
jabolka	140	140	150—180	160
višnje	180—200			150
hruške	200—300	200	200	200
breskve	200	200	200	150
marelice	218—300	250		
lubnice	187			
nektarinke	217—300		220	
limone	360		250,25	
grenivke	270			
JAJCA	16,50	24,50		16,60

(Te cene so veljale konec prejšnjega tedna)

OPEKARNA MARIBOR
RADVANJE
Maribor, Stročiška 16 a

GRADITELJI

PO ZNIŽANIH CENAH IN Z BREZPLAČNIM PREVOZOM DO 150 km

MONTAŽNI STROPOVI »NORMA«

S POPUSTOM PRODAJAMO TUDI TRAJNOŽARNE PEČI

PRIPRAVEK DO
50.000 din

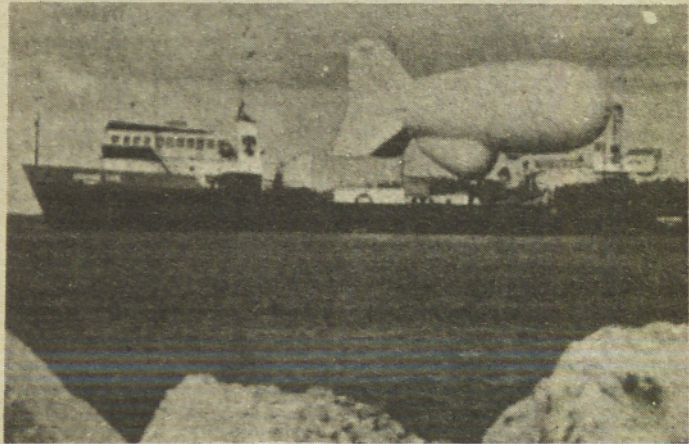
Telefon
(062) 39-911

Z BALONI NAD TIHOTAPCE

Debelemu Albertu in njegovi-
ma dvema »kolegoma« se bodo
v kratkem pridružili še trije debe-
luhi in tako bo južno ameriške
obale nadzoroval kar 6 velikih
balonov. Debeli Albert je na-
mreč naziv za velik balon, ki, pri-
vezan na jekleni žici, ždi v zraku
in pomaga odkrivati tihotapce
mamili. Pod balonom je namreč
obešena draga radarska oprema,

odkrije neznano plovilo ali mor-
da celo nizko leteče letalo, takoj
sporoči obalnemu centru in tu
ukrepajo po svoje. Pošljejo pa-
truljno ladjo ali letalo, ki hitro
odkrije, kaj se dogaja.

Cepprav so tovrstni baloni res
namenjeni preprečevanju tiho-
tapstva, ki se nezadržno razrašča
v tem delu sveta, pa le ni mogoče
prikriti, da debeli alberti lahko

Ladja Obalne straže pelje izvidniški balon na določeno nadzorno mesto.

ki je v višinah pač precej bolj
učinkovita kot na tleh, saj je nje-
no obzorje širše in se pred njo ni
mogoče skriti niti ni mogoče v
nečedne posle vpreči zakrivlje-
nosti zemlje. Prav to je šlo tiho-
tapcem doslej na roko; na tleh
postavljeni radarji jih niso odkri-
li.

Kadar Debeli Albert ali kateri
od obeh zdaj delujočih balonov

služijo tudi v vojaške namene.
Enako učinkovito kot tihotapska
odkrijajo tudi druga plovila in
letala.

In še nekaj. Prestrezajo tudi si-
gnale, ki si jih izmenjujejo Kuba
in Sovjetska zveza preko satelit-
skih zvez. No, s takšno nalogo
na duši pa Debeli Albert ni več
tako nedolžna stvar.

Ena, dva, ona dva...

Preživljate počitnice doma?
Nič zato!
Tudi doma se lahko imate
prav počitniško.

Pridite v Radence. Okopajte se v letnem ali zimskem
bazenu, pojdite v savno, povabite prijatelje na tenis,
minigolf, v kegljišče, nato pa na pizzo in kozarec hlad-
nega piva v restavracijo Vikend.

Imate rajši kaj posebnega, nenavadnega, kaj takšnega,
kar ne dobite povsod? Če je tako, vas vabimo v Narodno
restavracijo Park, kjer vam bomo postregli z dobrotami,
ki so jih pripravljale že naše babice, pa smo na njih že
skaraj pozabili.

Od tod se sprehodite do hotela Radin in v kavarni
v mezzaninu ob zvokih prijetne glasbe
popijte skodelico kave, še malo poklepetajte
in že bo čas, da se zavrtite na plesišču
Kavarne Park. Ko se utrudite, bo
ravno še toliko časa, da se
dogovorite kdaj boste
spet prišli v Radence
preživeti takšen
nepozaben
dan.

Radenci

Egipčanski spomeniki propadajo

Tri tisoč let je podoba kraljice Nefertari, najljubše žene ve-
likega egipčanskega faraona Ramzesa II., kljubovala zobu časa
varno skrita pred ostrim puščavskim vetrom in dnevno vročino na
stenah grobnice v Tebah. Barve so še danes izredno žive in niso
izgubile skoraj nič svojega sijaja skozi dolga tisočletja. Toda pod
živimi barvami se podoba razkroja, ker razpada omet, na katere-
ga je naslikana. Že tretjina stenskih slik, s katerimi je poslikana
ta grobnica v srednjem toku Nila, se je odluščila z zidov, mnoge
slikarje samo še trakovi gaze drže na stenah in preprečujejo, da
bi se odluščile. Dragoceni, čudoviti arheološki spomenik je v hu-
do žalostnem stanju.

A ni v takem stanju samo
grobnica kraljice Nefertari.
Podobno usodo ogroženosti
delijo z njo še številni drugi
staroegipčanski spomeniki.
Reliefne podobe, vrezane v
kamenje templjev v Luksorju
in Karnaku, so vse bolj izliza-
ne, kamni postajajo lisasti in
umazani, celi kosí ometa pa-
dajo s sten templja Abidos,
starem verskem središču.

Egiptologi po vsem svetu
so zaskrbljeni zaradi tega hi-

trega propadanja. »V 200 let-
jih bodo izginili mnogi relie-
fi, ki so pomemben element
templjev. Ostali bodo samo
gladki stebri in zidovi,« pravi
Lanny Bell z orientalskega
inštituta.

Tudi egipčanska vlada ve
za porazno stanje in ogrože-
nost najdragocenejših spome-
nikov, vendar pa ni na voljo
potrebne denarja, da bi za-
ščitili kulturno dediščino, po-
membno za ves svet.

Vse skupaj se je začelo, ko
so ob koncu 19. in v začetku
20. stoletja izkopali številne
arheološke spomenike iz pes-
ka in jih izpostavili delova-
nju nočne vlage in dnevne
vročine. Slikarje v Nefertari-
ni grobnici so bile sicer že
prej odprte, vendar pa so šte-
vilni obiskovalci dvignili
stopnjo vlažnosti, zaradi če-
sar so se sprožili že omenjeni
procesi. Leta 1983 so grobni-
co zaprli za vse obiske.

In še en krivec je: asuanski
jez. Zaradi delovanja tega gi-
gantskega objekta, ki je Egi-
ptu prinesel dvojno žetev in
druge dobre stvari, a tudi sla-
be, je več podtalne vode in
bolj slana je, kot je bila ta-
krat, ko so vsakoletne popla-
ve Nila čistile in spirale doli-
no.

Morsko njivo obdelati

Naša domovina ima to srečo,
da je v njenih vodah več rib, kot
jih lahko ulovimo, ne da bi nače-
li občutljivo življenjsko verigo
obstoja posameznih vrst. Kljub
temu da imamo tako bogato
morje in reke, pa je meso mor-
skih in rečnih živali zelo pored-
koma na našem vsakdanjem je-
dilu. Lahko rečemo, da vod-
nega bogastva še zdaleč nismo

dovolj izkoristili, še manj pa o
njem razmišljamo na sodoben
način, s katerim v nekaterih dr-
žavah sveta poskušajo narediti
pomembne premike pri samo-
oskrbi s hrano, kar postaja ena
od pomembnih postavk za samo-
stojnost in neodvisnost posame-
zne države.

V svetu je vse več govora o ta-
ko imenovani akvakulturi, kar bi

lahko prevedli kot gojenje vod-
nih kultur, živalstva in rastlin-
stva morskih in sladkih voda ozi-
roma tudi s pojmom vodno kme-
tijstvo. Doslej je bilo lovljenje
rib in nabiranje alg, školjk, rak-
cev in podobnega v osnovi zelo
primitivno. Razvoj je potekal v
glavem le v izpopolnjevanju in
vse večji učinkovitosti plenilnih
orodij in tehnik, manj pa je bilo
načrtnega gojenja. Podobnega
koraka, kot ga je človeštvo nare-
dilo, ko je začelo načrtno razvija-
ti in gojiti posamezne vrste ko-
penskimi rastlin in živali, ne pa jih
samo nabirati in loviti, pri izko-
riščanju morja in rek ni naredilo.
Sedanje veliko zanimanje za
akvakulturo je zelo zapoznel pre-
mik v vodno kmetijstvo.

Vendar pa ta dejavnost le ni
povsem neznana v preteklih sto-
letjih. Stari Kitajci so poznali
preproste oblike gojenja rib,
predvsem krapov, že pred 4.000
leti. Nič nenavadnega torej, če
dandanes v tej velikanski državi
z ribjih farm dobe vsako leto
okrog 7 milijonov ton ribjega
mesa. Gojenje sladkovodnih rib
je tudi v drugih deželah sveta že
dokaj razvito, ker je pač potreba
hitreje prisiliti ljudi k temu. Na-
sprotno pa je bilo gojenje
morskih živali, če izzamemo na-
sade školjk, vse do nedavnega
neznana dejavnost. Prav na tem
področju pa so največje možno-
sti vodnega kmetijstva. Morje je
namreč največja njiva na svetu.

V zadnjih dveh desetletjih je
zraslo več morskih farm za goje-
nje nekaterih vrst morskih rib,
rakov in školjk. Še posebno se je
razmahnilo gojenje rakov, od
malih do takih, ki tehtajo več ki-
logramov. Na farmah v Kaliforni-
ji, Ekvadorju, na Havajih in še
kje gojijo rake vseh vrst. Z izbolj-
šano tehnologijo gojenja nudijo
tržišču preračunane količine in
želene velikosti rakov. In prodaja
je iz leta v leto večja, čeprav
raki ne sodijo med poceni meso.
Še največ težav imajo gojitelji z
jastogi, ki na morskih farmah vse
preveč pogosto krkujejo. Toda
tudi za to občutljivo žival imajo
že izdelane nove tehnologije.

Kot zatrujejo strokovnjaki, je
svet pred razcvetom vodnega
kmetijstva.

Kdor ne ve jezika...

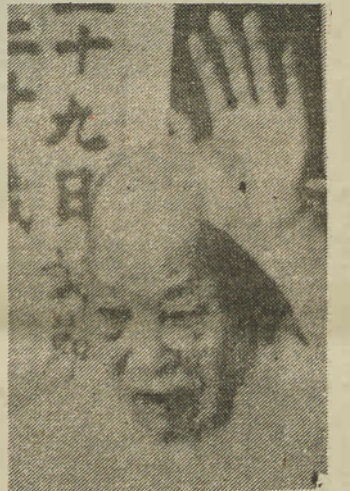
Kdor ne ve jezika, naj se ne
gre ugrabitelja — takšen je nauk
zgodbe, ki sta jo doživela dva
mlada Britanca. Sredi Münchena
sta ugrabila nekega trgovca, ko
je pred svojim lokalom vstopal v
avtomobil. V angleščini sta od žr-
tve zahtevala 100 tisoč mark od-
kupnine. Ugrabljenec jima je
vljudno povedal, da toliko de-
narja nima pri sebi. Z avtom —
šofiral je ugrabljeni trgovec — so
se odpeljali v banko, ki stoji v
neposredni bližini policijskega
prizidja. Eden od ugrabiteljev je
ostal v avtomobilu, drugi pa je
ugrabljenca spremljal do okenca,
kjer je Münchencan bančnemu
uslužbencu lepo na glas — v
nemščini seveda — povedal naj-
pokličje policijo. Ta je bila v hipu
tam in tako se je Britancema, ki
nista vedela niti besedice nem-
ško, ugrabitev ponesrečila.

Živi štirje od sedmih

Dojenček James Martin,
eden izmed sedmerčkov, ki
so se 21. maja rodili zakon-
cema Frustrasi iz kalifornij-
skega mesta Granega, je
umrl za pljučnico. Zelo sla-
bo je tudi zdravstveno stanje
Bonnie Marie, v kritičnem
stanju pa so Patricia Ann,
Stephen Earl in Richard
Charles, vendar niso v nevar-
nosti, da bi umrli. Sedmi do-
jenček se je rodil mrtev, šesti
(David Anthony) pa je umrl
64 ur po porodu. Živi so še
štirje dojenčki od vseh ame-
riških sedmerčkov.

120-letni dedek

Sigečijo Izumi iz Isena nedaleč
od Tokushima je praznoval stoda-
seti rojstni dan. Potem ko se je po-
kazalo, da so čili stoštiridesletni-
ki s kavkaških pobočij v resnici
mnogo mlajši (da bi se izognili vo-
jaški službi, so ponarejevali doku-
mente), je Izumi nekaj let veljal ne

samo za najstarejšega Japonca
ampak tudi za najstarejšega pre-
bivalca našega planeta. Japonci so
tudi danes prepričani, da je dedek
iz Isena zares rojen leta 1865, o
čemer pričajo tudi trije dokumenti,
ki so na razpolago o njegovem roj-
stvu, čeprav jih je konec lanskega
leta močno pretresla izjava gene-
ralnega direktorja japonskega ko-
miteja za stare ljudi Jusakuja Ku-
rode, češ da so vaški dokumenti
ponarejeni in da je Izumi star »sa-
mo sto štiri leta«. V njegovo
obrambo se je dvignil tudi župan
Isena Fumioši Mori, ki je trdil, da
so dokumenti pristi, vendar so
strokovnjaki dali prav Kurodi, saj
je o Izumijevi starosti močno dvo-
mitl znani japonski gerontolog Ma-
sami Fukuda, ki je že nekajkrat
pregledal znamenitega stoletnika.
Tudi japonsko gerontološko dru-
štvo že pred osmimi leti ni hotelo
priznati njegovih let. Člani so pre-
pričani, da je Izumi zares stote-
tnik, vendar po njihovem mnenju
ne more biti starejši od sto pet let.

drugje smo prebrali

Strokovnjaki so ugotovili, da so mumije, najdene v
čilskem mestu Arica, najstarejše na svetu — stare so 8
tisoč let.

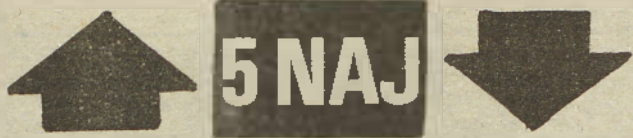
Beneški odvetnik Domenico Carponi se je odločil,
da bo spravil pred sodišče primer Kajna in Abela. K so-
delovanju bo povabil antropologe, jezikoslovce, spe-
cialiste za antiko in kriminologe. Najprej mora seveda
ugotoviti kje je bil »raj«, šele potem bo poskušal razvo-
zlati, ali je Kajn res ubil svojega brata Abela.

Neki kitajski kmet je našel kepo naravnega zlata,
težko 4200 gramov.

Izraelski parlament je po dolgoletnih prepirih ven-
darle sprejel zakon, ki prepoveduje vzrejo in prodajo
svinj.

Na mednarodnem letališču Narita v Toklu so samo
v enem dnevu pobili 280 podgan.

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsako sredo v oddaji 21 232

1. We are the world — USA for Africa
2. Navali narod na gostilne — Janez Bončina Benč
3. Paradni Tango — Agropop
4. One mor night — Phill Collinss
5. Lipe cvetu — Bijelo dugme

Predloge za lestvico pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

ČIM VEČ ZELENJAVE

Vrtovi, pa tudi tržnice in trgovine, so vse bolj bogate z zelenjavo. Tudi me-so bolj tečne, če je zraven zelenjava, pa naj bo to le grah kot prikuha ali solata.

Grah s korenjem

Potrebujemo 1/2 l oluščene graha, 200 g mladega korenja, 40 g masla, sol, poper.

Korenje ostrgamo, narežemo na koščke, damo v kozico na maslo ter pre-krijemo z vodo. Kuhamo 10 minut. Dodamo izlušten grah, solimo, popramo in dušimo kakih 30 minut.

Grah z majonezo

Potrebujemo 800 g izluščene graha, 1 zavitek majoneze, 2 žlici sesekija-nega peteršilja.

Grah dušimo v zelo malo slane vode, ki jo po potrebi dolijemo. Ko je grah kuhan, ga premešamo z majonezo in potresemo s peteršiljem.

Pomen paradižnika v prehrani

Plodovi vsebujejo 94 % vode, 0,4 % beljakovin, 0,3 % maščob, 5 % ogljiko-vih hidratov, od tega polovica sladkorjev. V 100 gramih svežih plodov je 244 mg kalija, 27 mg fosforja, 13 mg kalcija in 0,5 mg železa, v sledovih pa mangan, ba-ker, bor, kobalt, nikelj in radij, 23 mg vitamina C, 0,4 mg karotina in 0,7 mg niacina.

Ker vsebuje baker, paradižnik pospešuje nastajanje krvi, zato ga priporo-čajo za slabokrvne ljudi po operacijah in tudi doraščajoči mladini. Paradižni-kov sok znižuje krvni pritisk, povečuje prekrvavljenost, pospešuje izločanje tre-bušne slinavke, olajša iztrebljanje. V dieto revmatičnih, srčnih in ledvičnih bol-nikov vedno vključujejo tudi paradižnik.

Kopel iz paradižnikovih listov je priporočljiva pri isijas, svež paradižni-kov sok pa zdravi vnetje okoli gnojnih ran, blaži rdečico in vročino.

Vedno moderno in tudi — NAJMODER-NEJŠE

Skoraj vsako sezono se mornarski stil proglaš za — supermoderno. Privlačen je zaradi svojih modro — belih kontrastov in ima vedno veliko pri-stašev. Vsako sezono se mu edino doda kaj novega. To sezono, na primer, so moderne razen klasične dvodelne kombinacije tudi kombinacije bluza — krilo — suknjič. V primeru krilo — bluza gornji del ne sega niti do pasu. To je zelo moderno, pa vendar le za mlade in vitke. Mornarski kovinski gumbi, kravate, uhani v obliki obročev za reševanje — vse to so malenkosti, ki spremljajo to vedno svežo modo. (po V.)

SIJAJ IN ZDRAVJE LAS

Eno od najstarejših sredstev za nego las je koprivin sok, še posebej je učinkovit proti prhljaju. Sami si napravite raztopino, s katero boste vsak večer masirali lasišče: štiri žlice suhih koprivinih listov ali deset svežih prelijte s pol litra vrele vode in pustite stati nekaj ur. Dodajte 1 deciliter jabolčnega kisa in 1 deciliter kolonjske vode, prej precedite raztopino skozi gazo. Teme zmasirajte vsak večer.

So pa tudi druge naravne snovi, s katerimi boste lasem vrnili sijaj in zdravje. Tako so na primer zelo koristni toplo ricinusovo olje, toplo olivno olje in toplo laneno olje. Vmasirajte toplo olje v lase dvakrat te-densko pred umivanjem, vse dokler se ne rešite prhljaja. Olje je odlično tudi za suho kožo. Po masaži si dajte na glavo plastično kapo in jo ovijte s toplo in suho brisačo, po pol ure šamponirajte in dobro izperite. Zado-voljni boste s sijajem!

SO RAZLOGI

- Kaj za vraga tako buljiš v tisti srečen objeti par. A te moti?
- Ne bi me motilo, če ne bi bila tista tovarišica moja žena.

ŠE SREČA

- Je tisti mladi nesramnež pri sosednji mizi sin?
- Sin je. Na srečo ne moj...

KAKO PRIPRAVIMO KISLO MLEKO?

Prenekatera gospodinja si belí glavo, kako bi pripravila okusno ki-slo mleko iz kupljenega pasteriziranega ali steriliziranega mleka. Vsa-ka gospodinja iz lastnih izkušenj prav dobro ve, da takega mleka ni mo-gote kar tako »skisati«, če ga postavi na toplo za dan ali dva. Mleko se usmradi in zagreni ali boljše rečeno pokvari, ne pa skisa! Včasih pa, ko smo še kupovali mleko neposredno od pridelovalca iz hleva, smo imeli že naslednji dan okusno kislo mleko, če smo ga le postavili na toplo.

Pomolzeno surovo kravje mle-ko je bogato hranilo za telčka, ki črpa iz mleka vse snovi za rast v prvih tednih razvoja. V suro-vem mleku pa je tudi množica drobnih »prisklednike« imenuje-mo mikroorganizme. Njihov po-men v naravi je neprecenljive vrednosti. Danes poznamo šte-vilne različne mikroorganizme, ki so jih znanstveniki uredili v urejen sistem. Nas zanimajo to-krat le koristni in škodljivi mi-kroorganizmi v mleku. Te bi lah-ko razdelili še naprej v številne vrste, vendar se bomo omejili le na mikroorganizme v mleku, ki le-to kisajo.

Škodljive mikroorganizme iz mleka, ki kvarijo mleko in pov-zročajo razne motnje v človeko-vem organizmu, želimo odstrani-ti iz mleka, hkrati pa v njem ohraniti vse tiste, ki mleko kisa-jo. Kako torej odbrati mikroor-ganizme tako, da v mleku osta-nejo le zaželeni žlahtni mlečno-kislinski mikroorganizmi? Mi-

kroorganizmov ne moremo pre-brati! Zato gremo po drugi poti: mleko skuhamo in s tem uničimo škodljive in koristne mikroor-ganizme v njem, nato pa naknad-no, če želimo mleko skisati, do-damo vanj le mlečno-kislinske mikroorganizme.

Tudi pasterizirano in sterilizi-rano mleko je, preprosto poveda-no, »kuhamo mleko«.

Tako mleko se ne more kvariti — podaljša se mu obstojnost. Pasterizirano mleko ima obstoj-nost 48 ur na hladnem, sterilizi-rano mleko pa vzdrži tri in več mesecev.

Kuhano mleko (ali pasterizira-no ter sterilizirano), v katerem ni živih povzročiteljev kisanja, se ne bo nikoli pravilno skisalo! Ta-ko mleko se bo po nekaj dneh ali še prej kvečjemu pokvarilo, za-grenilo in usmradi, če ga bomo odprtega pustili na toplem. Po-kvarili ga bodo mikroorganizmi, ki se bodo vanj naselili iz nepo-

ŠE ENA VARNOSTNA

- Tovariš, na varnostni pas ste pozabili. Majhna kazen bo!
- Nisem pozabil. Medtem, ko sem šaril po trgovinah, ga je ne-kdo ukradel...

JULJSKO POPOLDNE NA AVTOBUSU

- Za vozovnico sem plačal toliko kot prejšnje mesece, zakaj pa moram zdaj dodati še starega tisočaka?
- Imam vas za resnega človeka, prav zato vas prosim, da mi še vi ne postavljate takih vprašanj!

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do 18. julija na naslov Vest-nik, Murska Sobota, Titova 29/1. Obja-vljene pripise honoriramo.

pripis št. 9

- Tako daleč smo prišli, da drug drugemu v želodec gledamo. (Milan Šernek)
- Snemite mi tole zlato kramo, da plačam elektriko! (Erih Pišek)
- Ste vi politik? Vaše »orodje« je iztrošeno, morali boste v no-koj. (Ludvik Kramberger)
- Nikar se ne čudite, tudi vam bi se zgodilo, če bi toliko besedi-čili o stabilizaciji. (Marjana Horvat)

Nič nas ne sme presenetiti

Uspešno usposabljanje TO v Radgonski občini

V radgonski občini uspešno izvajajo program usposabljanja pripadnikov teritorialne obrambe. V letošnjem letu da-jejo poseben poudarek dopol-nilnemu usposabljanju enot ter-itorialne obrambe na začasno zasedenem ozemlju in za proti-oklepni boj. Tega dopolnilnega usposabljanja so se morali loti-ti predvsem zaradi povečanja prostorskega delovanja in or-ganizacijskih sprememb. Letos se tudi namenja posebna skrb usposabljanju starešinskega kadra v teritorialni obrambi, kajti prav od teh struktur je v veliki meri odvisno nadaljnje usposabljanje pripadnikov enot. Kot prejšnja leta so tudi letos v radgonski občini uspo-sabljali mladince in mladinke prostovoljce teritorialne obrambe, kar je trajalo teden dni. Med prostovoljci je največ šolske mladine, nekaj pa tudi delavske in kmečke, med kate-ro je polovica deklet. S pote-kom tega usposabljanja so v radgonski občini zelo zadovoljni, kar še posebej velja za mla-dinke, ki so usposabljanje vze-le zelo resno in svoje naloge uspešno izvajajo tudi prakti-čno. Izvedli pa so že tudi uspo-sabljanje mladine, ki ne obi-

skuje šol srednjega usmerjene-ga izobraževanja. Izvaja ga ob-činski upravni organ za ljudsko obrambo. Po besedah koman-danta občinskega štaba teritori-alne obrambe Gornja Radgona Viktorja Kovačiča so nadvse zadovoljni z usposabljanjem vojaških obveznic, ki so poka-zale primerno praktično zna-nje, zlasti pa so odlično strelja-le. To je še posebej razveselji-vo, saj se bodo lahko enako-pravno vključile v enote teri-torialne obrambe. Nasploh pa v radgonski občini ugotavljajo, da dosejajo vsako leto boljše rezultate ne glede na to, ali gre za obveznike teritorialne obrambe ali pa prostovoljce. H kakovostnemu usposabljanju pa so prav gotovo veliko pripo-mogli boljši strokovni starešin-ski kader in boljše možnosti za usposabljanje pripadnikov teri-torialne obrambe v centru pri Negovi. Kljub finančnim teža-vam vseeno uspevajo vsako le-to izboljševati opremljenost centra.

Feri Maučec

sredne okolice: iz zraka, poso-de...

Mleka torej ne prepuščajmo kvarjenju, temveč sami umno usmerjajmo postopek kisanja.

Mleko, ki nam ostaja in je že odprto, dogrejmo (če je bilo prej v hladilniku) ali ohladimo (če smo ga zavreli) na sobno tempe-raturo 20 °C do 22 °C (mlačno, prej hladno kot toplo). Tako pri-pravljenemu mleku dodamo ne-kaj kisle smetane, slabo žlico na liter mleka, in dobro premešamo. Kislo smetano dodajamo zato, ker smetano kisajo prav tisti mi-kroorganizmi, ki povzročajo ki-sanje mleka. Kislo smetano v lončkih vedno dobimo v naših prodajalnah in je zares dobre ka-kovosti.

Cepljeno mleko ali mleko, ka-teremu smo dodali nekaj kisle

smetane kot cepivo, pustimo na-to na toplem, 20 °C do 22 °C (na sobni temperaturi) — do nasled-njega dne.

Ko je mleko zgoščeno — kislo, ga postavimo za nekaj ur ali do naslednjega dne v hladilnik, s čim-er dosežemo še boljši okus in zlasti poleti osvežujoč učinek ki-slega mleka.

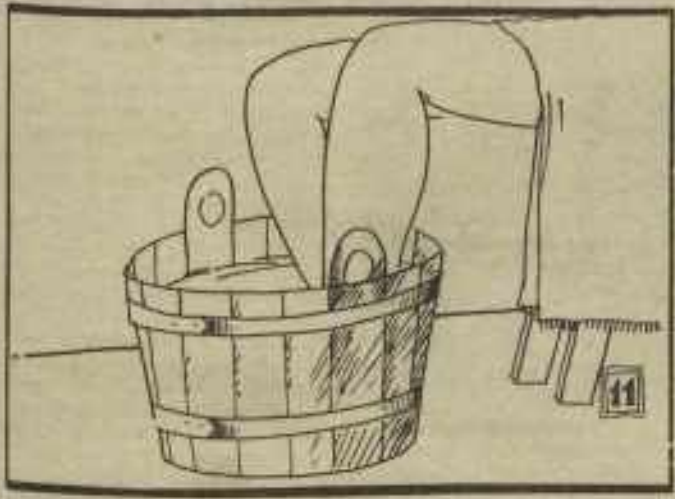
Priporočamo vam, da tudi do-mačega mleka iz hleva ne kisate surovega, pač pa ga najprej sku-hate, nato ohladite in cepite s ku-pljeno kislo smetano. Tako boste izboljšali kakovost in okus pri-pravljenemu mlečnemu napitku in se izognili nevarnosti raznih nevšečnih obolenj, ki se prenaša-jo od živali na človeka tudi z mlekom.

(Po MMS)

avstrij- Marko Nepast.	lahka, vesela skladba	ruski pisatelj (Oklopni vlak)	kope ostrih ledenikov	tekočina v žilah	franc. pisatelj (Claude)	rastlina, ki daje odvrne strelo	vrsta glasu, tlesk
najvišji ženski ali deški glas							
franc. filmski vrediac (Denisi)							
zabavišče v velikih mestih							
glavni številnik				steblo lt. politik Moro			
del teleso					Edvard Kocbek Verdijeva opera		
televizija			kavboj- ska vrvi nad- stropje				
rimski 1		odlok ameriška teniška igralka					
moško ime						nestro- kovnjak	dolenjska reka
filmska igralka Ras				njorka oče			
žensko ime					argon Nizozem- ska		
slovenski slikar (Fran)							
gora v Švici			sinjska viteška igra				

REŠITEV VPREJSNJE AKIZANKE — VOZOVNICA: tabiera, agromom, Gestapo, Enki, or, eta, ale, R, nakit, lajna, Anet, OK, NK, Rade, dela-vec, etiketa, ravs, SL.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do 18. julija na naslov Vest-nik, Murska Sobota, Titova 29/1. Obja-vljene pripise honoriramo.

pripis št. 9

- Tako daleč smo prišli, da drug drugemu v želodec gledamo. (Milan Šernek)
- Snemite mi tole zlato kramo, da plačam elektriko! (Erih Pišek)
- Ste vi politik? Vaše »orodje« je iztrošeno, morali boste v no-koj. (Ludvik Kramberger)
- Nikar se ne čudite, tudi vam bi se zgodilo, če bi toliko besedi-čili o stabilizaciji. (Marjana Horvat)

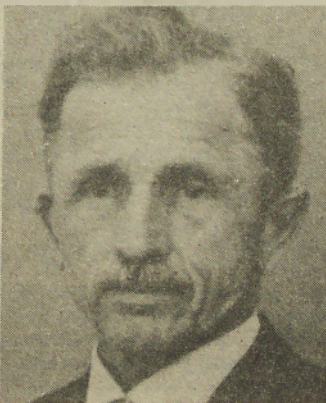
Na Melincih naposled otroški vrtec

Za obmurski kraj Melince je značilno, da je bila to pred mnogimi leti zelo revna vas. Večina ljudi si je služila kruha na grofovski zemlji s tako imenovano desetino. Bili so to težki časi, je zapisal vaški kronist, 78-letni Ivan Duh. V šolo so najprej hodili v Beltince, potem v Ižakovce in šele leta 1910 so začeli graditi šolo na Melincih. Opeko so naredili sami, potreben les so z ladjo vozili čez reko Muro, vse seveda brezplačno, da so lahko leta 1914 otroci prvič prestopili šolski prag v rojstnem kraju. Prva učiteljica Bela Holcer in Roža Karol, ki sta bila Madžara, sta hudo priškrbela na otroke, da bi v šoli govorili le madžarsko, in marsikateri otrok, ki je govoril slovensko, je to občutil na lastni koži. Kljub hudemu pritisku madžarizacije ne samo v šoli, temveč tudi pri dodeljevanju grofovske zemlje, pa maternega jezika na Melincih ni bilo mogoče iztebiti. Z velikim zadovoljstvom pa so Melinci sprejeli prvega slovenskega učitelja Leopolda Cepudra in njegovo ženo leta 1919, ki sta prinesla pravi preporod. Ustanovljeno je bilo gasilsko in kulturno društvo, skratka, vas je oživel, pravi vaški kronist v svojih zapisih. Iz tiste revne vasice, ki si dolgo časa ni mogla opomoči, pa

so Melinci dosegli velik razvoj predvsem po osvoboditvi. Slamnate hiše so zamenjale sodobne, moderne, lesene pluge pa traktorji in druga kmetijska mehanizacija. Danes na Melincih skoraj ni hiše, kjer ne bi bilo vsaj enega izobraženega člana.

V šolski zgradbi, ki so jo na Melincih zgradili pred 70 leti, pa bodo v kratkem dobili svoje zatočišče najmlajši. Končujejo namreč adaptacijska dela za ureditev otroškega vrtca. Z združenimi sredstvi izobraževalne skupnosti in skupnosti otroškega varstva ter s prispevki krajanov, ti so doslej že opravili nad 400 prostovoljnih delovnih ur, bodo na Melincih z novim šolskim letom odprli tudi otroški vrtec. Tega se veselijo tako otroci kot njihovi starši, čeprav bo marsikatera družina zanj težko odštela potreben denar. V anketi, ki so jo izvedli, je bilo prijavljenih 22 otrok, ki bodo obiskovali vrtec. V zadnjem času pa nekateri starši objavljajo svoje otroke, saj kljub nekaterim podražitvam očitno niso dobro seznanjeni s pogoji in prispevki. Zato bi kazalo imeti starši, ki so nameravali dati svoje otroke v vrtec, temeljit pogovor. Trenutno največji problem za Melince pa predstavlja trgovina, pravi predsednik sveta

KS Martin Smodiš. Ta, ki je v gasilskem domu, je premajhna, hkrati pa tudi v neprimernem prostoru. V KS Melinci načrtujejo gradnjo nove trgovine v naslednjem srednjeročnem obdobju, vendar brez trgovskega podjetja Potrošnik bremena sami ne bodo zmogli. Zato se dogovarja, da bi Potrošnik zagotovil potrebna sredstva za strokovna de-

IVAN DUH z Melince — vaški kronist. Ima zanimive zapise o razvoju kraja in dogajanju v tem obmurskem naselju z zanimivo zgodovino. Prav letos pa poteka 40 let od šestmesečne fronte ob reki Muri.

Naselje Melinci

la in opremo, drugo pa bi opravili sami s prostovoljnimi delom. Problem, s katerim se v zadnjem času ubadajo na Melincih, je tudi, kje najti prostor za nogometno igrišče. V tem kraju namreč že nekaj let deluje nogometni klub, katerega moštvo tekmuje v drugi medobčinski nogometni ligi Murska Sobotica. Ker pa njihovo igrišče ne ustreza predpisom, so jim prepovedali nastopati na domačem terenu, zato morajo vse tekme odigrati v Ižakovcih, kar jim ne prinaša dohodka. Krajevna skupnost nima primerne zemljišča, kjer bi uredili igrišče, ni pa tudi možnosti odkupa zemljišča od kmetov. Tako ostaja problem nogometnega igrišča še naprej nerešen.

Feri Maučec

DOBROVNIK

Gostovanje na Madžarskem

Plesalcem obeh folklornih skupin (šolske in vaške) se je uresničila dolgoletna želja. Na pobudo dobrih poznavalcev folklorne so se 22. junija predstavili v Zalaegerszegu. Na programu so imeli slovenske in madžarske ljudske plesne. Navdušili so s svojo gibčnostjo, eleganco in doslednostjo. Zahvala gre koreografu Zoltanu Gerencserju z Madžarske in vodji skupine Klari Šobarič ter plesalcem, ki so vse leto trdo delali, da so dosegli željeno raven.

E. Mitlakovič

Zbrali so nad pet ton papirja

Mladinska organizacija v tišinski osnovni šoli je tudi to poletje organizirala zbiranje odpadnega papirja. Pridni so bili, saj so zbrali nad pet ton iskane surovine. Odločili so se, da bodo denar porabili za izlet.

Trinajst kilogramov je tehtal 86 centimetrov dolg krap, ki ga je tretjega julija v lipovski gramoznici ujel član RD Murska Sobotica — Gusti Pasero.

Foto: Sini Zupančič

Cankovčani z novimi pridobitvami

V naložbam nenaklonjenih časih je pravzaprav pogumno dejanje lotiti se gradnje takšnega objekta, kot je novi vaško-gasilski dom na Cankovi. Odprli so ga v nedeljo, s srečelovom in vsem potrebnim slavljem, ki označuje take priliko, pa so zabeležili novo pridobitev. Objekt ima več kot sedemsto kvadratnih metrov uporabne površine in je vreden več, kot jih je dejansko stal. Zato, ker je po besedah predsednika gasilskega društva Ernesta Kereca, ki je bil eden glavnih pobudnikov in organizatorjev gradnje, plod prostovoljnega dela in sredstev. Kdo bi preštel vse proste trenutke, ki so jih nekateri najbolj zagnani prebili na gradbišču, naj je bil »petek ali svenek«. Nekateri so prispevali več kot samo delo svojih rok — les in traktorje za prevoz ter svoje sposobnosti in možnosti, kot na primer obrtniki in zaposleni v gradbenem podjetju Temelj in v Kmetijski zadruzi. Osnova pa so bila v obliki krajevnega samoprispevka zbrana sredstva in prostovoljni denarni prispevki.

Gradnja je potekala od lani in zdaj je prostorni dom nared, da lahko služi potrebam gasilcev, civilne zaštite, kulture in dejavnosti mladih, predvsem pa svojemu osnovnemu namenu — to je funkcionalnim potrebam delovanja vaške in celotne krajevnne skupnosti Cankova, kot se da beležiti umetelno povedano na otvoritvi.

In vendar v tej skupnosti niso bili vsi ves čas »za«. Morda se jim je zdela naložba prevelik zalogaj, ali pa so imeli osebne predsodke, ko so se lotevali pisanja anonimnih in drugih oblik izražanja svojega nezadovoljstva. Tako na samem začetku, kot pri kasnejšem zbiranju sredstev, in tudi sicer, čeprav je referendum uspel s 87,6 odstotka in je bila tako večina za spremembo namembnosti krajevnega samoprispevka za namene nove gradnje.

Prav večina je tudi dokazala, da je v slogi moč, in rezultat je viden. Poleg vsega že naštetega bo v novi zgradbi dovolj prostora za staro gasilsko opremo — tako imenovani mali muzej, pa tudi za knjižnico in čitalnico. S tem, da sta se slednji preselili iz šole, so v njej pridobili pomemben prostor za podaljšano biva-

nje učencev, kajti z novogradnjo zaenkrat ne bo nič, čeprav pravijo, da je stiska velika. Se bolj kot na šoli, pa je prostorski in še kak problem v zdravstveni ambulanti na Cankovi.

PROSTORSKE IN DRUGE STISKE V ZDRAVSTVENI AMBULANTI

Predvsem je to stiska ljudi, starejših pacientov, ki ure in ure čakajo, da pridejo do zdravnice Marije Perlič, ki zdravi na tem delu Goričkega. Na Cankovi je tri, v Rogašovcih pa dva od petih delovnih dni v tednu. Dela ji ne zmanjka, samokritično pa ugotavlja, da so razmere za delo neugodne. Prostorska stiska boče v oči še tako naključnega obiskovalca ambulate, mnogo huje pa je bolnemu, ki od zgodnjih jutranjih ur čaka in potem še dodatno utrujen in razburjen daje povsem drugačno sliko bolnika. To ugotavlja zdravnica, ki mora kot terenka tudi na hišne obiske, vse našeto pa vpliva na dolgo čakalno dobo v ambulanti. V njej delata še sestra Zlata Habot in medicinski tehnik Željko Koič iz Radenec. Čeprav je uradni delovni čas od sedme ure dalje, so ga prikrčili po svoje prav zaradi hišnih obiskov in navala, in tako niso redki dnevi, ko ostaja zdravnica dlje, da lahko pregleda vse paciente. Pri tem je treba poudariti, da je okoliš velik in da prihajajo v ambulanto iskat zdravniške pomoči predvsem starejši zdravstveni zavarovanci. Prav za-

radi njih bi bilo potrebno kaj izboljšati, vendar se vsaj zdaj med dopusti čakalna doba gotovo ne bo skrajšala, iz materialnih razlogov pa tudi v bližnji prihodnosti ne vidijo rešitve. Za jesen načrtovani osnovni hematološki laboratorij bo pridobitev le v toliko, da pacientom ne bo treba v Mursko Sobotico, čakalne dobe pa bistveno ne bo rešil, prostorske stiske pa gotovo tudi ne.

Prav zato se ob pogledu na prostorni vaško-gasilski dom, ki se bohoti onstran tesne ambulante,

Poleg novega vaško-gasilskega doma bodo na Cankovi kmalu predali namenu tudi novo mrliško vežico, ki s svojo zanimivo zunanostjo pri vhodu na pokopališče in v krajevno središče na Goričkem prica, da so to doma zidar-ski mojstri.

Tako veselo in v strmeni vrsti so zakorakali šolarji 2. b z osnovne šole Cankova na zadnji šolski dan, skupaj s tovarišico Marijo Horvat, počitnicam naproti.

Gneča, slabosti in dolgo čakanje označuje delo ambulate na Cankovi. Ne le da je pretesna, tudi laboratorija nima in pacienti morajo v Mursko Sobotico, ena zdravnica s sestro in zdravstvenim tehnikom pa je očitno premalo, posebno še, ker mora še na hišne obiske in je od petih delovnih dni dva v Rogašovcih.

te in krajevnega urada, postavlja vprašanje, ali tudi tokrat niso mogli potreb boljše uskladi z možnostmi in v prostorni stavbi najti mesta še za zdravstveno dejavnost. Odgovor je znan, priokus pa, da se še vedno ne znajo dogovarjati o skupnih interesih. S tem, da je že dalj časa v zraku, ali bo zdravstvena postaja v Rogašovcih ali na Cankovi, ker se o tem pristojni niso uspeli dogovoriti. Pa bi se morali, kot tudi rešiti vprašanje pitne vode na tem delu Goričkega, saj analize kažejo, da pijejo na Cankovi onesnaženo vodo in bi zato morali čim prej ustrezno urediti tudi kanalizacijo. Tako kot jim je uspelo poleg vaško-gasilskega doma v tem času narediti mrliško vežico.

Brigita Bavčar
Foto: Janez Votek

Moja dežela.

Danes je Slovenija poldrugo uro daleč od Frankfurta in Rima, dve uri od Pariza, iz Londona je mogoče priti v treh urah, iz New Yorka v devetih, iz Toronta v osemnajstih. Pot iz Avstralije traja uro manj kot en dan.

Nikoli pa ne vemo, koliko ur se bo moral gost voziti od lokala do lokala, preden bo prišel do svojega nedeljskega kosila.

Slovenija. Njenih zakladov nismo dobili od dedov v dar. Zaupali so nam jih vnuki.

Slovenija

ROKOMETNI KOMENTAR

RK Polet razpadel

Minula rokometna sezona pomurskim ekipam ni prinesla željenega uspeha, čeprav so v nekaterih klubih zadovoljni z doseženimi uvrstitvami. Nepriznava se v zadnjem kolu izpadla iz slovenske lige ženska ekipa Deloze iz Velike Polane, ki je po jesenskem delu tekmovanja pristala celo na sedmem mestu lestvice. Čeprav je bilo v zadnjih kolih nekaj nepriznanih izidov, ko so ekipe iz dna lestvice premagovale veliko močnejše ekipe — žrtev tega je bila prav Deloza — so pri klubu ugotovili, da so predvsem sami krivi za izpad iz lige, ker niso vsega storili, tako igralke kot strokovno vodstvo in upravni odbor. Kot kaže, jih je nekoliko uspala dobra uvrstitev ekipe po prvem delu tekmovanja, bilo pa je tudi nekaj objektivnih težav. Pred začetkom spomladanskega dela tekmovanja se je poškodovala najboljša igralka Horvatova, ki nekaj časa ni nastopala, njena poškodba pa se je poznala tudi v nadaljevanju prvenstva. Trener Vlado Roškar pa je imel tudi težave pri sestavi ekipe, kajti zaradi maturantskih plesov ni imel vselej na razpolago vseh igralk. V ekipi Deloze je bila najboljša strelka Horvatova, ki je dosegla 102 gola pred Kociprovo 69, Vugrinčev 64, Bačičev 39 in Gamzejevo 26 golov. Sicer pa so v RK Deloza temeljito analizirali stanje in se odločili, da imajo na razpolago dovolj mladih in obetavnih igralk, ki se v drugi slovenski ligi, vzhod lahko borijo za vrh lestvice in za ponovno vrnitev v slovensko ligo. Razen Kociprove, ki se je vrnila k Bel-

tinki, Utrošove in Toplakove, ki sta prenehali z aktivnim igranjem, bodo tudi v novi sezoni nastopale iste igralke kot v minuli sezoni. Omeniti tudi moramo, da je bila v ekipi Deloze najboljša disciplinirana najstarejša igralka vratarica Utroševa, ki edina ni bila izključena. Prvo ekipo bo še naprej treniral Vlado Roškar, pa je vadbo mladih igralk prevzela najboljša strelka Horvatova, ki se je udeležila rokometa šole v Seči. V klubu tudi pozdravljajo ustanovitev mladinske lige na območju Murske Sobote — Ormoža — Maribora, kjer bo sodelovala tudi mlada ekipa Deloze.

Med pomurskimi ligami v drugi slovenski ligi, vzhod so največ dosegli rokometaši Bakovec, ki so osvojili drugo mesto tako v članski kot mladinski konkurenci. Zanimivo je, da so Bakovci že tri leta zapored na drugem mestu. Čeprav so z uvrstitvijo zadovoljni, pa je treba povedati, da je imel trener Franc Klemenčič težave pri sestavi ekipe, kajti kar šest igralcev je odšlo k vojakom, bilo je nekaj poškodb, dva igralca pa sta prenehala z igranjem. Najboljši strelci v ekipi Bakovec je bil Kozel, ki je dosegel 120 golov pred Lebarjem 89, Maričem 80, in Antolinom 65.

Rokometaši Kroga so v drugi slovenski ligi osvojili tretje mesto tako v članski kot mladinski konkurenci, kar je doslej njihov največji uspeh. Tako kot Bakovci se je tudi Krog potegoval celo za najvišje mesto, vendar je bilo nekaj spodrslijajev, ki so bili odločilnega pomena, poleg tega pa je imel trener Franc Fujs tudi teža-

ve pri sestavi ekipe zaradi poškodb. Najboljši strelci v ekipi Kroga je bil Benko s 96 goli pred F. Vargo 91, Svetcem 58 in K. Titanom 49 golov.

Rokometaši Poleta iz Murske Sobote so v drugi slovenski ligi osvojili predzadnje mesto, Radgona pa zadnje. Najboljši strelci pri Poletu so bili: Horvat 103, Merčnik 101, in Katona 68, pri Radgoni pa Srt 69, Cajnkar 54 in Perša 50 golov. Radgona je izpadla iz lige. Polet pa je razpadel. To je prav gotovo velika škoda, saj so rokometaši iz Murske Sobote vrsto let uspešno tekmovali v slovenski ligi, nekaj časa pa tudi v drugi zvezni ligi. Pri tem se postavlja vprašanje ali je razpustitev kluba bila edina možna rešitev. Rokometaši Radgona, ki so prvič nastopali v tej konkurenci, so bili brez izkušenj, kar je bilo tudi odločilno.

Rokometašice Belinke iz Beltincev so v drugi slovenski ligi, vzhod zasedle četrto mesto. S prihodom izkušene Kociprove bo ekipa močnejša in se bo lahko potegovala za boljšo uvrstitev, kajti trener Jože Horvat bo imel več igralk. Zanimivo pa je, da je rokometašica Belinke Gjerkeševa z 68 goli najboljša strelka lige. Druge strelke Belinke: M. Baša 27, Puklavac 25 in Zaključ 20 golov.

V pomurski moški rokometni ligi je naslov prvaka osvojilo moštvo Toka iz Črenšovca, ki se je tudi prijavilo za kvalifikacije za vstop v drugo slovensko ligo. Kvalifikacije bodo le v primeru, če bo prijavljenih več ekip kot je mest.

Feri Maučec

TENIS

Pokal Termala Avsecu

Na tretjem tradicionalnem teniškem turnirju za pokal in nagrado hotela Termal v Moravskih Toplicah je sodelovalo 28 igralcev iz 7 društev. Zmagal je Branko Avsec iz Gornje Radgona, ki je v finalu premagal Kovača iz Murske Sobote. Zmagovalec je prejel pokal in denarno nagrado 3.000 dinarjev. Vrstni red: 1. Avsec (GR), 2. Kovač, 3. Verš, 4. Benko (vsi MS), 5.—8. Vugrinčič (Lj), Bračko, Filipič in Kumin (vsi GR).

ROKOMET

Krog pokalni prvak Pomurja

V finalni pokalni rokometni tekmi na območju Pomurja je moška ekipa Kroga v Beltincih premagala Bakovce z 29:19. Najboljši strelci: Varga 9, Benko 7 in Titan 5 pri Krogu ter Kozel 7, Ružič 5 in Lovenjak 3 pri Bakovcih. Rokometaši Kroga so tako postali pokalni prvak Pomurja in se uvrstili v nadaljnje tekmovanje.

STRELSTVO

INA Nafta in Maticič

V Lendavi je bilo tekmovanje v streljanju z vojaško puško v počastitev dneva borca. Udeležilo se ga je 7 ekip. Zmagala je ekipa INA-Nafte iz Lendave s 379 krogi pred Milico 324 in Lendavo 283 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Maticič (INA) s 84 krogi pred Justom (Milica) 80 in Donkom (INA) 79 krogov.

MALI NOGOMET

Sebeborci pred Vučjo Gomilo

Nogometni klub »11 plavih« iz Sela je pripravil turnir v malem nogometu, katerega se je udeležilo 11 ekip. Zmagala je ekipa Sebeborci pred Vučjo Gomilo in Andrejci. Najboljša strelca na turnirju sta bila Mladen Cigut iz Vučje gomile in Valter Horvat iz Andrejca. S. Cigut

Vanča vas in Romah

Na turnirju v malem nogometu, ki so ga ob dnevu borca pripravili nogometaši Panoske iz Murske Sobote, je med 23 ekipami zmagala Vanča vas pred Bakovci. Na turnirju na Tišini pa je med 16 ekipami zmagala ekipa Romah pred Radensko in Vanča vasjo. Frku

AKTUALNO V TELESNI KULTURI

Uspešni tudi v neizbranih panogah

V prejšnji številki smo osvetlili dejavnost izbranih športnih panog v soboški občini. Jesenska razprava na seji skupščine TKS pa bo verjetno dala konkretne rezultate in prinesla zamenejavo ali ohranitev izbranih športnih panog. Med ostalimi panogami namreč lahko pričakujemo odkrito in argumentirano borbo za vključitev med izbrane panoge. V skupino, ki je izredno pestra in specifična po svoji dejavnosti, so trenutno zajete naslednje panoge: kolesarstvo, kajakaštvo in kanuizem, hokej na travi, letalski šport, judo, rokoborba, šah, strelstvo, kegljanje, odbojka in rokomet. Med ekipnimi športi so bili v letošnjem letu doseženi nekateri vidni uspehi, med njimi osvojitve naslova republiškega prvaka v judu (Partizan Murska Sobota), ohranitev že tradicionalnih mest v republiških ligah v kegljanju in šahu, osvojitve prvega mesta v republiški ligi in v medrepubliški ligi dvoranskega hokeja (HK Pomurje). Slabše kot je bilo pričakovati pa so uvrstitve rokometnih ekip v drugi slovenski ligi, kjer se je najvišje (drugo mesto) uvrstila ekipa Bakovec in Kroga (tretje mesto), ženska ekipa Belinka pa je bila četrta. Moška ekipa Poleta pa je praktično razpadla. Prav v rokometu bi bilo potrebno nekatere

spremembe v organiziranosti, saj je stališča strokovnega sveta za vrhunski šport pri ZTKO Murska Sobota, da bo v prihodnje financiral le dve ekipi — moško in žensko, seveda ti, ki bosta pokazali največjo organiziranost, strokovno delo in pripravili primeren program dela. Za uvrstitev v višji razred tekmovanja so zaprosile ekipe Judo Partizana Murska Sobota in OK Pomurje (zvezna liga in II. slovenska liga), vendar na kvalifikacijah nista uspeli. V zvezno ligo zahod pa so se uvrstili hokejisti Pomurja tako v hokeju na travi kot v dvoranskem hokeju. Odbojkarice Pomurja so uspeli obdržati status v drugi slovenski ligi-vzhod. Vse panoge, ki so znotraj te skupine tekmovalnega športa, so zelo različno razširjene v republiki in državi, zato jim je težko iskati pravo mesto. Osvojena mesta v ekipni in posamični konkurenci prav glede na razširjenost panoge ne morejo biti vselej primerljive z vsemi športnimi panogami. Prav v teh panogah so številni športniki, ki dosegajo naziv kategoriziranih in obetajočih športnikov, med katerimi je na prvem mestu rokoborba (10), sledijo kajakaštvo (3), strelstvo, kegljaštvo, judo, jadrnanje (po 1), v ekipnem športu hokeju na travi pa 6 športnikov. Enako kot v

izbranih športnih panogah je tudi v teh panogah najbolj težak prehod iz mladinskih v člansko konkurenco, torej po kategorizaciji športnikov iz perspektivnih v zvezni razred. Lažja je ocenitev dela in ugotavljanje uspešnosti ekipnih športov, saj so ti s polletjem končali sezono, pred posamičnimi športi pa je še veliko uradnih tekmovalnih do konca leta. Med pomembnejšimi uspehi naj omenimo dobre uvrstitve kajakašev Karasa in Verša, šahista Cigana, ki je dosegel naziv mojstra Fide in prvi bal za mednarodnega mojstra, pohvaliti je potrebno uspešno dejavnost strelcev, od katerih je največ dosegel Horvat — zvezni razred, v judu je Partizan Murska Sobota osvojil naslov republiškega članskega prvaka, posamično pa so republiški prvaki Fajhtinger pri članih ter Meničanin in Vrdjuka pri mladincih. V rokoborbi je Bačič osvojil naslov pionirskega prvaka Jugoslavije, pri mladih do 20 let je bil Fajš drugi, Mekar in Horvat tretja, na škotskem prvenstvu pa Mekar drugi. V kolesarskem športu odstopata od ostalih tekmovalcev Skraban in Cigut z več dobrih uvrstitvami na posameznih dirkah.

Ludvik Zelko
Feri Maučec

KONJSKI ŠPORT

Rebeka v Avstriji odlična

Petletna kobilica Rebeka, last Branka Puharja iz Veržeja, zelo uspešno nastopa na tekmovanjih v Avstriji. Tako je pretekli teden

dolgi progi. Za osvojeno tretje mesto je prejela 5.800 šilingov nagrade. To je bil že četrty letošnji nastop Rebeke v Avstriji

Rebeka z Leopoldom Kernbichlerjem na dirkališču na Dunaju.

sodelovala na velikem mednarodnem tekmovanju na Dunaju in med desetimi kasači z Danske, Švedske, iz Avstrije in Jugoslavije na vajeitih avstrijskega profesionalca Leopolda Kernbichlerja osvojila tretje mesto. Dosegla je odlični kilometrski čas 1:19,3, kar je letos najboljši čas jugoslovanskih kasačev na 2.100 metrov

(Wildon 1:21,0, Dunaj 1:21,3 in Wildon 1:20,6). Danes, v četrtek, bo Rebeka še enkrat nastopila na mednarodni dirki na Dunaju, nato pa se vrnila k lastniku in se pripravljala na prvenstvo Jugoslavije, ki bo za 3—12-letne kasače 4. avgusta v Šentjerneju.

F. M.

INVALIDSKI ŠPORT

DRŠI Murska Sobota na Madžarskem uspešno

V Szombathelyu na Madžarskem je bilo mednarodno tekmovanje invalidov v sedeči odbojki, atletiki in namiznem tenisu.

Udeležilo se ga je 19 ekip z okrog 300 tekmovalci. Med njimi je nastopila tudi ekipa DRŠI Murska Sobota in dosegla lep uspeh. V skupni uvrstitvi je zasedla sedmo mesto. Med posamezniki pa so se izkazali: Olga Gutman, ki je zmagala v metu krogel in osvojila drugo mesto v metu kopja; Ivanka Dolac, ki je zmagala v metu na 60 m, v metu krogel pa zasedla drugo mesto. V moški konkurenci so se izkazali: Franc Vajndorfer, ki je zmagal v

metu krogel, v metu diska pa je bil drugi; Vasja Belšak, ki je zmagal v metu diska in osvojil drugo mesto v metu krogel; Bojan Ciman je bil drugi v metu kopja, Zoltan Kerec je zasedel drugo mesto v namiznem tenisu, tretji mesti pa sta zasedla Janko Kardinar v metu na 60 m in Marjan Nemec v metu male žoge.

PLAVALNI TEČAJI

Plavalni klub Pomurje iz Murske Sobote tudi letos organizira plavalne tečaje. Začetek tečaja je vsak ponedeljek ob 9. uri na kopališču v Murski Soboti. Organizatorji vabijo vse, ki se želijo naučiti plavati, da se udeležijo enega od tečajev.

KLJUB POŽARU BODO IZPOLNILI OBLJUBE

POŽAR NA GOJITVENEM LOVIŠČU FAZAN V BELTINCIH

V ponedeljek, 1. julija, ob 6. uri in 10 minut je na gojitvenem lovišču Fazan v Beltincih izbruhnil požar v veliki hali, kjer je bilo 11 tisoč fazanov, 800 rac in 700 jerebice starih do 14 dni.

Ceprav je zgorelo okrog 8 tisoč fazanov, jim bodo najbolj primanjkovali jerebice, ker so jih gojili v majhnih količinah. Materialna škoda po prvih ugotovitvah znaša 500 starih milijonov, vendar bi bila še večja, če ne bi pravočasno rešili traktorja in dostavnih avtomobilov. Tre-

nutno jim najbolj primanjkuje zabojev za prevoz fazanov, ki so tudi zgoreli, in jih bo potrebno zaradi nemotene prodaje čimprej nadomestiti z novimi.

Požar je izbruhnil sredi hale, ki je bila zgrajena 1977. leta. Po uradnih podatkih je do njega prišlo zaradi dotrajanosti gumijastih cevi, ki so dovajale plin do gorilnikov, s katerimi so ogrevali osrednji prostor. Natančnega vzroka se za zdaj ne da ugotoviti, res pa je, da sta bili oprema in inštalacija vsake leto po predpi-

sih tehnično pregledani. Celotna hala, velika 56 krat 7,5 metra, je bila narejena iz lesa in pokrita s salonitnimi ploščami. Ker so požar prepozno ugotovili, gasilci niso bili uspešni. Zgoreli so celotni objekt, živali, oprema in delovni stroji. Požar se je pojavil že prejšnji dan, v nedeljo, 30. junija, ob 10. uri, vendar ga je delavec pravočasno opazil in ga tudi pogasil. Na gojitvenem lovišču Fazan obljublajo, da bodo kljub škodi zaradi požara vse obveznosti do kupcev izpolnili. Prav tako

ne bodo zmanjšali števila divjadi za odstrel, saj so sredstva, ki jih dobijo od lova tujih gostov, glavni vir dohodka. V Fazanu upajo, da bodo že do konca leta zgradili nov objekt za vzrejo mladih divjadi. Gradili ga bodo po projektu hleva za piščance z določenimi prilagoditvami za 20 tisoč malih fazanov in jo bodo v rejni sezoni vsaj trikrat napolnili. Okrog sedem milijard imajo lastnih finančnih sredstev, v okviru sozda ABC Pomurka pa imajo že obljubljen kredit pod ugodnimi pogoji. Direktor gojitvenega lovišča Fazan Aleksander Gergar je dejal: »Kljub požaru smo poskrbeli, da ne bo ogrožena mala divjad v Pomurju. V Trnju smo namreč takoj vzeli v najem hlev velik 12 krat 80 metrov in tja do prodaje prenesli ostalo perjad. Tako vzreja nemoteno teče naprej, tam je vedno eden izmed delavcev, hlev pa niti ni preveč oddaljen.«

B. Peček

MARTINU V SLOVO!

Zdi se, da se prebujamo iz globokih ter morečih sanj, vendar na žalost iz dneva v dan bolj spoznavamo, da je to kruta resnica, da tebe, dragi naš Martin Kosi, ni več med nami.

Ni več rosn mladega fanta, ki je bil predan plemenit cilj gasilske organizacije. Številne ure si prebil na vajah in tekmovanjih, vse v želji in z namenom, da boš takrat, ko odrasteš, lahko zmerom strokovno prisločil na pomoč povsod, kjer bo ta potrebna.

Tudi v strelski družini, kjer si za svoja leta dosegel presenetljive uspehe, si prebil na vajah številne ure. Uspehi niso izostali in nate so v družini polagali velike upe. Izredno prizadeven si bil tudi v domači mladinski organizaciji.

Priljubljen si bil med mladimi v svojem naselju, med mladimi v mestu in celotni krajevni skupnosti Ljutomer, kot tudi med sošolci. Pomagal si vsakomur, za katerega si vedel, da je potreben pomoči. Velikodušno, kljub tvojim komaj 15 letom si se razdal za organizacijo in prijatelje.

Pri tem si svoje probleme zamenjal, jih odrinjal in tlačil globoko v sebe. Menil si, da živiš za dve veliki zadevi; in to za nesebično razdajanje in pomoč prijateljem ter za ustvarjanje v očetovi delavnici.

vore, vsega tega nisi bil deležen. Smo v 20. stoletju, v samoupravni, socialistični in zelo humani družbi, zato je toliko bolj nerazumljivo, da smo morali izgubiti tebe, dragi Martin.

Nikoli več ne bodo tvoje pridne roke ustvarjale v očetovi delavnici. In prav tu si dejansko opravil svoj neposreden mojstrski izpit. Bil si človek na pravem mestu svoje stroke. Sedanji čas zahteva delavne ljudi, in ti si bil eden izmed tistih, ki bi že jutri z orodjem v roki in ob stroju ustvarjali v dobro nas vseh, za nadaljni razvoj naše družbe. O tem ni dvoma.

Ne bosta te več videvala tvoja ljuba mama in oče, ki sta te imela neizmerno rada, in neskončno te bo pogrešala sestra Maria. Še mnogokrat se bodo rosile oči dedku in stari mami ter Verici, s katero si se tako rad igral. Pogrešali pa te bomo tudi mi v Krajevnem svetu ZSMS Ljutomer, člani osnovne organizacije ZSMS Ljutomer, člani Gasilskega društva in Strelske družine Ljutomer kot tudi prijatelji in sošolci. Za ves tvoj trud v številnih organizacijah in tvoje nesebično prijateljstvo, iskrena hvala!

Dragi Martin, tvoj lik, delo in tovarištvo bomo ohranili v večnem spominu!

Rudi S.

za boj proti raku

POMURSKEMU DRUŠTVU ZA BOJ PROTI RAKU SO PRISPEVALI:

VGP Maribor TOZD »Mura« M. Sobota, namesto venca na grob pok. FICKO Marije, M. Sobota, Titova 17 2.000.— din; Center za socialno delo M. Sobota namesto venca na grob pok. DORA Emila 5.000.— din; Sreš Janez, Bratovci, namesto venca na grob pok. DORA Emila 2.000.— din; Horvat Anica, M. Sobota G. Maistra ul. namesto venca na grob pok. DORA Emila 1.500.— din; Zver Agica in Meolic Jožica M. Sobota, namesto venca na grob pok. DORA Emila 1.500.— din; Prosvetno društvo Križevci pri Ljutomeru, namesto venca na grob pok. LEBAR Alojza 1.500.— din; Stefan dr. Vučak M. Sobota, namesto venca na grob dr. Kastelic Gabrijela 3.000.— din.

Vsem darovalcem iskrena hvala! Prispevke nakazujte: 51900-678-48545 Pomursko društvo za boj proti raku.

ZAVOD ZA EKONOMIKO IN URBANIZEM, p. o. MURSKA SOBOTA

Zbor delovnih ljudi Zavoda za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota

razpisuje

v skladu z določbami statuta Zavoda prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa (ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo ustrezne stroke;
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih nalogah OZD;
- da imajo potrebne organizacijske poslovodne sposobnosti;
- da imajo določene izkušnje na področju dejavnosti, ki jih opravlja organizacija;
- da predložijo koncept razvoja ZEU (podatki so na razpolago pri skupnih službah ZEU)
- da imajo ustrezne moralno-politične vrline.

Izbran kandidat bo imenovan za 4-letni mandat. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 21 dneh po objavi razpisa v zaprti kuverti na naslov: Zavod za ekonomiko in urbanizem, p. o. Murska Sobota, Staneta Rozmana 5 z oznako: »Za razpisno komisijo«. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh po opravljeni izbiri.

INA - NAFTA LENDA

INA-NAFTA LENDA vabi k sodelovanju

DIPLOMIRANE EKONOMISTE

Ponuja se vam zanimivo delo pri

- raziskavah tržišča
- nabavi in prodaji
- izdelavi ekonomskih elaboratov
- organizaciji dela in delitvi osebnih dohodkov
- avtomatski obdelavi podatkov in računovodskih delih.

Za delovno sredino je značilno

- teamsko delo
- velika odprtost za novo
- razvejano sodelovanje s sorodnimi podjetji doma in na tujem

ČE PRIČAKUJETE ZANIMIVO IN DINAMIČNO DELO, ODDAJTE SVOJO PRIJAVO NA NASLOV:

INA NAFTA LENDA, 69220 Lendava, Rudarska c. 1

po najnižjih cenah

STENKE OBLOGE »SOPO«, 15 x 20 za m² 59.—

STENKE OBLOGE 1a kvaliteta 15 x 15 za m² 89.—

OBLOGE ZA KOPALNICE »GRIGIO«, 13,3 x 20 cm drugorazredne za m² 125.—

PLOŠČICE ZA TLA drugorazredne, od 79.—

TALNE OBLOGE »ITALIA«, Sopo, 20 x 20 cm za m² 98.—

STOPNIŠČNE OBLOGE 22 x 31 cm, drugorazredne svetlorjave, za kos 9.80

TALNE OBLOGE 1a kvaliteta, 20 x 20 cm za m² 129.—

TALNE OBLOGE »FRANCONIA«, 10 x 20 cm prvorazredne, tople, za m² 159.—

TALNE OBLOGE »LUGANO«, prvorazredne, 20 x 20 cm, tople, za m² 159.—

Obiščite našo razstavo oblog in sanitetnih naprav

EISEN u. BAUMARKT ROTH Gnas 03151/252, 732 · Bad Gleichenberg 03159/2570

Prisrčno dobrodošli na RAZSTAVI ITALJANSKIH KERAMIČNIH OBLOG od 12. do 27. julija 1985 (odprto tudi v soboto dopoldne)

NOVA KOPALNICA s čudovitimi oblogami

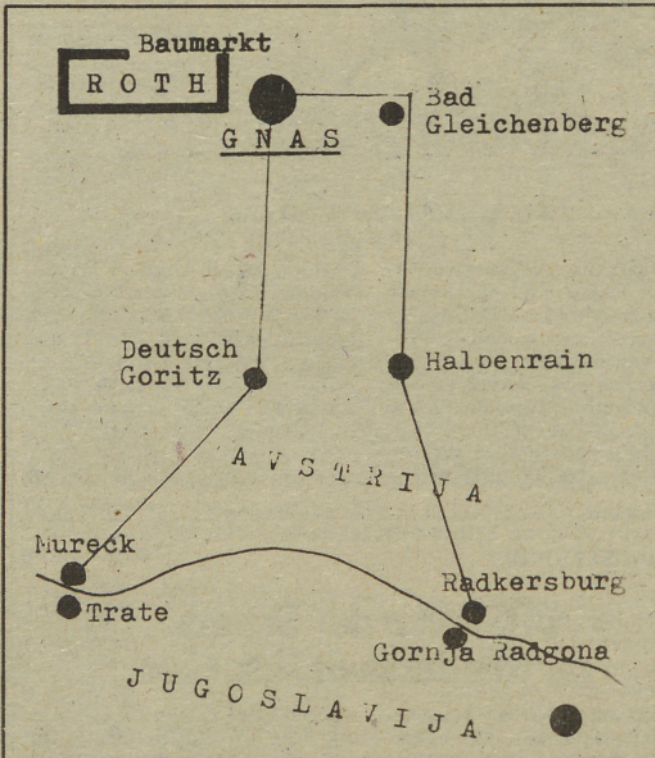

GENUA 20 x 25 cm, prvovrstne, za m² 259.—

- pri direktnem uvozu ugodneje
- ugodnosti pri večjem nakupu
- najboljši nasveti
- kakovost pišemo pri nas z veliko začetnico

- cene pišemo pri nas z malo začetnico
- veliko skladišče — solidna dostava

ROTH DER LEISTUNGSSTARKE

Poseben servis za goste iz Jugoslavije

- + dostava do meje
- + plačilo možno v vseh valutah
- + na voljo vam je naš urad, kjer vam bodo uredili vse potrebno glede vračila davka

Radijski in televizijski spored od 12. do 18. julija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v petek, 12. julija (mladinska oddaja, Kam konec tedna, Najbolj iskane plošče tedna), 18.00 — najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 18.00 Poročila, 18.05 Naš prijatelj Tito, nadaljevanje TV Zagreb, 18.20 Grizli Adams, zadnji del ameriške nanizanke, 18.45 Železi ste — pogledite, poučnizabavna oddaja, 20.05 Živi planet: Oblikovanje zemlje, 1. del angleške dokumentarne serije, 21.00 Ne prezrite, 21.15 R. A. Simmons: GANGSTERSKA KRONIKA, 3. del ameriške nadaljevanke, 22.05 TV Dnevnik II, 22.15 Oči Laure Mars, ameriški film Oddajniki II. TV mreže: 16.30 Skopje: PJ v plavanju — finale, prenos, 18.00 TV Dnevnik, 18.15 Otroška oddaja, 18.45 Zabavna oddaja, 19.30 TV Dnevnik, 20.00 Ples 84 (samo za LJ 2), 21.30 Pianist Martial Solal (samo za za LJ 2), 21.35 Nočno kino: Žepar, francoski film (do 22.50) TV ZAGREB 18.00 Poročila, 18.15 Otroška serija, 18.45 Zabavna oddaja, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Mesto srečanja se ne sme spremeniti« — film, 21.00 Zabavna oddaja, 21.45 Dnevnik, 22.00 Kultura srca TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 14.40 Početniški spored, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derrick, 21.20 Kakšno gledališče, 22.05 Šport. Drugi program 16.30 Monaco Franze, 17.15 Svet živali, 18.00 Panoptikum, 18.30 Waltonovi, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Po avstrijskih sledih, 21.15 Čas v sliki s Politiko v petek, 22.05 Polet iz Ashiye (film). TV MADŽARSKA 8.30 Početniška matineja, filmi za otroke, 9.20 Ponovitve Igra z umetninami; Zakaj zapustiti zemljo?; Pingvini; Straussov koncert, 16.50 Slikar J. Szalantai, 17.25 Mount McKinley, kratki film, 18.00 Okno, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Prava pravcata resnica, TV igra, 21.35 Kaj je novega, Mucika? filmska komedija, 23.20 TV dnevnik. TV KOPER 15.00 Goljat in uporna sužnja, film, Igrajo: Liana Orfei, Massimo Sorato, Režija: Marino Caiano, 16.50 Taksist, tv film, 17.50 Smithovi, tv film, 18.20 Risanke, 18.30 Čudoviti ranč rumene žolne, tv film, 19.00 Odprta meja, informativna oddaja v slovenskem jeziku, Videotelex, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Glasbena oddaja: Posebna oddaja za uho in oko, 20.25 Martin eden, tv nanizanka, 21.30 Music prom, glasbena oddaja, V odmoru TVD vse danes, 23.00 Combat, tv film, 24.00 Goljat in uporna sužnja, film.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v soboto, 13. julija (sobotna reportaža s tekmovalja godcev na diatonične harmonike), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232) TV LJUBLJANA 12.55 Poročila, 13.00 »Band Aid«, prenos koncerta rockovske glasbe za pomoč lačnim v Afriki s stadiona Wembley v Londonu, 14.45 N. Simončič: Čmrlj iz Kolorada, 15.00 Naš prijatelj Tito, nadaljevanje TV Zagreb, 15.15 Miti in legende: 15.30 Poletavček, 3. del nanizanke TV Beograd, 16.00 TV Galerija: Dioklecijanova palača, oddaja TV Zagreb, 16.30 Človekovi možgani: Blaznost, 7. zadnji del angleške dokumentarne serije, 17.20 Skrivnost morskih globin, 18.45 Boj za obstanek: 20.00 Kitiinja ne sme umreti, ameriški TV film, 22.45 Poročila, 22.50 »Band Aid« (do 04.00) TV ZAGREB 17.00 Sedem TV-dni, 17.45 Oddaja narodne glasbe, 18.30 »Doseje« — dokumentarna serija, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Naj se smejejo« — ameriški film, 21.35 Dnevnik, 21.50 Soboto zvečer TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.35 Družinski spored, 13.05 Poročila, 14.20 Početniški spored, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 Koledar poletnih prireditev, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Show Wencke Myhre, 21.50 Šport, 22.50 Ameriška glasbena lestvica. Drugi program 15.35 Tedenski TV spored, 17.00 Igraj z besedami, 18.45 Tednik, 18.15 Šport, 19.10 Filmske novitete, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Skrivnost napačne neveste (film), 22.15 Poročila, 22.25 Temneje kot globina (film). TV MADŽARSKA 8.30 Ponovitve: Naš ekran; Don Kihot; Lepe pokrajine; Nekje in nekoč; Klovni; Črna maska; Avtomoto šport, 14.15 Morje, 2. del, 15.05 Drendaj, 15.45 Marco Polo, pon. 17.10 Za najstnike, 18.00 Kuhajmo, 18.15 Pravni primeri, 20.00 Potratno srce, TV film, 21.35 Narodne za zборе, 21.40 Ciklus Kawalerowicz: Senca, poljski film, 23.10 TV dnevnik. TV KOPER 15.00 Babilonski heroj, film, Igrajo: Gordon Scott, Moira Orfei, režija: Siro Marcellini, 16.50 Taksist, tv film, 17.50 Smithovi, tv film, 18.20 Risanke, 18.30 Čudoviti ranč rumene žolne, tv film, 19.00 Mogočno morje, dok. oddaja, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Helzacomic, humoristična oddaja, 20.25 Trije čudoviti lopovi, film Igrajo: Sid Hais, Eddie Garcia, režija: Eddie Romero, 21.50 TVD vsedane, 22.00 Možje RAF-a, Tv film, 23.00 Combat, tv film, 24.00 Babilonski heroj, film Igrajo: Gordon Scott, Moira Orfei, režija: Siro Marcellini.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232) TV LJUBLJANA 9.00 Poročila, 9.05 Otroška matineja: 10.30 A. Silva-D. Comparato: Lampijon in lepa Marija, 6. del brazilske nadaljevanke, 11.40 625, pregled tedenskega sporeda, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila (do 13.05), 15.30 Soteska Nere, jugoslovanski kratki film, 15.45 M. Uskoković-J. Marušić: Čedomir Ilić, 16.50 Poročila, 16.55 Sledi na pariškem nebu, ponovitev oddaje, 17.35 IVY, ameriški film (čb), 20.00 M. Itković: Zadrski memento, 2. del nadaljevanke, 21.05 Beseda da besedo — pogovor s Svetozarjem Gligoričem, 21.40 Športni pregled. TV ZAGREB 10.30 Brazde — kmetijska oddaja v madžarskem jeziku, 12.00 Kmetijska oddaja — Sa, 13.00 »Evrovizija in mi« — Otroška oddaja, 14.00 Glasbeno popoldne: G. Donizetti: Don Pasquale, 15.30 Pot svile, dokumentarna serija, 16.20 »Lampiaon in Maria Bonita« — film, 17.00 Na svoj način — glasbena oddaja, 17.20 Ruski klasiki: »Padina« — sovjetski film, 18.55 Retrospektiva zagrebske šole risanege filma, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Zadrski memento« — drama, 21.05 »Morje, ljudje, obale« — dokumentarno-zabavna reportaža, 21.40 Športni pregled, 22.10 Dnevnik, 22.30 Dave Allen, 22.40 »MO-BO trend« — rock glasba, 23.40 »Biševo« — potopisna reportaža TV AVSTRIJA 15.00 Namu — kit ubijalec (film), 16.25 Otroški in mladinski spored, 17.40 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Onstran jutranje zarje, 21.15 Stanje, Drugi program 17.45 Samo 3 takte, 18.30 Brez nagobčenja, 19.30 Čas v sliki, 21.10 Vedno z nekom drugim (film), 22.00 Poročila, 22.05 Chicago 1930, 22.55 Šport, 23.15 Grobi toni, 23.50 Dragočnosti z Bavarske TV MADŽARSKA 8.30 Za otroke: Filmi za cicičane; Nepripravi; Nekje in nekoč; Klovni; Pes Boomer; Korejski cirkus, 15.35 Festival madžarske folklorne Gődöllő, 16.05 Spored prihodnjega tedna, 16.45 Možgansko prvenstvo, 17.25 Variacije, šah, 18.30 Delta, 19.30 Teden; aktualnosti, reportaže, 22.35 Portret; godalni quartett Bartok, 23.25 Poročila. TV KOPER 12.15 Tržnica, predstavitev in prodaja, 17.00 Sherlock Holmes: Biser smrti, film, Igrajo: Richard Greene, Basil Rathbone, 18.10 Quark, izobraževalna oddaja, ureja: Piero Angela, 19.00 Film, 20.25 Andrea Chenier, opera, solisti: Placido Domingo, Piero Capucilli, 23.00 Combat, tv film, 24.00 Film.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 15. julija (šport, Priporočajo vam...) 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.55 Poročila, 18.00 Poletavček, 4. del nanizanke TV Beograd, 18.30 Čudno, da se ladja ne potopi... 18.45 Zdravo, mladi, 20.05 M. Grillandi: Lepa Otero, 1. del italijanske nad. 21.05 Spoznano-neznano: Bo naš zelenjavni vrt bolj zelen? 21.40 Vangelis-Kosi: Srečanje, balet, 22.00 Tv dnevnik II. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 13.00 Beograd: Tenis (m) — za pokal Galea, prenos (slov. kom.) (do 17.00) 17.30 Beograjski Tv program, 18.55 Premor (samo za LJ 2), 19.00 Indirekt, oddaja o športu, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Propagandna oddaja, 20.00 Dinastija, 55. del ameriške nadaljevanke, 20.55 Poročila, 21.00 Split: Otvoritev splitskega poletja 85 in prenos opere: G. Verdi: Otello (do 23.30) TV ZAGREB 13.00 Tenis: »Gala-cop« — prenos (do 17.00), 17.50 Video-strani, 18.00 Poročila, 18.15 »Zgodbe iz Nepričave« — otroška oddaja, 18.45 Zdravo mladi!, 19.05 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Teme« — notranja politika, 20.30 En avtor, en film, 21.00 »Dedkov teleskop« — švedska drama, 22.20 Dave Allen, 22.25 Video-strani, 22.45 »Legenda o Podravini« — potopis na reportaža, 23.15 Tuji potopis ljubljanska banka Pomurska banka dopisujte v VESTNIK TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 Početniški spored, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 14.45 Početniški spored, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Znanjopolitični raport, 21.15 Cena moči, 22.05 Apopos film, 22.50 Galerija TV MADŽARSKA 8,25 Početniška matineja, Dogodivščine Tolje, sovj. film 9,30 Igra z umetninami, 9,50 Zrebanje lotta, 10,00 V maski — nemška tv nadaljevanke 16,45 Vesti 17,25 Tv program za tri dni, 17,30 Ne samo ženskam, 17,50 Mojserske melodije, 18,30 Športni muzej, 18,50 Mini — Studio 85, 19,15 Večerna pravljica, 19,30 TV dnevnik, 20,00 Črna maska — španška TV nadaljevanke, 21,00 Studio 85, 22,30 TV dnevnik TV MADŽARSKA Ni sporeda TV KOPER 15.00 Film, 16.45 Taksist, tv film, 17.45 Risanke, 18.00 Zdravnik in otrok, medicinska oddaja, 19.00 Odprta meja — inform. oddaja v slov. jeziku, Videoteleks, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Festival dveh svetov: Spoleto '85, 20.25 Vesolje, dokumentarna oddaja, 21.30 Možje RAF-a, Tv film, 22.20 TVD — vse danes, 22.30 Pod zvezdami, glasbena oddaja, 23.45 Smithovi, Tv film, 00.15 Nesreča, film, Igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: Joseph Losey.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtiljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 16. julija (gospodarska tema, Poletni potepi), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 18.00 Poročila, 18.05 Niške zborovske slovesnosti, 2. del oddaje, 18.35 Miti in legende: 18.50 Tv galerija: Osijek — kulturno zgodovinski spomenik, oddaja Tv Zagreb, 19.15 Risanka, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 D. Švara: Veronika Deseniška, opera, 22.15 Tv dnevnik II. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 13.00 Beograd: Tenis (m) — za pokal Galea, prenos (slov. kom.) (do 17.00), 17.55 Tv dnevnik, 18.15 Pisani avtobus, otroška oddaja, 18.45 Thommy's pop show extra, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Kdo tako lepo poje, narodna glasba, 20.45 Zrebanje lotta, 20.50 Poročila, 21.00 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja, 21.40 Odprta knjiga, 22.10 Atletski trojci (ž) — Jugoslavija — Ciper — Wales, reportaža z Reke (do 22.40) TV ZAGREB 13.00 Tenis: »Gala-cop« — prenos (do 17.00), 17.50 Video-strani, 18.00 Poročila, 18.15 »Legende sveta« — otroška oddaja, 18.45 Zgodbe iz starih mest — narodna glasba, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 S poletnih festivalov — oddaja resne glasbe, 20.45 Poročila, 20.50 »Žestoke priče«, dokumentarna serija, 21.35 Jazz na ekranu, 22.20 Plevlja: Medrepubliške športne igre, reportaža (do 22.50). TV ZAGREB 13.00 Tenis: »Gala-cop« — prenos (do 17.00), 17.50 Video-strani, 18.00 Poročila, 18.15 »Legende sveta« — otroška oddaja, 18.45 Zgodbe iz starih mest-oddaja narodne glasbe, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Poklič M za umor« — ameriški film, 21.40 »Sijaj v travi« — ameriški film, 23.00 Dnevnik, 23.25 Video, 23.35 »Na kolesih« — serijski film, 00.40 Viodeo, 00.50 Poročila ljubljanska banka Pomurska banka TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 Početniški spored, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 14.45 Početniški spored, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 St. andrejska vrtnica, 21.50 Domovina (nadaljevanke) TV MADŽARSKA 8,30 Početniška matineja 1. V deželi dinosaurov, poljska risanka (ponov.) 2. Ko bi se zgodilo kaj zanimivega (sovj. film — ponov.) 3. Domino — lutke 4. Letalski modeli, francoski dokumentarni film. 9,25 Igra z umetninami 9,45 Skrivnost umetniške slike Sovjetski pustolovski film 17,00 Afriške antilope, angl. kratki film 18,25 Vesti v slikah 18,30 Telesport 19,15 Večerna pravljica 19,30 TV dnevnik 20,00 Kemer, TV nadaljevanke 21,05 Umetnina tedna 21,15 Šestdeset let — V gosteh dr. Márton Tarnóc, dir. založbe 22,05 TV dnevnik 3. TV KOPER 15.00 Nesreča, film, igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: J. Losey, 16.55 Taksist, Tv film, 17.55 Smithovi, Tv film, 18.30 Čudoviti ranč rumene žolne, Tv film, 19.00 Odprta meja, informativna oddaja — Videoteleks, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Festival dveh svetov: Spoleto '85, 20.25 Vesolje, dokumentarna oddaja, 21.30 Možje RAF-a, Tv film, 22.20 TVD — vse danes, 22.30 Pod zvezdami, glasbena oddaja, 23.45 Smithovi, Tv film, 00.15 Nesreča, film, Igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: Joseph Losey.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 17. julija (pogovor v živo), 18.00 — »21-232« — propagandno — glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.55 Poročila, 18.00 N. Simončič: Čmrlj iz Kolorada, 3. del lutkovne predstave, 18.20 Saj si vendar punca, 3. del predstave SNG drama Maribor, 18.45 Železi ste — pogledite, poučnizabavna oddaja, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 Dokumentarec meseca: Peklenska jaga, 20.45 Film tedna: Bockerer, avstrijski film, 22.30 Tv dnevnik II. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 13.00 Beograd: Tenis (m) — za pokal Galea, prenos (slov. kom.) (do 17.00), 17.55 Tv dnevnik, 18.15 Legende sveta, otroška serija, 18.45 Zgodbe iz starih mest — narodna glasba, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 S poletnih festivalov — oddaja resne glasbe, 20.45 Poročila, 20.50 »Žestoke priče«, dokumentarna serija, 21.35 Jazz na ekranu, 22.20 Plevlja: Medrepubliške športne igre, reportaža (do 22.50). TV ZAGREB 13.00 Tenis: »Gala-cop« — prenos (do 17.00), 17.50 Video-strani, 18.00 Poročila, 18.15 »Legende sveta« — otroška oddaja, 18.45 Zgodbe iz starih mest-oddaja narodne glasbe, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Poklič M za umor« — ameriški film, 21.40 »Sijaj v travi« — ameriški film, 23.00 Dnevnik, 23.25 Video, 23.35 »Na kolesih« — serijski film, 00.40 Viodeo, 00.50 Poročila ljubljanska banka Pomurska banka TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 Početniški spored, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 14.45 Početniški spored, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 St. andrejska vrtnica, 21.50 Domovina (nadaljevanke) TV MADŽARSKA 8,30 Početniška matineja 1. V deželi dinosaurov, poljska risanka (ponov.) 2. Ko bi se zgodilo kaj zanimivega (sovj. film — ponov.) 3. Domino — lutke 4. Letalski modeli, francoski dokumentarni film. 9,25 Igra z umetninami 9,45 Skrivnost umetniške slike Sovjetski pustolovski film 17,00 Afriške antilope, angl. kratki film 18,25 Vesti v slikah 18,30 Telesport 19,15 Večerna pravljica 19,30 TV dnevnik 20,00 Kemer, TV nadaljevanke 21,05 Umetnina tedna 21,15 Šestdeset let — V gosteh dr. Márton Tarnóc, dir. založbe 22,05 TV dnevnik 3. TV KOPER 15.00 Nesreča, film, igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: J. Losey, 16.55 Taksist, Tv film, 17.55 Smithovi, Tv film, 18.30 Čudoviti ranč rumene žolne, Tv film, 19.00 Odprta meja, informativna oddaja — Videoteleks, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Festival dveh svetov: Spoleto '85, 20.25 Vesolje, dokumentarna oddaja, 21.30 Možje RAF-a, Tv film, 22.20 TVD — vse danes, 22.30 Pod zvezdami, glasbena oddaja, 23.45 Smithovi, Tv film, 00.15 Nesreča, film, Igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: Joseph Losey.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz sveta resne glasbe, 16.30 — Aktualno v četrtek, 18. julija (kultura, Klepetamo, brskamo, svetujemo...), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.50 Poročila, 17.55 Ivo Zorman: Storžkovo popoldne — Dolgi Filip, 2. del nadaljevanke, 18.10 Po poteh življenja Zofke Kvedrove (čb), 18.45 Mozaik kratkega filma: Košarkarji, tek po Budimpešti, madžarska filma, 19.15 Risanka, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 Zlata vrtnica Szentendreja, mednarodna zabavnoglasbena oddaja, 21.40 C. Amiredžibi: Bregovi, 3. del gruzinske nad. 22.55 Tv dnevnik II, 23.05 Retrospektiva domače Tv drame posvečene življenju znamenitih Slovencev: Ipavci: Benjamin. TV ZAGREB 17.50 Video-strani, 18.00 Poročila, 18.15 »Črka... na črke...« — otroška oddaja, 18.45 Show-ekspres, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 »Spekter« — politični magazin, 21.05 Koncert Billyja Joela, 2. del, 22.05 Dnevnik, 22.25 Dave Allen, 22.30 Video, 22.45 »Z reko Taru« — potopisna reportaža, 1. del, 23.15 Tuji potopis, 23.45 Poročila TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 Početniški spored, 10.30 Družinski spored, 13.05 Poročila, 14.45 Potniški spored, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 St. andrejska vrtnica, 21.50 Domovina (nadaljevanke) TV MADŽARSKA 8,30 Početniška matineja 1. V deželi dinosaurov, poljska risanka (ponov.) 2. Ko bi se zgodilo kaj zanimivega (sovj. film — ponov.) 3. Domino — lutke 4. Letalski modeli, francoski dokumentarni film. 9,25 Igra z umetninami 9,45 Skrivnost umetniške slike Sovjetski pustolovski film 17,00 Afriške antilope, angl. kratki film 18,25 Vesti v slikah 18,30 Telesport 19,15 Večerna pravljica 19,30 TV dnevnik 20,00 Kemer, TV nadaljevanke 21,05 Umetnina tedna 21,15 Šestdeset let — V gosteh dr. Márton Tarnóc, dir. založbe 22,05 TV dnevnik 3. TV KOPER 15.00 Nesreča, film, igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: J. Losey, 16.55 Taksist, Tv film, 17.55 Smithovi, Tv film, 18.30 Čudoviti ranč rumene žolne, Tv film, 19.00 Odprta meja, informativna oddaja — Videoteleks, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Festival dveh svetov: Spoleto '85, 20.25 Vesolje, dokumentarna oddaja, 21.30 Možje RAF-a, Tv film, 22.20 TVD — vse danes, 22.30 Pod zvezdami, glasbena oddaja, 23.45 Smithovi, Tv film, 00.15 Nesreča, film, Igrajo: Dirk Bogarde, Jacqueline Sassard, režija: Joseph Losey.

kino

PARK MURSKA SOBOTA

12. julija ob 18. in 20. uri italijanski film: OBRACUN NA ZLATI GALEJI;

14. julija ob 16., 18. in 20. uri italijanski barvni film: OBRACUN NA ZLATI GALEJI;

15. in 16. julija ob 18. in 20. uri hongkongski film: PET ZMAJEVIH KREMLJEV;

17. in 18. julija ob 18. in 20. uri ameriški film: POLICIJSKA AKADEMIJA.

GORNJA RADGONA

12. julija ob 18.30 in 20.30 uri francosko-španski film: GANGSTERJI NEŽNEGA SRCA;

13. julija ob 20. uri hongkongski film: LETEČA GILJOTINA;

14. julija ob 18. uri hongkongski film: LETEČA GILJOTINA in ob 20. uri ameriški film: KAVBOJKE Z VIJOLIČASTIMI OČMI;

17. julija ob 20. uri ameriški film: BEAT STREET.

ČRENŠOVCI

12. julija ob 20.30 in 14. julija ob 16. uri film: NA DESNO RAME;

13. julija ob 20.30 in 14. julija ob 14. uri risanka: PRIHAJAJO SMRKLICI.

LEDAVA

12. julija ob 18. uri ameriški film: TARZAN;

13. julija ob 18. uri ameriški film: BEAT STREET;

14. julija ob 16. uri ameriški film: TARZAN, ob 18. uri ameriški film: BEAT STREET in ob 20.00 uri ameriški film: VRNITEV V ŽIVLJENJE.

Prodaj

STANOVANJSKO HIŠO, zgrajeno med IV. in V. fazo, na ugodni legi v Bodoncih, prodamo najboljšemu ponudniku. Mikola, Bodonci 109. M-3056

BELO IN RDEČE VINO prodam. Domanjševci 11, p. Križevci v Prekm. M-3069

VODOVODNO ČRPALKO, 3-fazno, prodam. Trstenjakova 56. M-3071

MOTORNO KOLO MZ 250, odlično ohranjeno in dodatno opremljeno, ugodno prodam. Mir, Radenci, Kapelska cesta 4, telefon 73-479. M-3072

JEČMEN IN SLAMO PRODAM. Mlajinci 26. M-3073

KABINO ZA TRAKTOR (AVTORADGONA, malo) in dvizna garažna vrata prodam. Martin Mlinarič, Izakovi 154, p. Beltinci, telefon: 71-336. M-3074

MOPED TOMOS 14 TLS, izredno ohranjen, prodam. Telefon 24-832. M-3075

RENAULT 12, obnovljen, prodam. Anton Filipič, Hrastje Mota 1 a. M-3077

FORD ESCORD, letnik 1976, prodam. Alojz Zver, Rihtarovi 1 d. M-3078

TRAVO ZA SENO, 50 arov, prodam. Nemčavci 15 b. M-3078

AMI 8, letnik 1974, v dobrem stanju, prodam. Skakovci 55. M-3078

STAREJŠO HIŠO z 28 ari ohišnice v Brezovcih, primerno tudi za poč. hišico (elektrika, voda), prodam. Geza Krenos, Čermelavci, Lendavska 26. Cena po dogovoru. M-3079

GIBLJIVO KOSILNICO BCS, primerno za košnjo vinogradov, ugodno prodam. Rudi Mavrin, Babinci 20, p. Ljutomer. In-402

ZAJCE, pasme rdeči novozelandski, prodam. Marjan Mertuk, Boreci 35, p. Križevci pri Ljutomeru. In-403

ZEMLJO V HOTIZI (nove njive), 26 arov, in 10 arov gozda, skupaj, prodam najboljšemu ponudniku. Informacije: Črenšovci 211 a. M-2923

AVTO FIAT 125 PZ, garažiran, prevoženih 67.000 km, z vsemi rezervnimi deli (ali brez) z obnovljeno karoserijo, ugodno prodam. Krenos, Čermelavci, Lendavska 26. M-3029

WARTBURG, letnik 1976, v voznem stanju, prodam. David,

Lendava, Partizanska 37, telefon 75-782. M-3030

15. AZ NASELJENIH, MOČNIH DRUŽIN PRODAM. Znidaršič, Noršinci 46. M-3030

ETZ 250 MZ, letnik 1984 (maj), dobro ohranjen, prodam. Močan, Stefana Kovača 21, telefon 21-033. M-3032

TOMOS 14 M, letnik 1983 in APN 6, letnik 1984, prodam. Naselje 14. divizije 10. M-3033

STANOVANJSKO HIŠO v središču Grada z gospodarskim poslopjem in vrtom, primerno za vsako obrt, prodam. Cena ugodna. Informacije: Bela Zorger, Grad 177. M-3034

ZASTAVO 101 GTL, staro devet mesecev, prodam. Informacije po telefonu od 16. do 18. ure: 78-277. M-3036

ŠTEDILNIK NA TRDA GORIVA prodam. Horvat, Naselje Borisa Kraigherja 28, telefon 24-868. M-3037

KOSILNICO BCS, diesel, z vozičkom, prodam. Anton Kuhar, Spuhlja 2 b, 62250 Ptuj. M-3038

KRAVO s teletom prodam. Žitkovci 21, p. Dobrovnik. M-3049

NEMŠKEGA OVČARJA, starega 12 mesecev, prodam. Marjan Baranja, Vanča vas 62. M-3050

TUNER TECHNIKS ST — Z 22 prodam. Telefon (069) 74-034 dopoldne. M-3051

KRAVO in telico prodam. Mali Bakovci 201, Alojz Pertoci. M-3053

NOVI PONVI, mešalec za oljarjo in malo rabljeno kotno brusilko prodam. Slavko Tetičkovič, Rakičan, Lendavska 15. M-3054

ODSLEJ DEŽURNA SLUŽBA VESTNIKA V GORNJI RADGONI VSAKO SREDO OD 8. DO 12. URE.

ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do 11. maja 1986, prodam. Janez Horvat, Vanča vas 66 a. M-3056

FIAT 126 P, letnik 1978, prodam. Franc Kovač, Grad 115. M-3057

PLOČEVINO, 5 mm, 16 m², prodam. Telefon: 71-485. M-3059

BOROVE PLOHE, 8 cm, 1,5 m² prodam. Velika Polana 116. M-3060

ZAJČKE, pasme belgijski orjak, prodam. Telefon (069) 24-013. M-3061

FORD ESCORD ugodno prodam. Alojz Zver, Rihtarovi 5, p. Radenci. M-3064

KRAVO s teletom prodam. Petanjci 17. M-3065

MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Murska ulica 8. M-3066

RENAULT 4 SPECIAL, letnik 1983, nujno prodam. Cena po dogovoru. Mihael Jagarinec, Križevci 135 pri Ljutomeru. In-400

NOV MZ ETZ 850 z diskom, prevoženih 400 km, ugodno prodam. Marjan Makovec, Lukavci 67, p. Križevci. In-398

ROTACIJSKI OBRACALNIK VO-4 z reduktorjem prodam. Cimerman, Pristava 13, p. Ljutomer. In-405

OPEKO MODUL, polnila in polničke po ugodni ceni prodam. Avgust Šmidlehner, Kidričeva 3, Lendava. Le-310

KOMBAJN ZMAJ 132, star tri leta, s kabino, stiskalnico, bunkerjem in hidravličnim volanom, pripravljen za žetev, ter nov triredni adapter za koruzo prodam. Dobrovnik 238. M-3082

TOVORNI AVTO MAGIRUS DEUTZ prodam, zamenjam tudi za gradbeni material. Telefon 77-035. M-3083

KEMIČNA ČISTILKA MARTA ZEMLJIČ. M. SOBOTA, Št. Kuzmiča 11

OBVEŠČAMO CENJENE STRANKE, DA BO ČISTILNICA ZARADI LETNEGA DOPUSTA ZAPRTA OD 12. JULIJA DO 12. AVGUSTA.

PO TEM DATUMU SE S KAKOVOSTNIMI STORITVAMI SPET TOPLO PRIPOROČAMO. ČISTIMO TUDI PREPROGE.

ZA OBISK SE TOPLO PRIPOROČAMO!

Glasi občinjskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1. Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jož Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maucček (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnič (dopisništvo), Branko Žunec, Gontar Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelki, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.600 din, polletna 800 din; letna naročnina za tujino 318 ASch, 45 DM, 19 Can dol., 13 USA dol., SFR 39; letna naročnina za delovne organizacije 2.000 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 40 din. Tiska ČOP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jož Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maucček (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnič (dopisništvo), Branko Žunec, Gontar Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelki, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.600 din, polletna 800 din; letna naročnina za tujino 318 ASch, 45 DM, 19 Can dol., 13 USA dol., SFR 39; letna naročnina za delovne organizacije 2.000 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 40 din. Tiska ČOP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

200 SALONITNIH PLOŠČ, rdečih, s slemenjaki, 6-rebrnih, prodam. Odranci 145. M-2086

LONČENO PEČ PRODAM. Beltinci, Ravenska cesta 46. M-3088

HLEVSKI GNOJ PRODAM. Raj, Nedelica 14. M-3089

STAREJŠO KRAVO, brejo osem mesecev, prodam. Kelemen, Križevci 2 v Prekmurju. M-3091

BELO VINO, 300 l, prodam. Naslov v upravi lista. M-3092

POLONEZ 1500, prva registracija 1981, 32.000 km, prodam. Brunec, Vegova 13, M. Sobota. M-3093

KRAVO, kontrola A, prodam. Franc Bogdan, Dobrovnik 214. M-3067

JEČMEN PRODAM. Strukovci 45, p. Bodonci. M-3068

SEME RDEČE DETELJE PRODAM. M. Petrovci 2, p. Tišina. M-3080

MOTORNO KOSILNICO LAVERDA PRODAM. Ogled ob ponedeljkih, središah in petkih popoldne. Titan, Čermelavci, Gorička 61. M-3081

ZAJCE, bele novozelandske (po 1000 din), prodam. Černjavci, Tropovci 19 a. M-3094

ELEKTRONIC 90, dobro ohranjen, prodam. Šadi, Gornji Slaveči 26. Ogled 20., 21. in 22. julija. M-3096

ŽETVENI KOMBAJN CLAS EVROPA z diesel motorjem prodam. Naslov v upravi lista. M-3097

ŠIVALNI STROJ BAGAT prodam. Horvat, Stara 4, M. Sobota, telefon 23-531. M-3098

GOLF, letnik 1978, prodam. Telefon 71-026. M-3099

TRAKTOR STEYR z novimi gumami, jermenico, branami in koso prodam. Boračeva 10. M-3100

SEME RDEČE DETELJE PRODAM. Telefon 26-122. M-3101

WARTBURG, letnik 1974, prodam. Lipovci 94. M-3102

TRISOBNO STANOVANJE v centru mesta prodam. Škerlak, Cvetkova 16. M-3103

PODVOĐNO ČRPALKO, novo, tip PC 4-80, 1,1 KW, prodam. Oto Serec, Krašči 30, 69261 Cankova. M-3104

POHIŠTVO ZA SOBO z dvema kavčema, kuhinjske elemente in električni štedilnik prodam. Severjeva 15 a (petek in sobota popoldne). M-3090

NEDOGRAJENO HIŠO V MELINCIIH 45 z 8 ari sadovnjaka prodam. Štefan Peterka, Rateče, Planica 12 a, telefon 064 88-541. M-3105

GOZD V BELTINCIH (SLOPARCI) prodam. Štefan Ambuš, Murska Sobota Št. Kovača 5. M-3106

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Petanjci 10 a. Ogled popoldne. M-3107

TRAKTOR IMT 533 prodam. Veščica 21, ali telefon 21-448. M-3109

RENAULT 4 TLS prodam. Jože Škof, Murska Sobota, Okt. revolucije 1. M-3110

MOTOR MZ 150 PRODAM. Gerlinci 51. M-3112

BETONSKE SOHE ZA VINOGRAD prodam. Naslov v upravi lista. M-3113

DVE TRIDELNI OKNI v dobrem stanju prodam. Beltinci, Panonska 111. M-3115

SEME RDEČE DETELJE in kompletni bat za traktor STEYR nov, prodam. Murski Čmci 45. M-3117

KARAMBOLIRANO LADO 1600 prodam. Telefon 78-008. M-3118

MALE PUJSKE PRODAM. Borejci 33, p. Tišina. M-3120

TRI
Lendavska 19 b.
Murska Sobota

Od 4. do vključno 22. 7. 1985 zaradi dopusta ZAPRT!

NOVE AVTOMOBILSKE GUME 8,25 x 20 prodam. Telefon (062) 38-885. M-OP

OSEBNI AVTO MOSKVIČ prodam. Ogled vsak dan. Murska Sobota, Naselje B. Kraigherja 26 ali telefon 21-270. M-3119

MOTORNO KOLO TOMOS ELEKTRONIC 90, dobro ohranjeno in rotacijsko kosilnico za HONDO F 42, zelo malo rabljeno, prodam. Informacije po telefonu 22-026 ali ogled: M. Sobota, Prešernova 24. M-3121

ZASTAVO 101 UGODNO PRODAM. Veščica 12, p. Murska Sobota, telefon 21-397 ali 22-320 od 7. do 14. ure. M-3122

VW PASSAT s plinsko napravo, letnik 1977, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-3123

KOMBI IMV PRODAM. Husar, Bakovci, Ribiška 6. M-3124

TRAKTOR STEYR 190, 36 KS s koso in jermenico prodam. Buček, Sotina 18, p. Rogašovci. M-3125

TRAKTOR STEYR 18 s koso in jermenico prodam. Domjan, Bodonci 114 a. M-3126

VRTNO KOSILNICO AGROL, primerno za vinograde, prodam. Ferenčič, Brodarska ul. 1. M-3127

ZASTAVO 750 SC, letnik 1979, ugodno prodam. Kupšinci 1 b, telefon 24-850. M-3128

KOMBAJN ZMAJ UNIVERZAL z adapterjem, dobro ohranjen, prodam. Rudaš, Radmožanci 28, p. Dobrovnik. M-3129

MALE PUJSKE PRODAM. Tišina 61. M-3130

AVTOMATIK A 3 ML UGODNO PRODAM. Anton Idlič, Bakovci, Mladinska 12. M-3131

BARVNI TELEVIZOR ISKRA, novi, prodam. Lenarčič, Krožna 12, Beltinci, telefon 71-347. M-3132

HIŠO V BELTINCIH, NA KAMNU 15, parcela 1326/a-660 a, takoj vseljivo, prodamo na javni dražbi 17. julija 1985 ob 12. uri, sodišče, soba št. 14. M-3133

LAŠKI RIZLING — ŠIPON, 300-350 l, prodam. Ferdo Pihlar, Radomerje 3, p. Ljutomer. M-3134

ŠKODO, v voznem stanju, prodam po delih. Krajna 62. M-3135

PUHALNIK Z MOTORJEM IN CEVMI prodam. Bogojina 122. M-3136

KUHINJSKO POHIŠTVO, primerno za jedilnico, prodam. Gerlec, Murska Sobota, Kidričeva 31. M-3138

POTNIKOM VESTNIKOVEGA VLAKA!

DOBITKI št. 20, 33, 4, 1, 38, 49, 69 in 90 ŠE VEDNO NA UPRAVI LISTA.

DOBITKE LAHKO DVIGNETE NAJPOZNEJE DO 20. JULIJA 1985.

STAYR, 18 KS, s plugom, branami in jermenico prodam. Križevci 12 v Prekmurju. M-3140

MOTOKULTIVATOR GORENJE MUTA, special, prodam. Anton Fric, Serdica 76. M-3141

GARAŽO V SREDIŠČU MURSKE SOBOTE prodam. Informacije po 20. uri: telefon 23 111. M-3144

DEŠKO IMGRAD ZA JADRANJE, staro tri leta, prodam za

35.000 din. Domjan, Vrtna 4, M. Sobota. M-3151

BARVNI TELEVIZOR BLAUPUNKT, star 1,5 leta, z deklaracijo in kompletnimi antenami, ugodno prodam. Sandi Šeruga, Mele 10, p. Radenci. M-3145

SADILEC ZA KORUZO, dvo-redni, prodam. Rakičan, Panonska 40. M-3146

SOLO KITARO, KOPPA FENDER in ojačevalec solton, 200 W, prodam. Hajdinjak, Kruplinski 88, p. Grad. M-3148

ENOOSNO PRIKOLICO ZA TRAKTOR, pluge, traktorske, in obračalnik za BCS prodam. Telefon 79 616. M-3142

Zaposlitve

MLAJŠO DEKLE ALI UPOKOJENKO iščemo za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista. In-399

ČISTILKO ZA NEDOLOČEN ČAS ZAPOSILIMO. Gostilna Svetec, Šalovci. M-3095

ABC POMURKA

KMETIJSKA ZADRUGA LENDAVA
Lendava o. sol. o.

ABC POMURKA

KMETIJSKA ZADRUGA LENDAVA

TZO Kmetijska kooperacija Lendava, o. sub. o.

Komisija za delovna razmerja TZO Kmetijska kooperacija Lendava objavlja prosta dela in naloge

treh voznikov tovornih motornih vozil

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- KV voznik motornih vozil,
- vozniki izpit C in E kategorije,
- vsaj dve leti delovnih izkušenj pri upravljanju tovornih motornih vozil.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj svoje vloge z dokazili pošljejo v 8 dneh od te objave na naslov: ABC POMURKA, KMETIJSKA ZADRUGA LENDAVA, TZO Kmetijska kooperacija Lendava. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.

Radenska

Zdravilišče Radenska, n. sol. o. Radenci **OBJAVLJA**

po sklepu komisije za delovna razmerja tozda Naravno zdravilišče prosta dela in naloge:

1. VODENJE IZMEJE V KUHINJI
restavracije Vikend 1 delavec za nedoločen čas
Pogoj: srednješolska izobrazba gostinske smeri ali VKV gostinski delavec in 2 leti delovnih izkušenj

ŽENSKO, staro od 55 let dalje, iščem za pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe na upravo lista. M-3905

PREKLIC!
Preključujem veljavnost INDEKSA ZDRAVSTVENE ŠOLE RAKICAN za šolsko leto 1982/1983. Doris Kiralji, Lenda-va, Ribarjevo naselje 18. M-2908
ELEKTRIČNO INŠTALACIJO IN STRELOVOD VAM NAREDIM HITRO IN KAKOVOSTNO (MATERIAL BREZ PROMETNEGA DAVKA). VSE INFORMACIJE DOBITE V TURNIŠČU, ŠTEFANA KOVAČA 28, V LIPI 123 ALI V GANČANIH 87. Priporoča se MARTIN TRATNJEK, elektro-mehanika — elektroinštalacija, Turnišče. M-2958

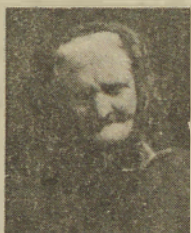
PREKLIC!
Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 7133-2, izdano pri HKS Panonka M. Sobota. Ivan Škerget, Lipovci 115, p. Beltinci. M-3022

OBVESTILO!
Obveščam javnost, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil mož Jurij Kodila iz Martjanec 93. Marija Kodila, Martjanci 75. M-3052

MUCKE PODARIM. Telefon 23 774, M-3058

PREKLIC!
Preključujem veljavnost spričevala za II., III. in IV. razred ter o zaključnem izpitu Zdravstvenotehniške šole, odsek za zoboteh-nike v Ljubljani. Bernarda Gor-njec, Dokležovje 137, p. Beltinci.

M-3062
PREKLIC!
Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 028373, izdane pri HKS KK Gornja Radgona. Bar-bara Fekonja, Negova 78, p. Spodnji Ivanjci. M-3070

*Pred dvema letoma ta čas
zrli smo še v mili tvoj obraz,
a letos nikjer te več ni,
zaman te iščejo naše oči,
zaman te kličejo naše besede,
srce ljubeče v grobu zdaj spi,
nam pa so solzne oči.*

(A. Šumenjak)

V SPOMIN DRAGI MAMI

Franciški Kelner

iz Markišavec 34

10. julija minevata dve leti žalosti in bolečine, odkar ni več med nami TEBE, ki si nam podarila življenje, vso svojo ljubezen in dobroto. Hvala vsem, ki obstanete ob njenem grobu in se je spominjate.

ŽALUJOČA: sin Jože z družino ter hčerka Irma z družino

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Avgusta Štausa

mizarskega mojstra
iz Beltincev

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ali denar v dobrodelne namene ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala dr. Perkiču in osebju pljučnega oddelka v M. Soboti za nesebično pomoč med njegovo hudo boleznijo, predstavniku KS Beltinci in Obrtniškega združenja M. Sobota za ganljive besede ob odprtem grobu. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči: VSI NJEGOVI

*Ljubi mož, oče, dedek dragi,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.*

ZAHVALA

30. junija nas je v 63. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, ujec in sorodnik

Štefan Flisar

iz Moravskih Toplic
Dolga ulica 115

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in šopke. Posebna hvala velja družinam Zavec, Šiftar, Hari, Rituper in Šavel, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, infektiojskemu in kirurškemu oddelku soboške bolnišnice, posebno dr. Kosu za vso skrb. Hvala tudi duhovniku, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovlilne besede ob odprtem grobu.

ŽALUJOČI: žena Jolanka, hčerka Marta in Stanko, vnukica Mateja, nečak Emil z družino, botrina in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Strti v bolečini in z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki so na zadnji poti, po kratki toda hudi bolezni, pospremili dragega moža in očeta

Štefana Pršo

Iskrena hvala za vsa izrečena sožalja ter darovane vence in cvetje. Posebna hvala zdravnikom in osebju Kliničnega centra Ljubljana in pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu za vso zdravniško pomoč pokojniku v zadnjih urah njegovega življenja. Zahvaljujemo se duhovniku Štefanu Graberju za pogrebni obred, pevskemu zboru s Kapce za odpete žalostinke in godbi na pihala INA-Naf-te, ki je dragega pokojnika spremljala vse do odprtega groba, ter predstavnikom INA-Naf-te in sodelavcem za nepozabne poslovlilne besede.

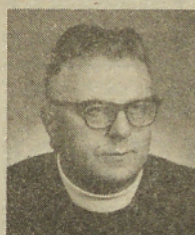
Z bolečino v srcu žalujoča žena Marija, hčerka Lidija in sin Ladislav z družino

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 73. letu starosti zapustil dragi brat in stric

Janez Erjavec

župnik
iz Martjanec

Ob tej težki in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo g. škofu Krambergerju in g. dekanu Pore-došu za pogrebni obred, vsej čč. duhovščini, sorodnikom in znancem, ki so sočustvovali z nami, darovali vence, cvetje ali v dobrodelne namene ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala za odpete žalostinke in vsem govornikom za poslovlilne besede. Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

*Vprašal rože sem na vrtu,
kjer doma si bila ti,
pa so glavice sklonile
in rekle, da te več ni!*

V SPOMIN

4. julija je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila ljuba hčerka in sestra

Ida Kerec

roj. Šoštarec
iz M. Sobote

Ob tvojem grobu zrem brez besed in ne morem dojeti, da te več ni, le trpla bolečina mi kot solza kane iz oči. V mojih mislih in srcu boš ostala do konca mojih dni. Hvala vsem, ki se je spominjate ter s cvetjem in prižgano svečo počastite spomin na njo.

Žalujoči: mama in vsi, ki so jo imeli radi

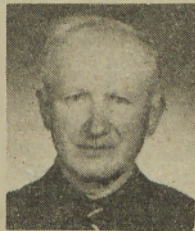
*Ljubezen, delo in trpljenje,
tvoje je bilo življenje,
nam ostala je praznina
in velika bolečina.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in sorodnika

Kolmana Martinca

iz Satahovci

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. župniku in kaplanu za pogrebni obred, predstavnika KS in LD Murska Sobota za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu, gasilcem za pomoč ob pogrebni slovesnosti in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala vsem dobrim sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in nas tolažili, ter zdravnikom in medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v M. Soboti za zdravniško pomoč.

Vsem še nekrat — iskrena hvala!
Satahovci, 29. junija 1985

Žalujoči: ŽENA IN OTROCI Z DRUŽINAMI

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je nepričakovano in brez slovesa zapustil dragi mož, oče, sin, brat in zet

Štefan Prša

iz Nedelice

Ob boleči in nenadni izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, botrini ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Iskrena hvala dr. Matiji Ivantič in patronažni sestri Mariji Mujdrica. Hvala vsem sosedom, ki so nam bili v težkih trenutkih v pomoč, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za poslovlilne besede, učencem 1. letnika STOŠ iz Kranja, GD Nedelica, ZRVS iz Turnišča in tozdu Elma iz Lendave.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Rozina, sin Štefan, hčerka Ivanka, oče Franc, brat Jože in sestra Barbara z družinama, tašča ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po kratki in težki bolezni nas je v 34. letu starosti za vedno zapustil naš dragi sin, brat, stric, vnuk in nečak

Ludvik Roudi

iz Strukovec 38

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.*

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, gasilcem, mladini, osebju internega oddelka splošne bolnišnice v M. Soboti, predvsem dr. Hauserjevi, ter vsem, ki ste pospremili našega dragega sina na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku Jošarju, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS tov. Bükvičevi za ganljive besede pri odprtem grobu.

Žalujoči: ata, mama, sestra Irma, brat Štefan z družino in babica

Dol. 8. julija

Dražja meso in živina

Zaradi težav v živinoreji, ki so v zadnjem času dobile že takšne razsežnosti, da je bila ogrožena nadaljnja reja, v Sloveniji že dalj časa tečejo aktivnosti za reševanje nastalega položaja. Eden od ukrepov, ki naj bi prispeval k ublažitvi posledic, so tudi nove cene mesa in s tem seveda tudi višje odkupne cene živine, o katerih so se v Sloveniji dogovarjali že dober mesec, veljati pa so začele 8. julija.

Tako so se s ponedeljkom cene govejega mesa v prodaji na drobno povečale za povprečno 25 odstotkov, svinjsko meso pa je dražje za 31 odstotkov. Medtem ko je pri svinjskem mesu podražitev približno enaka za vse vrste mesa, pa so se pri junetini nekoliko bolj podražile kakovostne vrste mesa. Za primerjavo naj zapišemo, da stane poslej kilogram pljučne pečenke v mesnicah 1.500 dinarjev, v soboški mesni industriji pa pravijo, da kljub tako visoki ceni s prodajo nimajo težav, tovrstnega mesa jim celo primanjkuje. K pomanjkanju nekaterih vrst mesa je v veliki meri prispeval zmanjšan odkup, saj so rejci čakali na nove cene in živine niso prodajali. Računajo pa, da se bo že v prihodnjih dneh položaj normaliziral, saj bo odkup spet stekel.

Z 8. julijem pa veljajo v Pomurju tudi nove višje odkupne cene goveda in prašičev. Tako stane kilogram tople polovice govedi ekstra kakovosti 450 dinarjev, prve vrste 435 dinarjev, druge vrste 420 dinarjev in govedo izven razreda 378 dinarjev. Še dražje je govedo za izvozni program, saj so biki po 500, telice po 540 dinarjev kilogram tople polovice, k vsem tem cenam pa je treba pristeti še 21,82 dinarja premije na kilogram. Krave prve vrste so po 352 dinarjev, druge po 339 in izven razreda po 302 dinarja za kilogram tople polovice.

Teleta, nesposobna za nadaljnjo rejo, so po 325 dinarjev za kilogram žive teže, teleta za nadaljnjo rejo pa: bikci po 380 in telice po 350 dinarjev za kilogram žive teže.

Nove odkupne cene veljajo od 8. julija tudi za prašiče. Iz prostega odkupa so po 200 dinarjev za kilogram žive teže, težki prašiči (nad 150 kilogramov) in mlade plemenske svinje plačujejo po 190 dinarjev, izločene plemenske svinje po 160 dinarjev in izločene merjase po 120 dinarjev za kilogram žive teže. Dražji pa so tudi pujski za nadaljnje pitanje, za katere je kilogram 350 dinarjev.

L. K.

V RADENSKI POGOVOR O DRUŽBENI REŽIJI

KAKO IZ RAZBOHOTENEGA ZAČARANEGA KROGA?

ZGOLJ LINEARNO ZMANJŠEVANJE REŽIJE NE BO DALO PRAVIH REZULTATOV.

V pripravah na današnjo problemsko konferenco — o aktualnih problemih družbene režije jo v Ljubljani sklicuje republiška organizacija socialistične zveze — je bil takšen pogovor za Pomurje v ponedeljek v Radencih s predstavniki Radenske. Prisotni so v razgovoru z Marjanom Kotarjem, članom RK SZDL, in Borisom Prejcem, predsednikom MS SZDL za Pomurje, ob starih resnicah dodali še nekaj lastnih izkušenj in razmišljanj.

Gre za stara vprašanja, ki pa jim nikakor — kljub prizadevanjem — ne moremo ali ne znamo priti do konca. Družbena režija tako odžira delavcem vedno večji delež dohodka. Predstavniki Radenske so opozorili, da režija, posebno še neproduktivna, ki narašča hitreje od njenega produktivnega dela, predstavlja za ozde in temeljne organizacije vedno večji ekonomski problem. V tem 2500-članskem delovnem

kolektivu, kjer je v delovni skupnosti zaposlena dobra desetina delavcev, ugotavljajo, da bohotenje administracije najbolj narekujejo prav prečeste spremembe zakonodaje in temu skoraj neustavilni predpisi. To ima za posledico skoraj tretjino neproduktivne režije. To še posebej velja za področje denarnega poslovanja, računovodstva in obračunavanja prometnih davkov, kjer poznamo že kar, kot je bilo povedano, 2150 predpisov.

V Radenski narašča letno delež dohodka, ki ga odmerjajo za lastno in režijo v družbenopolitični skupnosti oziroma sisih, kar za 14 odstotkov. Drug velik problem je pretirani formalizem v temeljnih organizacijah združenega dela, ki ima velikokrat negativne posledice in se kaže kot zavora v ekonomiji tozgodov in delovnih organizacij (tipičen primer so naložbe iz ustvarjene

amortizacije). Čeprav so si del krivde za pretirani normativizem naložili tudi na lastna ramena, je zato največji krivec zakonodaja.

Zato so udeleženci razgovora menili, da bomo lahko začeli slednjič družbeno režijo zmanjševati, če bodo v to smer storili prve in korenite korake tam, kjer so za to najbolj odgovorni, to je v družbenopolitičnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih. Zato je priložnost razprava o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu. Akcijo pa bi morali v prihodnje voditi še bolj odgovorno, čeprav bodo rezultati lahko vidni le v daljšem obdobju. Kajti najprej moramo odstraniti vzroke za preštevilčno družbeno režijo, med katerimi sta med drugim tudi naše tehnološko zaostajanje in slaba organizacija dela na tem področju. Ničesar vsebinskega pa ne bomo dosegli, če bomo te službe zmanjševali le linearno. V. Paveo

HOTIZA

Drugi krajevni praznik

V Hotizi, edini krajevni skupnosti v lendavski občini, kjer družno živijo Slovenci in Madžari, so minulo nedeljo, 7. julija, slavili svoj drugi krajevni praznik. Ob tej priložnosti so proslavili tudi 60-letnico gasilskega društva Hotiza in 40-letnico zmage nad fašizmom. Predsednik krajevnega konferenca SZDL Hotiza Stefan Sobočan, je v svojem govoru omenil uspehe, ki so jih dosegli v zadnjih 21 letih. Krajsani so v tem času asfaltirali ceste, dobili zdravo pitno vodo in druge komunalne objekte. Omenil je, da si že nekaj let prizadevajo za gradnjo sodobne samopostrežne trgovine na Hotizi in opozoril, da 1800 prebivalcev krajevnega skupnosti nima niti enega telefona. Predsednik KK SZDL Hotiza pa je podal tudi kroniko ob 60-letnici gasilskega društva Hotiza.

Omenimo tudi, da je bil prvič na krajevnem prazniku govor tudi v madžarskem jeziku. Slavnostni govornik na nedeljski slovesnosti je bil predsednik občinske konference SZDL Lendava Stefan Ftičar. Pokroviteljstvo nad praznovanjem je prevzela KZ Lendava — temeljna združena organizacija Hotiza. Bogat kulturni program so pripravili učenci osnovne šole Miško Kranjec iz Velike Polane in tamburaši iz Žižkov. Krajevna konferenca SZDL Hotiza je podelila nogometnemu klubu Hotiza priznanje OF. Podelili so tudi gasilskega priznanja. Gasilsko društvo Hotiza pa je prejelo odlikovanje gasilske zveze Slovenije, za svojo 60-letnico. Po svečanosti pa je bila še povorka kmetijske mehanizacije, s poudarkom na pridobivanju sladkorne pese.

Jože Žerdin

BUKOVNICA

Telefon ob štirideseti obletnici svobode

Osrednja proslava ob dnevu borca in jubileju svobode pa je govoril v imenu družbenopolitičnih organizacij KS Bogojina Janez Čarni. Slovesnost pa so povežali s pomembno pridobitvijo za Bukovnico. Najmanjša vasica v soboški občini, ki šteje 26 hiš in 68 prebivalcev, je naposled dobila prvi telefon. O tej pridobitvi je udeležencem proslave govoril predsednik sveta KS Bogojina Pavel Horvat. Poudaril je veliko pripravljenost in enotnost krajanov Bukovnice pri sleherni akciji za hitrejši napredek kraja. To enotnost so pokazali pri elektrifikaciji, urejanju cest, gradnji vodovoda in naposled pri gradnji telefonskega omrežja. Sami so izkopali 780 metrov jarkov za podzemni kabel in postavili 121 telefonskih drogov ob Bogojine do

Na slovesnosti, kateri so poleg domačinov in predstavnikov krajevnega skupnosti prisostvovali tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja soboške občine, je udeležence najprej pozdravil predsednik vaškega odbora Bukovnica Alojz Horvat, o prazno-

MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR V KOBILJU JE KONČAN

Problem staranja in izseljevanja

Šestnajst mladih raziskovalcev iz vse Slovenije in zamejstva je v ponedeljek predstavilo rezultate svojega desetdnevnega dela. Letošnji tabor, ki je bil že 14. po vrsti, se je od ostalih razlikoval po tem, da je bil v slovenski vasi Kobilju, ki je prav tako obmejni kraj.

Po programu se tabor ni razlikoval od ostalih. Kot sta nam povedala mentorja tabora

Vzroki za takšno sestavo vasi so predvsem trije: 1. naselje je bilo v preteklem stoletju kolonizirano; v naselje so prihajali lesni delavci s Primorske, 2. naselje je bilo ves čas povezano z notranjostjo, zlasti Bogojino, in 3. v naselju je bila zelo zgodaj zgrajena šola, in sicer v letu 1873.

Ob zgoraj omenjenih pogojih so posebej skrbno ana-

Peter Repolusk in Drago Kladnik ima tabor za cilj primerjati rezultate raziskav in najti ustrezne rešitve. Tako so mladi raziskovalci zbirali podatke o treh sklopih vprašanj. Prvi se je nanašal na socialno-demografske probleme. Iz tega dela je zanimiva ugotovitev, da je v 173 gospodinjstvih 593 prebivalcev. Ta podatek kaže na močno zmanjšanje v primerjavi s letom 1921, ko je v naselju živel čez 1100 prebivalcev, gospodinjstev pa je bilo okrog 250. V sedanjem trenutku je tudi izredno neugodna starostna sestava prebivalcev, saj je tretjina stara čez 60 let. Ostarelost naselja in posledice izseljevanja pa se kažejo tudi pri šolskih otrocih, ki jih je vse manj. Zato tudi za ohranitev vitalnosti naselja ni dovolj samo kmetijstvo, ampak je potrebno razmišljati o gradnji proizvodnega objekta, ki bi zaposloval delovno silo in tako preprečil izseljevanje, čeprav je tudi to lahko v prihodnosti dvorezen meč, kajti tudi enostransko zaposlovanje delovne sile pušča negativne posledice.

Naslednji problem, ki so se ga dotaknili, je narodnostna problematika. Iz podatkov je razvidno, da je naselje posebej med obmejnimi kraji v lendavski občini, ker je večina prebivalcev slovenske narodnosti, le nekaj jih je madžarske. Po drugi strani pa je vas obkrožena z madžarskimi naselji.

Janez Votek

RADOSLAVCI

Prvi krajevni praznik

V nedeljo so svoj prvi krajevni praznik slavili v Krajevni skupnosti Radoslavci. Že dopoldne so na slavnosti seji družbenopolitičnih organizacij in vodstva Krajevnega skupnosti obeležili ta praznik in sprejeli sklep o praznovanju. Povod za ta dan je obletnica rojstva Radoslava Razlaga, domačina, pesnika, politika in pravnega pisca, utemeljitelja in urednika prve slovenske pravne revije, ki je utirala pot slovenskemu uradovnanju. Po slavnosti seji so odprli kulinarčno in razstavo domače obrti. Osrednja slovesnost pa se je začela dopoldne. Slavnostni govornik Aleksander Pirher, predsednik OK SZDL Ljutomer, je orisal lik Radoslava Razlaga ter ocenil trenutne družbenopolitične in gospodarske razmere v občini. V kulturnem programu so sodelovali pihalni orkester, mešani zbor in učenci osnovne šole z Bučkovec, slavje pa so popestrili tudi padalci aéro kluba s Ptuj. Nedeljski praznik so sklenili s povorko kmetijske mehanizacije ter veselil srečanjem krajanov in gostov.

D. L.

SMRT POD KOLESOM PRIKOLICE

V zadnjem tednu ni bilo večjih nesreč, le ena se je končala s smrtnim izidom, medtem ko je bilo veliko manjših nezgod z materialno škodo, goljufij ter veliko (in vse več) manjših tatvin. 2. julija se je hudo telesno poškodoval Drago Gomboc iz Jurija, tako da je ostal na zdravljenju v bolnišnici, škode pa je za 40 tisoč dinarjev. Vzrok nesreče je neprimerna hitrost.

Istega dne, ob 15.30 uri se je na lokalni cesti v Fokovcih zgodila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje Jože Počič iz Fokovec, rojen 1957 leta. Počič in Janez Cifer iz Ivanovca sta naložila na voz dva akacije hloda. Izven naselja je voznik traktor ustavil, ker je bil klanec strm, je šel Počič ročno zavirati. Po nekaj metrih je padel pod zadnje levo kolo voza, ki mu je zapeljalo čez glavo. Med prevozom v bolnišnico je umrl.

Tudi pri naslednji nesreči se je eden od udeležencev tako močno poškodoval, da se mora zdraviti v bolnišnici. Tako šofer osebnega avtomobila Dragoljub Kumer kakor pešec Stefan Sapaš sta kriva, da je prišlo do nesreče. Šofer je vozil z neprimerno hitrostjo, pešec pa je kljub temu, da je videl, da se mu z leve bliža vozilo, prečkal cesto.

12 godcev. Prišli so iz različnih koncev Prekmurja in Prlekije. Vsak je zaigral po dve skladbi, njihov trud pa je ocenjevala tričlanska strokovna žirija, ki ji je predsedoval profesor Istvan Varga. Imela je težko delo, kajti vsak zase se je na odru potrudil — eni so skušali biti izvirni, drugi so se izkazali s tehniko, tretji spet s čim drugim. Ko je komisija vse to dala na tehtnico, je odločila, da bodo iz Pomurja na polfinalnem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubečne 31. avgusta v Frankolovem oziroma v finalu 1. septembra v Ljubečni nastopili najstarejši Franc Štivan iz Bodonec, Leopold Zorjan s Petanjec, Stefan Špilak iz Bratovec in Avguštin Černi iz Renkovec. Posebno pohvalo žirije je dobil Vlado Weindorfer, vsi sodelujoči pa priznanja Turističnega društva Ljubečna in kaseto s posnetki z lanskega srečanja harmonikarjev, ki jo je te dni izdal Radio Celje.

Srečanje harmonikarjev je bila zanimiva popestritev za prvo večjo turistično prireditel letos v Pomurju. Svoje pa je dodalo še vreme, ki je v Moravске Toplice zvalilo ogromno ljudi. Zaslužek je gotovo bil dober, zabava pa tudi — poleg domačih godcev so za to skrbeli kar trije ansambli. Malo pa je škripalo pri postrežbi — torej izkušnja za druge in predvsem za prihodnjo Moravsko noč.

ib